

DEBRECZENI ÚJSÁG

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA FÉLÉVRE 12 PENGŐ, NEGYED-
ÉVRE 6 PENGŐ, EGY ÓRA 2 PENGŐ. EGYES
SZÁM ÁRA HÉTKÖZNAP 8, VASÁRNAP 16 FILLÉR.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHALY.

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
JÓZSEF KIR. HERCEG-UTCA 16. TELEFON 23-48.
FIÓKKIADÓHIVATAL JÓZSEF KIR. HERCEG-U. 2.

(TRIANON 15.) 1935 MAJUS 19.

VASÁRNAP

XXXIX. ÉVFOLYAM, 114. SZÁM.

MARASZTALÓ ÍTÉLET A VÁROSI VEZETŐSÉG FEGYELMI ÜGYÉBEN

Tizenhárom vádpontban állapították meg dr. Vásáry István köteleltségmulasztásait és szabálytalanságait

Vásáryt a törvény által megállapított legnagyobb pénzbüntetésre, Miszti Károlyt állásától való felmentésre ítélték -- Az ítélet a felügyeleti és fegyelmi hatóságra bizza az indokolt súlyosabb konzekvenciák levonását A polgármester szabálytalan kedvezményeket biztosított haszonbérlió testvérei részére

A közgyűlés többsége az ítélet súlyosbitásáért felelbe az a belügyminisztérium fegyelmi bíróságához

(A Debreczeni Újság tudósítóiától.)
Nagy érdeklődés előzte meg a dr. Vásáry István és a városi főosztályok fegyelmi ügyének nyíregyházi ítéletét, amál is inkább, mert baloldali körökben már hetek óta terjesztették, hogy az eljárás felmentéssel fog végződni és teljes elégtételt szolgáltat a felfüggesztett polgármesternek. Az ítélet, amelyet rendkívül alapos vizsgálat és a védekezés teljes szabadságát biztosító tárgyalás után hozott meg Szabolcs vármegye közigazgatási bizottságának fegyelmi választmánya, feltűnően súlyos megállapításokat tartalmaz elsősorban dr. Vásáry István polgármesteri ténykedéseivel kapcsolatban és teljes mértékben igazolja a személyeskedő, gyűlölködésel és politikai szempontokból annyit támadott eljárás indokoltságát és szükségességét.

Az ítélet egész sorozatát állapítja meg azoknak a köteleltségeknek, mulasztásoknak és szabálytalanságoknak, amelyeket dr. Vásáry István családja érdekében követett el, de talán a legsúlyosabb része az ítéletnek az, hogy dr. Vásáry István a kifogásolt ügyekben maga is érdekelt volt, mert ha a szabálytalan és káros kedvezményekkel nem siet bérliótársainak a segítségére, úgy azoknak elháríthatatlan romlása az ő anyagi összeomlásával is járt volna. A fegyelmi véghatározat, főleg pedig az indokolás figyelt tárgyalásgossággal és megcáfolhatatlan adatokkal alátámasztott tényei halomra döntötték azt az országosan terjesztett, tendenciózus beállítást, mintha ebben az ügyben a felettes hatóságokat személyeskedés, vagy politikai szempontok vezették volna, valamint rikkóan világiták meg a baloldali ellenzék botránymak és lármanak igazi indítóokait: miképpen dhatották torzalkodásaikkal, szenvedélyek-felzárkásával és nemtelen támadásaikkal lehetetlenné tenni azt, hogy a város adózó polgársága ér-

dekében ezek a megállapítások és az azokat közérdekből történő intézkedések ne történhessenek meg.

Debrecen polgársága társadalmi különbség nélkül nagy megnyugvással fogadta az ítélet megállapításait, amelyek egy tarthatatlan és többé vissza nem hozható rendszernek túlkapásait mutatják. A Nemzeti Egység szervezete már szombaton este foglalkozott a fegyelmi ítélettel és mint a város, szavazó polgársága, óriási többségének törvényhatósági képvisellete, az ítélet indokolásában is kifejezett vélemény alapján elhatározta, hogy a közgyűlés súlyosbitásért fog felelbe az a belügyminisztérium fegyelmi bíróságához, ami dr. Vásáry Istvánnak állásától való felmentését jelenti.

Ki hirdetik az ítéletet

Szombaton délután félég óraker hirdette ki dr. Mikecz Ödön Szabolcs vármegye főispánja, mint a vármegyei közigazgatási bizottság fegyelmi választmányának elnöke, az ítéletet dr. Vásáry István és társai fegyelmi választmányának elnöke az közgyűlési termében ezúttal közel százötven érdeklődő közönség jelent meg.

A fegyelmi választmány élén dr. Mikecz Ödön főispánmal pontosan félég óraker vonult be a közgyűlési terembe s a fegyelmi választmány négy tagiából egvedül dr. Csicsery Orosz Sándor földbirtokos nem jelent meg az ítélethirdetés aktusánál, mert előző nap Párisba utazott. A fegyelmi alatt álló tisztviselők közül dr. Miszti Károly és Borsos József utazott át Nyíregyházára, míg dr. Vásáry István képviselében dr. Tóth Aurél ny. kúriai bíró, ügyvéd jelent meg.

A tárgyalás megnyitása után dr. Mikecz Ödön nyomban enunciatlta, hogy ki fogja hirdetni a fegyelmi választmány 1935 május 11-én tartott

ülésében meghozott ítéletet, amely a következőket tartalmazza:

Mit mond az ítélet

Szabolcs és Ung közigazgatási, lag egyesített vármegyék közigazgatási bizottságának fegyelmi választmánya a m. kir. Belügyminiszter úr 127.225/1934., 12.045/1934 es 129.980/1934 V. sz. leirataival a dr. Vásáry István polgármester, dr. Vargha Elemér h. polgármester, Zöld József th. h. polgármester, főjegyző, dr. Miszti Károly t. főügyész, Borsos József műszaki tanácsos, dr. Veress Géza gazdasági tanácsnok és Ary Lajos városi főszámvevő debreceni lakosok ellen elrendelt fegyelmi ügyben Nyíregyházán, a vármegye székházában 1935 évi május hó 6-11. napján megtartott nyilvános szóbeli tárgyalás eredményéhez képest zárt ülésben meghozta a következő

Vég határozatot:

A közigazgatási bizottság fegyelmi választmánya dr. Vásáry István Debrecen sz. kir. város polgármestere fegyelmi vétkességét, mert

az 593/1925 Bkgy. sz. határozattal ellentétes haszonbér biztosítékot fogadott el testvéreitől, mint a város haszonbérlióitól,

testvérei részére adott haszonbérlióit eladás tekintetében közreműködött,

testvérei részére a város szénakészletéből szabálytalanul kölcsönt adott és nevezetteknek a várossal szemben fennálló előleg tartozása ügyében hanyagul intézkedő tisztviselőt felelősségre nem vonta, a város és testvérei között felmerült lóvételi vitában

tevélegesen közreműködött, a valósággal ellentétben m. kir. Belügyminiszter úrhoz oly értelmű jelentést tett, hogy testvérei haszonbérlió ügye be nem folyt, magatartásával alkalmat adott arra, hogy testvérei, mint haszonbérliók szabálytalanul kedvezményekben részesüljenek,

a Belsőhatót bérlió Gődénytestvérek haszonbérlióitól elvételének behajtása tekintetében a szükséges intézkedéseket meg nem tette.

Horváth Sándor nagyalomzugi haszonbérlió bérlióitól elvételében hanyagul járt el,

mint a Városi Takarékszövetkezet elnöke nem akadályozta meg, hogy az igazgatóság tagjai és az intézet tisztviselői személyi hitelt vegyenek igénybe,

dr. Miszti Károly ügyésznek a perköltségek, szerződésdíjak és egyesek részére végzett munkák tekintetében tanusított szabálytalan eljárást támogatta,

a város horgonyozási szabályrendeletével ellentétes intézkedéseket tett,

Kovács Gyula és Török Tibor szerződéses fakitermelők adósság elengedési ügyében,

Szekely Andor gyorsíró alkalmazatása kérdésében szabálytalanul járt el,

dr. Miszti Károly t. főügyész iroda berendezési tárgyait a jogszabályok megsértésével megvásárolta,

és a Vásáry-testvérek fatartozásának kérdésében hivatali köteleltségét megsértette, az 1929 évi XXX. tc. 76. §-ának 1. bekezdése 1. pontja alapján megállapítja, ezért az 1929 évi XXX. tc. 90. §-ának 2. pontja alapján a Törvényhatóság szegényalapját illető

64. IK
M. KIR. ALLAMI SORSJATEK
 17.000 nyeresemény 250.000 ar.
 pengő értékben.
 Főnyeresemény 40.000 ar. engő
 Nyeresemények:
 20.000 ar. pengő
 10.000 ar. pengő
 2-szer 5.000 ar. pengő
 4-szer 2.500 ar. pengő
 6-szor 2.000 ar. pengő
 10-szer 1.000 ar. pengő
 és még számos nagyobb és kisebb nyeresemény, melyek mind készpénzben fizetettek ki.
 Húzás június 12-én.
 Sorsjegy árak:
 Egész ar. P 3.— Fél ar. P 1.50
 Sorsjegy kapható minden bank, sorsjegy- és főárusítónál, valamint az összes dohánytözsdékben. Postai megrendeléseket a pénz előzetes beküldése után azonnal teljesít a Székesfővárosi M. Kir. Pénzügyigazgatóság, Budapest, V. Szalay-u. 10.

1000 pengő pénzbüntetéssel bünteti, a felfüggesztése alatt visszafizetési részleteket részére ki nem adja, s a határozat jogerőre emelkedése után állásába való visszahelyezését rendelte el, a fegyelmi eljárással felmerült költségek egyharmad részének 1.337 P 07 fillérnek végrehajtás terhe mellett való megfizetésre kötelezi.

Dr. Vásáry Istvánt az alól a vád alól, hogy a Vásáry-testvérektől mint haszonbérletkéltől a szerződéses biztosítékot nem követelte,

testvéreinek sorozatos fizetési halasztásokat adott,

tartozásaikért őket nem peresítette,

a tőlük Zöld József főjegyző által átvett búza eladása tekintetében és az eljárás tisztviselő felelősségére vonása tekintetében szabálytalanul járt el,

a városi autóról lekerülő olajnak a Vásáry-testvéreknek való ellenszolgáltatás nélküli átvételét elnézte,

a tornyostanyai birtok bérleti szerződésének megkötésekor gondatlanul járt el,

a testvérei részére a Városi Takarékpénztár és Hitelintézet által folyósított kölcsönök folyósításához hozzájárult,

a debreceni HÉV.-vel szemben a város érdekeit nem képviselte a fegyelmi választmány fegyelmi vétség hiányában felmentí.

Dr. Vargha Elemér h. polgármester fegyelmi vétségét, mert hozzájárult, hogy özv. Vásáry Andrásné és társai felszerelési tárgyaikat kézi zálogként leköt. hessék,

a Vásáry-testvérek fatartozását szabálytalanul elengedte,

a Városi Takarékpénztár és Hitelintézet által a Vásáry-testvérek, valamint igazgatósági tagok és tisztviselők részére folyósított kölcsönök utalásához hozzájárult,

dr. Miszti Károly irodaberedézési tárgyai becsülésénél szabálytalanul járt el és

dr. Miszti Károly főügyészt a perköltségek tekintetében tanúsított szabálytalan eljárásában támogatta az 1929 évi XXX. tc. 76. §-ának 1. pontja alapján megállapítja, ezért az 1929 évi XXX. tc. 90. §-ának 2. pontja alapján a Törvényhatóság szegényalapját illető 500 P pénzbüntetéssel bünteti és kötelezi 334 P 28 fillér eljárási költség végrehajtás terhe mellett költség megfizetésére.

Zöld József tb. h. polgármester, főjegyző fegyelmi vétségét, mert

a Homokkert-utcai villamos vasút kiépítési ügyében hanyagul járt el, mert

a Városi Takarékpénztár és Hitelintézet Rt. által a Vásáry-testvérek, igazgatósági tagok és tisztviselők részére folyósított kölcsönök megszavazásában részt vett, mert

a Vásáry-testvérektől átvett haszonbérlet tartozás búza átvételénél gondatlanul járt el,

dr. Miszti Károly főügyészt szabálytalan eljárásában támogatta,

Vadászi Sándor trfh. bizottsági tag indítványa folytán hozott törvényhatósági határozat felterjesztésénél hanyagságot tanúsított az 1929 évi XXX. tc. 76. §-ának 1. pontja alapján megállapítja, ezért az 1929 évi XXX. tc. 90. §-ának 2. pontja alapján a törvényhatóság szegényalapját illető 400 pengő pénzbüntetésre bünteti és kötelezi 334 P 27 fillér eljárási költségnek végrehajtás terhe mellett megfizetésére.

Dr. Miszti Károly t. főügyész fegyelmi vétségét, mert Vásáry-testvérek felszerelési tárgyaikat kézi zálogba adásához hozzájárult,

az 593/1925 Bkgy. sz. határozattal ellentétben a Vásáry-testvérek által letendő haszonbérlet biztosíték ügyében hanyagul járt el,

a perköltségek, szerződés írásdíjak és magánosok részére végzett munkák díjazása tekintetében kötelezőeltérően járt el és

a Városi Takarékpénztár és Hitelintézet által folyósított kölcsönök megszavazásánál a kellő gondosságot nem tanúsította az 1929 évi XXX. tc. 76. §-ának 1. pontja alapján megállapítja, ezért az 1929 évi XXX. tc. 90. §-ának 4. pontja alapján szolgálattól való felmentéssel bünteti és kötelezi visszatartott illetményeinek ki nem adása mellett 1.337 P 07 fillér eljárási költség végrehajtás terhe mellett való megfizetésére.

Terheltet az alól a vád alól, hogy a Vásáry-testvérektől a szerződéses bizonyítékot nem követelte a fegyelmi választmány, fegyelmi vétség hiányában felmentí.

Dr. Veress Géza gazdasági tanácsnok fegyelmi vétségét, mert

a Vásáry-testvérektől vásárolt lovak vitás ügyében hanyagul járt el és

egyes haszonbérleti ügyekben a szükséges intézkedéseket kellő időben meg nem tette, az 1929 évi XXX. tc. 76. §-ának 1. pontja alapján megállapítja, ezért az 1929 évi XXX. tc. 90. §-ának 1. pontja alapján rosszalással bünteti és kötelezi 334 P 27 fillér eljárási költség végrehajtás terhe mellett költség megfizetésére.

Terheltet az alól a vád alól, hogy a Vásáry-testvérektől a szerződéses bizonyítékot nem követelte a fegyelmi választmány, fegyelmi vétség hiányában felmentí.

Dr. Veress Géza gazdasági tanácsnok fegyelmi vétségét, mert

a Vásáry-testvérektől vásárolt lovak vitás ügyében hanyagul járt el és

egyes haszonbérleti ügyekben a szükséges intézkedéseket kellő időben meg nem tette, az 1929 évi XXX. tc. 76. §-ának 1. pontja alapján megállapítja, ezért az 1929 évi XXX. tc. 90. §-ának 1. pontja alapján rosszalással bünteti és kötelezi 334 P 27 fillér eljárási költség végrehajtás terhe mellett költség megfizetésére.

Terheltet az alól a vád alól, hogy a Vásáry-testvérektől a szerződéses bizonyítékot nem követelte a fegyelmi választmány, fegyelmi vétség hiányában felmentí.

Dr. Veress Géza gazdasági tanácsnok fegyelmi vétségét, mert

a Vásáry-testvérektől vásárolt lovak vitás ügyében hanyagul járt el és

egyes haszonbérleti ügyekben a szükséges intézkedéseket kellő időben meg nem tette, az 1929 évi XXX. tc. 76. §-ának 1. pontja alapján megállapítja, ezért az 1929 évi XXX. tc. 90. §-ának 1. pontja alapján rosszalással bünteti és kötelezi 334 P 27 fillér eljárási költség végrehajtás terhe mellett költség megfizetésére.

Terheltet az alól a vád alól, hogy a Vásáry-testvérektől a szerződéses bizonyítékot nem követelte a fegyelmi választmány, fegyelmi vétség hiányában felmentí.

Dr. Veress Géza gazdasági tanácsnok fegyelmi vétségét, mert

a Vásáry-testvérektől vásárolt lovak vitás ügyében hanyagul járt el és

egyes haszonbérleti ügyekben a szükséges intézkedéseket kellő időben meg nem tette, az 1929 évi XXX. tc. 76. §-ának 1. pontja alapján megállapítja, ezért az 1929 évi XXX. tc. 90. §-ának 1. pontja alapján rosszalással bünteti és kötelezi 334 P 27 fillér eljárási költség végrehajtás terhe mellett költség megfizetésére.

Terheltet az alól a vád alól, hogy a Vásáry-testvérek haszonbérleti ügyében 1934 júniusában tartott kis- és nagygyűlésen az ügyet nem megfelelően adta elő és

a fatartozás elengedése ügyében a város érdekeinek meg nem felelő javaslatot tett, a fegyelmi választmány fegyelmi vétség hiányában felmentí.

Ary Lajos városi főszámvevő fegyelmi vétségét, mert

a Városi Takarékpénztár és Hitelintézet által folyósított hite-

lek kérdésében gondatlanul járt el, az 1929 évi XXX. tc. 76. §-ának 1. pontja alapján megállapítja, ezért az 1929 évi XXX. tc. 90. §-ának 2. pontja alapján 100 pengő pénzbüntetéssel bünteti és kötelezi 334 P 27 fillér eljárási költség végrehajtás terhe mellett való megfizetésére.

Borsos Ferenc műszaki tanácsost fegyelmi választmány a fegyelmi vétségeknek ellene emelt vádjá alól felmentí.

Vagyoni felelősség és kártérítési kötelezettség a polgári bíróság hatáskörébe tartozik.

Súlyos megállapítások az ítélet indokolásában

Az ítélet rendelkező részének ismertetése után dr. Mikecz Ödön főispán hozzáfogott a 76 gépeit oldalt kitevő, terjedelmes indoklás ismertetéséhez.

Minidenekelett utalt azokra a belügyminiszeri leiratokra, amelyek Debrecen városánál elrendelték a vagyoni felügyeleti vizsgálatot és a fegyelmi vizsgálatokra valamint dr. Vásáry Istvánnak és dr. Miszti Károlynak állásától való felfüggesztését.

A megokolás ezután sorra veszi a belügyminiszeri leirat egyes pontjaiban, elsősorban dr. Vásáry István és dr. Miszti Károly fegyelmi felelősségéről szóló megállapításokat. Először az 593/1925 bkgy. számú határozat körüli mulasztásokkal foglalkozik a fegyelmi választmány, itt ugyanis a belügyminiszer megállapította, hogy a közgyűlési határozat rendelkezésével ellentétben a Vásáry-testvérektől nagy összegű jelzáloggal elterhelte részint fogadott el haszonbérlet biztosítékul dr. Vásáry István és dr. Miszti Károly és a bérbiztosítéknak az ingatlanra való bekebelezését évekken keresztül nem szorgalmazta. Tényként állapította meg a fegyelmi választmány, hogy a városi tanács a Vásáry-testvérektől, ellentétben az 593. számú határozat intézkedéseivel, dr. Vásáry István elnöksége alatt olyan ingatlanokat fogadott el haszonbérlet biztosítékul, amelyek már 72.000 pengővel elsőhelyen el voltak terhelve és így a közgyűlési határozat követelményeinek meg nem feleltek, mivel egy évi haszonbérlet igényekesen kevesebb összegre történt a biztosíték bekebelezése. Megállapította tényként a fegyelmi választmány azt is, hogy ezt a haszonbérlet biztosítékot csak 1930 február 7-én bekebelezte be a Vásáry-testvérek ingatlanaira.

Foglalkozik a fegyelmi választmány ítéletének indoklása Vásáry Istvánnak azzal a védekezésével, hogy ő a szervezeti szabályrendelet 284. szakasza értelmében nem vehetett részt rokonai ügyének intézésében, különben is egyhangú szavazással történt a tanácsai határozathozatal.

Az indoklás szerint azonban dr. Vásáry István védekezése egyik szempontból sem helytálló, mert az a tény, hogy a polgármester a tanácsülésen elnököl, nem csupán egyhangú határozat hozatalánál, hanem szótöbbséggel hozott határozatnál is részt vesz a tárgyalásokban s így kétségtelen, hogy a határozat érdemi részét illetőleg tárgyi és fegyelmi felelősséggel tartozik.

Nem találta helytállónak a fegyelmi választmány dr. Vásáry Istvánnak azt a védekezését sem, hogy ha volna ebben az ügyben fegyelmi vétség, azért a városi tanács volna felelősé tehető és hogy a vádnak nem áll jogában egyhangú határozatnál az egyformán részesek között válogatni, mert nem egyformán részesekről van szó

olyan esetben, amikor a résztvevőknek egyik tagja a családja révén anyagilag is érdekelt van.

Tarthatatlan Vásáry védekezése

Azzal a védekezéssel kapcsolatban, hogy a szervezeti szabályrendelet 284. szakasza értelmében a bérbiztosítéknak bekebelezését nem szorgalmazhatta, megállapítja a fegyelmi választmány a védekezésnek a pontban való tarthatatlanságát is. Amennyiben a vizsgálat azt merítette volna fel, hogy dr. Vásáry István akkor nem avatkozott volna be az ügybe, amikor a családjával szemben a város érdekei jól megvédettek és mindenkor beavatkozott, amikor a város érdekei nem lettek védve, akkor bizonyára nem adatott volna be ellene vádindítvány. Azonban a vizsgálat során épen az nyert megállapítást, hogy legtöbb esetben, amikor dr. Vásáry István az ohati bérlet ügyébe beavatkozott, intézkedése révén, családjára előny származott és viszont sohasem avatkozott bele az ügyekbe olyan irányban, hogy Debrecen város érdekeinek csorbulását a város és a haszonbérlet között megállapodásból folyó jogosítványok, korlátlan érvényesítésével megakadályozza. Ilyen körülmények mellett a 284. szakaszban lefektetett az az elv, hogy a köztisztviselő a közérdeket mindenkiel szemben és elsősorban hozzártatóival szemben megvédeni tartozik, semmiesetre sem értelmezhető aként, hogy a hozzártató érdekeiben részt vehet az ügy intézésében, azonban a gondjaira bízott város érdekeinek megóvása végett már nem szabad beavatkoznia.

Dr. Vásáry István — mondja tovább az indoklás, azzal is védekezett, hogy a belügyminiszer annakidején tudott a város haszonbérletivel való rokonai kancsolatról s ez ellen kifogást nem emelt. Ezzel, a tényre azonban dr. Vásáry István fegyelmi felelősség terhe alól nem mentesül, mert a belügyminiszer teljes jóhiszeműséggel nem kívánta útját vágni egy tehetséges fiatal ember előmenetelének, amennyiben jóhiszeműnek feltételezhette, hogy hozzártatóival szemben is meg fogja védeni a város érdekeit. A volt belügyminiszer jóhiszeműségét azonban dr. Vásáry István nem használhatta fel azon magatartásának legitimálására, hogy a város érdekeinek megvédelmezését hozzártatóival szemben elmulasztotta. — Megállapítja továbbá a fegyelmi választmány azt is, hogy a törvényhatóságot, illetve annak bizottságait nem informálták kellőleg a határozatok meghozatala előtt s ezt a tényt teljes mértékben elámasztja Széll László ny. gazdasági akadémiai tanár és Steinfeld István vallomása is.

— Ideges embereknek és lelkibetegeknek az igen enyhén ható, mindig megbízható természetes **Ferenc József** keserűvíz — reggel éhgyomorra egy pohárral bevéve — rendes bélműködést, jó emésztést és elegendő étvágyérzetet teremt, Világhírű ideggyógyászok és gyógyintézetek vezetőinek véleménye alapján a **Ferenc József** víz állandó használata az agy- és gerincvelő megbetegedéseinek is a legmegfelelőbb ajánlható.

Fürdőruhák?

Fürdőköpenyek
 készen és rendelésre
 ismert jó minőségek

Kardos Lászlónál

Rádiót? Természetesen **Soltész-tól**
Kálvin-tér 2. sz.
WAFFENRAD, PUCH, STYRIA, SUPERRAD, CSODA

Miszi Károly védekezésének cáfolata

A hérlétügyben szintén felelősségre vont dr. Miszi Károly védekezését is sorra cáfolja a fegyelmi választmány indoklása. Megállapítja ugyanis, hogy dr. Miszi Károlynak nagyon jól kellett tudni azt, hogy az adott biztosíték semmilyen szempontból nem felelt meg a közgyűlési határozat követelményeinek, amit még súlyosbít az, hogy a fegyelmi vizsgáló biztos megállapítása szerint a bekelezési engedélyt időközben kicserélték, ez pedig a tisztí főügyész hozzájárulása nélkül, be nem következhetett volna. Kétségtelen tény az is, hogy a biz-

tosíték bekelezését csak 1930 február 7-én jogatosították s ez világosan igazolja, hogy a bekelezést a tisztí főügyész kelően nem szorgalmazta. A tisztí főügyész felelősségét a fegyelmi választmány annál fokozottabb mértékben látja fennforogni, mert az ő hivatali kötelessége lett volna a város jogi érdekeinek a megóvása. Megcáfolja a továbbiakban az indoklás dr. Vásáry Istvánnak és Miszi Károlynak az elévüléssel való védekezését is és ezek alapján úgy Vásáry István, mint Miszi Károly véttségét megállapította.

Dr. Vásáry István vétkes az ohati haszonbérloknek adott ismételt fizetési halasztásokban

A belügyminiszter leiratának 3. pontja szerint dr. Vásáry István fegyelmi vétség terheli — folytatja az indoklás —, mert az 593. kv. határozattal ellentétben a városi tanács a Vásáry elnökle mellett a Vásáry-testvéreknek ismételt fizetési halasztást adott. A fegyelmi választmány tényként állapította meg, hogy az ohati bérlok két kérvényét a tanács dr. Vásáry István kiadmányozásában intézte el és engedélyt adott arra, hogy a Vásáry-testvérek haszonbérhálalékukat későbbi időpontban rendeztessék. Ez az intézkedés ellentétes volt a közgyűlési határozattal, mert abban félre nem érthetően kimondták, hogy halasztást csak az kaphat, aki a határozatnak megfelelő haszonbérbiztosítékot nyújtja. Ezt a biztosítékot pedig a bérlok nem teljesítették és erről úgy dr. Vásáry Istvánnak, mint Miszi Károlynak tudomásuk volt. Ebben a vádpontban tehát a fegyelmi választmány az 1929. évi XXX. tc. 76. §-a 1. pontja alapján megállapította dr. Vásáry Istvánnal szemben a felelősséget.

A szénakölcsönzésben is megállapították a mulasztást

A miniszteri leirat 7. pontja szerint dr. Vásáry István polgármestert fegyelmi felelősség terheli, mert közgyűlési felhatalmazás nélkül 1931-ben a Vásáry-testvéreknek a város szénakészletéből 300 mázst kölcsönadott és a haszonbérlok helyett a házipénztár által elélegképpen kifizetett összegek behajtása iránt nem intézkedett. A házipénztár összesen 5423 pengőt fizetett ki a Vásáry-testvérek helyett s a fegyelmi vizsgálat idejéig ezt az összeget nem hajtotta be, ezzel szemben több ilyen természetű és kisebb tételű előlegért a város az illető adókat peresítette és végre is hajtatta. A fegyelmi választmány megállapítja, hogy dr. Vásáry István saját védekezésében is elismeri, hogy a szervezeti szabályrendelet 284. szakaszának rendelkezését ezzel kapcsolatban megsértette, fegyelmi vétsége itt tehát kétségtelen. Megállapítja azt is, hogy dr. Vásáry István hivatalos kötelességmulasztást követett el, akkor, amikor a szervezeti szabályrendelet 132. szakaszának rendelkezésével ellentétben a város gazdálkodását nem ellenőrizte, az illetékes tisztviselőket pedig kötelességüknek teljesítésére nem szorította. A miniszteri leirat 8. pontja szerint — hangzott továbbá az indoko-

Vásáry István ebben a kérdésben fegyelmi felelősség terheli. Kétségtelen ugyanis, hogy dr. Vásáry István polgármester a város és a haszonbérlok fiverei között fennforgó jogvitáról 1931 november 17-én tudomást szerzett, amikor is a Vásáry László által adott beadványára „V. Vásáry sk.” jelzést rávette, ami azt jelenti, hogy az ügyet vele kívánja megtárgyaltatni s ez félremagyarázhatatlanul bizonyítja, hogy az ügyben intézkedni kívánt. Ebben az ügyben egyébként dr. Veress Géza felelősségét is megállapítja a fegyelmi választmány.

Valóságnak meg nem felelő nyilatkozatot tett Vásáry a belügyminiszternek

A belügyminiszter terhére róttá dr. Vásáry Istvánnak azt is, hogy a vizsgálat során olyan értelmű nyilatkozatot tett, hogy testvérei ügyébe soha bele nem folyt és az ügyek referenseinek irányítást nem adott. A belügyminiszter leirata szerint az általa tett jelentés nem felel meg a valóságnak és felsőbb hatóságainak félrevezetésére alkalmas.

A fegyelmi választmány viszont tényként állapította meg azt, hogy dr. Vásáry István az ohati haszonbérlet ügyében két alkalommal folyt be, a 184—1926. és az 1370—1929. számú tanácsi határozatok meghozatalánál, amikor is a tanácsülésben elnökölt. Bár nem közvetlenül a haszonbérlettel kapcsolatban, de mégis

CSILLÁRT METEOR

csillárgyárban
vásároljon
4-lángú modern ebédcsillár P 17.-
Villamos vasaló 7.-
5 évi jótállással P
saját üzleteink:
Budapest: Vidék:
Ujdonság, célszerű világítás Pápai u. 27. Szeged
Oriási választék! Váci u. 2. Pécs
Részletre is! József körút 44. Debrecen
Kérje most megjelent árjegyzékünket
Helyi üzlet Piac uca 9.

a Vásáry-testvérek ügyében tett intézkedést és nyilvánított véleményét dr. Vásáry István a nagycseréi erdőhivatal részére vásárolt lovak és ugyancsak a Vásáry-testvérek részére kölcsönadott széná ügyében is. Vásárynak az a védekezése, hogy ezekben a kérdésekben nem ő, hanem a tanács intézkedett, nem állja meg a helyét. A fegyelmi választmány felfogása szerint dr. Vásáry István a felettes felügyeleti hatóság felhívására tett jelentésében nem azt a tényt tartozott volna jelteni, hogy ő a rokonai által haszonbérlet ingatlan ügyébe soha nem folyt be, hanem amennyiben felfogása az volt, hogy az ügyben teljesített ténykedései nem merítik ki az intézkedés fogalmát, a tényállás fenntartásával bízták volna a felügyeleti hatóságra a vitás kérdés ez irányban való eldöntését.

A 350.000 pengős haszonbérleti kedvezmény ügye

A következőkben a belügyminiszteri leirat fegyelmi vétségként állapítja meg dr. Vásáry Istvánnal szemben azt a körülményt, hogy a külsőhatali haszonbérlok a hérlét tartama alatt a várostól 350.000 pengő értéket meghaladó engedményekben és szabálytalan kedvezményekben részesültek és megállapítja, hogy dr. Vásáry Istvánnak, mivel hozzátartozói ügyéről volt szó, azoktól a kedvezésektől tartózkodnia kellett volna, sőt arról kellett volna gondoskodnia, hogy a város érdekei a legmesszebbmenőkig megőrlőmazzassanak.

A fegyelmi választmány ítéletének indoklásában részletesen foglalkozott dr. Vásáry Istvánnak azzal a védekezésével, hogy az ohati Vásáry bérlok kedvezményei nem teker ki ennyi összeget, végül azonban megállapítja a fegyelmi választmány, hogy nem kíván állást foglalni a tekintetben, hogy a város által öv. Vásáry Andrásné és társainak adott kedvezmények értéke pénzösszegekben mennyit tesz ki, mert ez a fegyelmi vétség megállapítása szempontjából közömbös. A fegyelmi választmány megállapítja, a lefolytatott vizsgálat alapján, hogy dr. Vásáry István közvetlen intézkedéssel, vagy utasítással ezeket az ügyeket be nem folyt, mulasztást mégis kénytelen megállapítani, mert nem gyakorolt kellő ellenőrzést a tekintetben, hogy az ügyben eljáró tisztviselők a határozathozatalára hivatott önkormányzati testületek előtt a kérdés jogi vonatkozásait is kimerítően ismertessék.

Hogy festett Vásáryék gazdavédelme a gyakorlatban

Ugyancsak részletesen foglalkozott a fegyelmi választmány indoklása a Gódnétele belsőhatali haszonbérloknek nyújtott kedvezményekkel és fizetési halasztásokkal, és dr. Vásáry István és Miszi Károly védekezésével. Sorra cáfolja a fegyelmi választmány indoklása a perlések halogatására vonatkozó védekezést is, úgy a belső, mint a külsőhatali haszonbérlokre vonatkozóan. Igaz ugyan, — mondja az indoklás — hogy bemutatásra került a fegyelmi választ-

Kivételes bevásárlási alkalom!

A hűvös időjárás miatt hatalmas raktáramat apasztani kívánom és ezért hétfőtől kezdve mélyen lezállított árak mellett vásárolhat a

Klein Divatházban

Néhány tájékoztató ár:

Dupla széles mintás crepe de chine . . . P	2 ⁶⁸	Műselyem, taffet kockás P	1 ²⁵
Dupla széles divat pettyes, crepe de chine P	2 ⁶⁵	Voil kitünő minőség P	0 ⁶⁸
Kockás ruha selyem P	2 ⁶⁸	Szintartó buret . . . P	0 ⁹⁸
Marocain selyem, nehéz minőség, compléra vagy ruhára P	2 ⁴⁵	Tropical, férfi ruhára P	5 ²⁰
Különleges minőségű kabát-selyem . . . P	3 ⁶⁰	Különleges szép mintás cerna georgette (külföldi) P	1 ¹⁰
Divat kockás taffet P	2 ²⁰	Pongyola crepp, szép mintákban P	0 ⁸⁸
Cloque, ruhára és compléra P	2 ⁹⁰		

Érdeke, hogy vásárlása előtt kirakataimat megtekintse!

mány előtt egy kimutatás, amely azt van hivatva igazolni, hogy a külsőhatari haszonbérlet lejártával a város tatarozását teljes egészében megkapja, azonban a fegyelmi választmány kénytelen megállapítani, hogy ez a kimutatás a várható gazdasági eredménynek egyáltalán nem felel meg. Ez a kimutatás teljesen irreális és még laikus szemmel sem mondható elfogadhatónak.

Különösen nem volt indokolt — folytatja az indoklás — dr. Vásáry István és Miszti Károly részéről a Belsőhat bérletével szemben tanúsított felsorolt kimélet és gazdavédelem, mert megállapíthatólag a Gödény-testvérek a haszonbérleti idő tartama alatt birtokot vásároltak, annak vételárát jórésben készpénzben kifizették, a városnak pedig a haszonbérrel adások maradtak, amit feltétlenül nem tettek volna meg, ha a város polgármestere és tiszti főügyésze a város érdekeit kellően képviselik. Kénytelen megállapítani a fegyelmi választmány azt is, hogy dr. Vásáry István, sem dr. Miszti Károly más kisebb haszonbérlettel szemben nem tanúsították ezt a fokozott gazdavédelmet, mert számos esetben megtörtént, hogy más és különösen kis haszonbérletet sok esetben kisebb haszonbérlettel, minden további nélkül peresítettek, ami csak azt mutatja, hogy különös gondjuk csupán a nagyobb haszonbérletet illetően volt.

Dr. Vásáry Istvánnak tehát a belsőhat, dr. Miszti Károlynak pedig a belső- és külsőhat haszonbérletével szemben tanúsított eljárása méltán képezheti kifogás tárgyát és ezért fegyelmi felelőségük az 1929 évi XXX. tc. 76. §-ának 1. pontja értelmében kétségtelen.

Zöld József felelősége a Vásáry-féle bú a ügyben

A fegyelmi választmány ítéletének indoklása ezután a közgyűlési határozat intézke-

A Városi Takarékszövetkezet igazgatósága által folyósított fedezetlen hitelek ügye

Kifogás tárgyává tette a belügyminiszteri leirat dr. Vásáry Istvánnal, dr. Vargha Elemérrel, Zöld Józseffel, Miszti Károllyal és Arv Lajos igazgatósági tagokkal szemben azt, hogy a Vásáry-testvérek részére elterhelt ingatlanokra kölcsönt folyósítottak, a prolongálás ellen nem tiltakoztak s így a kellő fedezet nélkül folyósított kölcsönök folytán a várost mintegy 70.000 pengős veszteség éri. Ez a megállapítása a belügyminiszternek annál súlyosabb, mert az intézet csak tehermentes ingatlanokra folyósított kölcsönt és akkor is csak az ingatlan 50—60 százalékáig. Kifogásolta a belügyminiszter azt is, hogy az igazgatóság tagjai, valamint egyes takarékpénztári tisztviselők az alapszabályokban foglalt tilalom ellenére személynél hitelekkel vettek igénybe.

A Vásáry-testvéreknek nyújtott kölcsönrel kapcsolatban a fegyelmi választmány arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kár megállapítása ma még lehetetlen és csak a liquidáció esetén lesz megállapítható, hogy mennyi kár éri a várost. Megállapította azonban a fegyelmi választmány, hogy a Pénzügyügyi Központ revizorai a fegyelmi eljárás alá vont tisztviselők védekezésével merőben ellentétes véleményt adtak be, amiből az érdekelt igazgatósági tagok felelősége megállapítható. Azt is leszögezi a fegyelmi választmány indoklása, hogy a Vásáry-testvérek részére folyósított kölcsönök fedezete a fennálló gyakorlatához képest a folyósítás időpontjában nem volt meg. Azt, hogy az intézetet a kölcsönnyújtásból kifolyólag károsodás éri, igazolja az intézet igazgatóságának 1935 május 9-én kelt átirata, amelyből kiderül, hogy a hitelintézet követelése a Vásáry-testvérekkel szemben 91.000 pengőt tett ki s a tartozás csak 30 százalék erejéig látszik bankszerűen fedezetnek. Ilyen tényállás alapján megállapítja a fegyelmi választmány, hogy dr. Miszti Ká-

déscével ellentétesen a Vásáry-testvérektől szabálytalanul átvett 60 vagon búza ügyével foglalkozik és megállapítja, hogy a Vásáry-testvérek nem megfelelő fajsúlyú búzát szállítottak, azt az István-malom nem vette át s így 30 vagon búzát maga a város vett meg azzal, hogy azt azinségek támogatására használja fel. Később Zöld József főügyész hozzájárult ahhoz, hogy a 75 kg-os búzát a bérlet 76 kilogrammosra átrostálhadják s az így előállított néhány vagon ocsút átvesszik és rendes búza árban számolják fel. A fegyelmi választmány tényként állapította meg, hogy a Vásáry-testvérek a kiostálás után fennmaradó ocsút nem szállították le. A fegyelmi választmány ezek szerint Zöld Józseffel szemben kötelesség teljesítésének megsértését látta fennfogni.

Vásáry vétkeisége a nagyalomzugi haszonbérlet ügyében

A belügyminiszteri leirat 10. pontjában fegyelmi felelőséget állapít meg Vásáry Istvánnal szemben azért, mert Horváth Sándor nagyalomzugi haszonbérlettel a szerződés aláírását és a biztosítéka vonatkozó bekelezési engedély kiadását huzamosabb ideig halasztotta s ezáltal a város a kedvezőbb bekelezés lehetőségét elvesztette és károsodása valószínű.

A fegyelmi választmány megállapítja, hogy dr. Vásáry István polgármester ez ügyben a szervezeti szabályrendelet 132. szakaszában foglalt kötelességet, hogy Horváth Sándor haszonbérlet biztosítéka tárgyában kiadott tanácsai határozatok pontos végrehajtására felügyeljen, megszegte. — Ezért dr. Vásáry István az 1929 évi XXX. tc. 76. szakaszának 1. pontjába ütköző fegyelmi vétségben vétkesnek mondotta ki.

rolj. dr. Vargha Elemér, Zöld József és Arv Lajos a Vásáry-testvérek részére folyósított hitelek tekintetében a kellő gondosságot nem tanúsították.

Hárommillió pengőt szabálytalanul használt fel a polgármester

A belügyminiszter terhére róta dr. Vásáry Istvánnak, hogy a város által beruházási célokra felvett kölcsönökből 3 millió pengőt a jóváhagyott közgyűlési határozatokban megállapított rendeltetésétől eltérően olyan háztartási kiadásokra használta fel, amelyekre nem eszközölte ki a felsőbb hatósági jóváhagyást. Dr. Vásáry István védekezésében a felelőségeknek jórészt a számvevőségre kívánta áthárítani, ezt az álláspontot azonban a fegyelmi választmány nem fogadta el és Vásáry István vétkeiséget megállapította.

A fegyelmi választmány indoklása a továbbiakban a belügyminiszter leiratának 15. pontjával foglalkozik, amelyben Zöld József főügyészt a homokkerti villamos építésére vonatkozó közgyűlési határozat késedelmes intézése miatt vont felelőségre. Tényként állapította meg a fegyelmi választmány, hogy Zöld József másfél évig elintézetlenül tartotta magánál az ügyiratot s ezzel fegyelmi vétséget követett el.

Miszti Károly vétkeisége a perköltségek felvétele körül

Közel tíz gépelt oldal terjedelemben foglalkozik a fegyelmi választmány írásban foglalt indoklása Miszti Károly szabálytalanul felvett perköltséggel. A belügymi-

niszter ugyanis kifogás tárgyává tette, hogy Miszti Károly a szervezeti szabályrendelet rendelkezéseivel szemben 800 esetben a város terhére mintegy 43.000 pengőt vett fel, ebből az összegből 31.000 pengőt olyan időben, amikor a város követelése még nem folvtt be, hanem csak később térült meg, 7000 pengőt oly ügyekben, amikor a per még folyamatban volt és a város követelésének behajtása alig volt remélhető, 4700 pengővel pedig olyan peresek után elégitette ki magát, amikor a város követelése részben, vagy egészben leírásra került, illetve behajthatatlan volt.

Fegyelmi vétségként állapítja meg a belügyminiszter azt is, hogy a Miszti Károly törvényes tiltó rendelkezések dacára jelzálogi bekelezési tulajdonjog korlátozást, telekmegosztási és törlesztési munkákért, habár ilyen díjak szedésére felhatalmazással nem rendelkezett, a készkiadásokon felül még munkadíjat vett fel s végül, hogy szerződés írásai díj címén szabálytalanul 419 pengőt vett fel a város pénztárából.

Kötelességszegés Székely Andor gyorsírói alkalmazása körül

A belügyminiszteri leirat — a fegyelmi választmány ítéletének indoklása szerint — felelőséget tett dr. Vásáry Istvánért, mert Székely Andor gyorsírói szolgálatát a közgyűlés megkerülésével aként jutalmazta, hogy a város nagyerdei villájában két lakást egyesítve, 2500 pengős költséggel átalakított és azt Székely Andor részére 450 pengős évi bér fejében bérbeadta. A törvényhatóság jóváhagyását pedig a vagyontulajdonosi vizsgálat hatása alatt eszközte ki.

A fegyelmi választmány dr. Vásáry védekezésével szemben megállapította, hogy ebben az ügyben kötelességet megszegte, mert Székely Andort a lakbérleti szerződés folytán gyorsíróként nyitván alkalmazta s ezt saját hatáskörében tette, holott ez csakis kormányhatóságilag jóváhagyott közgyűlési határozat alapján történhetett volna meg, sőt Vásáry István egyenesen a felsőbb hatóság utasításával ellentétesen intézkedett. A polgármester vétkeiséget alátámasztja az a körülmény is, hogy a lakbérleti szerződést a törvényhatóság közgyűlésének csak utólag mutatta be, ami bizonyítja azt, hogy ebben a kérdésben tudatosan kötelességsértéssel járt el. Ezért dr. Vásáry István fegyelmi vétségét az 1929 XXX. tc. 76. §-a 1. pontja alapján meg kellett állapítani.

Miszti Károly buforainak megvétele

Megállapította a fegyelmi választmány dr. Vásáry István és dr. Vargha Elemér felelőséget a Miszti Károly által felajánlott bútorvásárlás ügyében is, mert Miszti Károlynak előleg címén 1000 pengőt utalványozott akkor, amikor még a vételár sem volt tisztázva s nem vették figyelembe a közszállí-

Vásáry Istvánt érdekkötelékek fűzték rokonaihoz

Az ítélet indoklásában összefoglalva a fegyelmi választmány az egyes kifogás tárgyává tett fegyelmi vétségeket, különösen súlyosnak minősíti dr. Vásáry István fegyelmi vétségeit testvérei haszonbérleti ügyében. Főleg az kifogásolható, hogy dr. Vásáry tényleges közreműködésével az 593. számú közgyűlési határozatban testvérei részére juttatott és szabálytalan kedvezményeket biztosított. Ezt a ténnyt meg súlyosítja az, hogy dr. Vásáry István haszonbérlet rokonaihoz anyagi érdekkötelékekkel is fűzte volt. Az anyagi érdekkötelégek annak a ténynek kapcsán állapítja meg a fegyelmi választmány, hogy Vásáry István haszonbérlet rokonaiért azoknak a haszonbérlettel kapcsolatos különböző és nem a várossal szemben fennálló tartozásai tekintetében kezességet vállalt és így testvéreivel szemben táplált áldozatkészségétől vezettetve oly súlyos anyagi kockázatba vitte be ma-

Ugyanezekben az ügyekben dr. Vásáry István, dr. Vargha Elemér és Zöld József főügyész vétkességét is megállapítja a leirat.

A fegyelmi választmány az érdekelt tisztviselők védekezését nem fogadja el és megállapította dr. Miszti Károly, dr. Vásáry István, dr. Vargha Elemér és Zöld József fegyelmi vétkességét.

Mulasztások a fogyasztási adó szatályrendelete körül

A fegyelmi választmány ítéletének indoklásában megállapítja dr. Vásáry István felelőséget a bor és hús fogyasztási adóról alkotott szabályrendelet be nem tartása miatt és nem fogadta el azt a védekezését dr. Vásáry Istvánnak, hogy az ügy elévült.

A Kovács Gyula és Török Tibor-féle fakitermelési szerződés ügyében hivatali kötelességmulasztást állapított meg a fegyelmi választmány dr. Vásáry István terhére.

tási szabályzat rendelkezései sem.

Dr. Vásáry István terhére róta a belügyminiszter azt, hogy özv. Vásáry Andrásné és társainak 1975 pengő tőketartozásának törlesztését meg nem akadályozta s ebben az ügyben dr. Vargha Elemér h. polgármestert is felelőségre vont, de fegyelmi eljárás indult ugyanezzel a kérdéssel kapcsolatban dr. Veress Géza ellen is. A fegyelmi választmány Vásáry István esetében kötelességsértést állapított meg, megállapította Vargha Elemér fegyelmi vétségét is, bár jóhiszeműséget igazolva látta abban a tekintetben, hogy a kiküldött szakbizottság a tatarozás elengedését javasolta.

Dr. Veress Géza védekezésének helyt adott a fegyelmi választmány és őt a fegyelmi vétség vádjától ebben a pontban felmentette, mert az általa előterjesztett javaslat, lényegesen eltért a kiküldött szakbizottság javaslatától és vele szemben kötelességsértés, vagy mulasztás beigazolvva nem volt.

Az indoklás további részében dr. Vargha Elemér terhére róta a fegyelmi vétséggel foglalkozik, hogy az özv. Vásáry Andrásné és társai élő és holt felszerelési tárgyait megengedte a Debreceeni Első Takarékpénztár és a Debreceeni Várpénztár javára kézzel foghatóan lekötni, s ebben az ügyben dr. Vargha Elemér felelőségén kívül Miszti Károly szabálysértését is megállapította.

Részletesen foglalkozik a fegyelmi választmány ítéletének indoklása a Zöld József terhére rótt azzal a mulasztással, hogy Vadaszi Sándor bizottsági tag indítványára hozott közgyűlési határozat ellen Nagy János által beadott felebbezést csak elkésve terjesztette fel a kormányhatósághoz.

gát, amely a bérletársaság tönkremenetele esetén ő reá is erősen kihatott volna.

Azokban a külsőhatari haszonbérleti ügyekben is, amelyekben dr. Vásáry István ténylegesen közreműködött, mindenütt megállapítható a Vásáry-testvérek kedvezményezett volta. Nem állítja azt a fegyelmi választmány, hogy ez a kedvezményezés dr. Vásáry István közvetlen tevékenységének a következménye, azonban kétségtelen, hogy ehez polgármester volta kétségtelenül hozzájárult. Megállapítható ez az egyes tisztviselők vallomásából, az egyes tanúhallgatásokból, amelyek azt tartalmazzák, hogy a tisztviselők intézkedéseikben fészélyezve érezték magukat dr. Vásáry István hivatali állása folytán s igazolva van egyes törvényhatósági bizottsági tagok előadásából, akik szintén azt vallják, hogy a Vásáry-testvérek bérleti ügyeinek az elbírálá-

(Folytatás a 17. oldalon.)

Mackensen vezértábornagyot szombaton József kir. herceg látta vendégéül

Budapest, május 18. Budapest magas vendége, Mackensen vezértábornagy szombaton a kora délelőtti órákban a budapesti német birodalmi iskolában tett látogatást kíséretének tagjaival együtt. A tanári kar és a tanuló ifjúság nagy lelkesedéssel fogadta az ősz hadvezért.

Az iskolában tett látogatása után a Pázmány Péter Tudományegyetemre haitatott a tábornagy, ahol Kenyeres Balázs rektor vezetésével az egyetem tanári testületének tagjai díszközgyűlést tartottak a marsall tiszteletére, akit mint ismeretes, már évekket ezelőtt megválasztottak a Pázmány Péter Tudományegyetem díszdoktorává.

Az ünnepi jellegű díszközgyűlésen Kenyeres Balázs rektor magnificus köszöntötte a nagy hadvezért, méltatva Mackensen magyarországi látogatásának történelmi jelentőségét.

A déli órákban azután az ősz ve-

zértábornagy fia, Georg von Mackensen német birodalmi követ, felesége, továbbá Fischer tábornok és Hülsen-Haeseler gróf őrnagy, hedsegéd, valamint a honvédelmi kormány részéről a tábornagy mellé beosztott törzstisztek társaságában József kir. herceg budavári palotájába haitatott, ahol kíséretének tagjaival, mint a kir. herceg vendége, villásreggelin vett részt.

A délutáni órákban a tervek szerint Mackensen tábornagy tiszteletére lovasjeleneteket mutatott be a budapesti huszárezred, majd fogadtatás volt a német birodalmi követ-ségen.

A vezértábornagy vasárnapi programjának érdekessége egyébként, hogy a tábornagy, aki délelőttistentiszteletre megy, a délutáni órákban megjelenik a lóversenytéren s résztvesz a magyar lóversenysport kimagasló seményein, a Királydíjon.

Telepes gazdaságok üzemi megszervezése

írta: Dr. SZÉKANY ERNŐ.

A magyar kormány nemzeti munkatervének egyik fontos pontja: a telepítés. Az Országos Földbirtokrendező Biróság még be sem fejezte a földbirtokreform végrehajtása körüli munkáját és máris egy millió körül van azoknak a száma, akiknek jövő sorsáról kell a birtokpolitika kiváló vezetőinek döntenie. A programmon lévő telepítés kérdése a mai zilált viszonyok között fontos nemzeti, agrárszociális, társadalmi és gazdasági problémák megoldásának feltétele. A földtulajdonért vívott küzdelem és a föld birtoklása döntő súllyal van a nemzetek életében. Közismert a magyar gazdaember földszerepette, verejlekés munkájával igyekszik földet szerezni, vagy a meglévőt gyarapítani. Tudatában van annak, hogy a föld adja családjának a mindennapi kenyeret, az életet, munkát, reménységet és a földjén keresztül becsüli, szereti a hazát adó anyaföldet. Nemzeti szempontból a telepítésnek az a

feladata, hogy a vidék lakosságát, amely életével, munkájával a haza földjébe gyökerezik megerősítse, vagyis az egészséges gazdasági politikával rendes megélhetést és a telepes kishirtokával munkaalkalmat biztosítson. Ezzel meggátolható, — különösen a határvidéken — hogy az idegen népek, eszmék a magyar gazda megélhetését és lelki egyensúlyát, a nemzet egységének rovására bomlassza. Ide vonatkozólag idézhetem Laur svájci közgazda és agrárpolitikus szavait, aki azt mondja, hogy „a polgári elemek mihamar észreveszik, hogy a politika nem ellenük irányul, hanem őket is védi, támogatja, akkor a nemzet igazi és tartós érdekei, a haza nagyságára törekedve, össze fognak olvadni”. A telepítés lesz tehát hivatva, hogy módot és megoldást találjon: az egyik államalkotó népréteg védelme, támogatása, az arányos birtokmegoszlás, egyenletes népsűrűség, a falu elnéptelene-

NOR-COL FÜRDŐTRIKÓ

SZAVATOLT SZINTARTÓ

3'90

dés, városba tömörülés és kivándorlás súlyos nemzeti és agrárpolitikai kérdésekre.

Háború után, Németország is, nemzeti és agrárpolitikai szempontból felismerte a telepítés nagy fontosságát. Németországban az 1919. évi telepítési törvény életbelépte óta, 1933-ig kerekén ötvízezer telepítés történt, ötszáz ezer hektárnyi területen. Az 1933. évi költségvetés pedig kerekén százmillió márkát biztosított a telepítés folytatásának céljára.

A keresztülvitelének jogi formáságai után a telepes gazdaságok üzemi megszervezése, egyike a legfontosabb és egyben igen nagy körülményt igénylő munkának. Mert ennek a nagyjelentőségű birtokpolitikai akciónak nem szabad, hogy üzemileg rendszertelen, életképtelen gazdaságokat hozzon létre. Tehát pon-

tos és a gyakorlati élethől merített üzemsztisztikai adatok alapján ismerni kell a kisgazdaságok üzemi és termelési viszonyait, megközelítőleg a tőkeszükségletét, a szereplő tőkék kívánatos arányát, a vidék talaj, éghajlati, közgazdasági viszonyait és így annak legmegfelelőbb termelési irányát, továbbá az átlagos pénzforgalmat, ezek ismeretével a telepes gazdaságok üzemszterve felépíthető.

Az Országos Mezőgazdasági Üzemi Intézet számtartási alapon készült üzemsztisztikája szerint a törpe- és kisüzemek — vagyis az a birtoktípus, amely a telepítés szempontjából mint tájékoztató leginkább számba jöhet — országrészekénti átlagos tőke arányát látjuk az alábbi táblázatban:

	Dunántúl		Alföld	
	kat. holdanként	%	kat. holdanként	%
Telek	467.78	55.8	414.37	66.9
Ültetvény-telkesítés	11.09	1.3	6.59	1.1
Épület	169.63	20.3	96.36	15.6
Ingatlan:	648.50	77.4	517.32	83.6
Állatok	54.72	6.5	36.85	5.9
Gépek	64.18	7.7	23.44	3.8
Anyag	50.84	6.1	28.65	4.6
Egyéb forgótőke	19.02	2.3	12.58	2.1
Vagyon:	837.26	100	618.84	100

A táblázat adatait vizsgálva, kitűnik, hogy az éghajlat, talaj és a közgazdasági viszonyok az üzemek termelési irányára szabályozó hatással vannak. Látjuk, hogy a dunántúli kisüzemek, amelyek a jobb közgazdasági (közlekedési, piaci, népsűrűségi, munkaviszonyok) helyzetük előnyét élvezik és így egy kat. holdra számítva jóval nagyobb alap- és üzemtőkével gazdálkodhatnak az ökon-

miai határokon belül, mint az alföldi gazdatársaik. Extenzivebb viszonyok között, a dunántúli gazdák egy kat. holdra eső magasabb alap- és üzemtőkéje, lehet, hogy túllépné az ökonomiai határt, vagyis az utolsó befektetési egység költsége és normális kamata nem térül meg az általa létrehozott nyersjövvelmi többletben. Tehát a túlméretezett tőke befektetés épen úgy csökkenti a

A készpénzvásárlás minden előnyét nyújtjuk a Takarékoság m. t. vevőinek. Arban és minőségben, izlésben és kidolgozásban vezet

a MAGYAR RUHAIPAR

Debrecen, Bika szálló épületében.

Férfi ruhák,
Férfi felöltők

Női ruhák,
Női felöltők

Férfi és női gummikabátok

Uriszabóságunk kitűnő munkája és elegáns amerikai szabása közismert. Olcsó szabott árak!

Olcsó szabott árak!

gazdaság jövedelmezőségét, mint a szűkreszabott.

A következő két összefoglaló

Pénztárbevétel kat. holdanként	Törpe- és kisüzemek			
	Dunántúl		Alföld	
	pengő	%	pengő	%
Növénytermelésből . . .	35.48	41.8	23.79	44.5
Allattenyésztésből . . .	44.71	52.7	26.71	50.0
Vegyes bevételek . . .	4.63	5.5	2.91	5.5
Gazdaságból összesen :	84.82	100	53.41	100

Pénztárkiadás kat. holdanként	Törpe- és kisüzemek			
	Dunántúl		Alföld	
	pengő	%	pengő	%
Munkaköltség	3.15	4.7	3.26	7.1
Folyó üzemi kiadás . . .	8.80	13.2	6.59	14.4
Fenntartási költség . . .	15.79	23.7	9.24	20.2
Általános költség . . .	38.91	58.4	26.69	58.3
Összesen :	66.65	100	45.78	100

Helyszűke miatt az egyes bevételi és kiadási tételeket nem tüntethettem fel részletesen címenként és negyedévenként. De az összefoglalásból is kitűnik, hogy a különböző gazdasági, közgazdasági viszonyok más és más irányítást kívánnak a telepes üzemek szervezésénél. Különös figyelmet érdemel a kiadási tételek között az „általános költségek” csoportja. Ide tartoznak azok a tételek (adó, illeték, biztosítás, hasznbér, törlesztés, kamat és egyéb apró kiadások: helypénz, vám, bélyeg, járlatlával stb.), amelyeket a gazda

tablázat a kisüzemek pénzforgalmáról (bevétel-kiadás) szól:

Törpe- és kisüzemek	Dunántúl		Alföld	
	pengő	%	pengő	%
Növénytermelésből . . .	35.48	41.8	23.79	44.5
Allattenyésztésből . . .	44.71	52.7	26.71	50.0
Vegyes bevételek . . .	4.63	5.5	2.91	5.5
Gazdaságból összesen :	84.82	100	53.41	100

Törpe- és kisüzemek	Dunántúl		Alföld	
	pengő	%	pengő	%
Munkaköltség	3.15	4.7	3.26	7.1
Folyó üzemi kiadás . . .	8.80	13.2	6.59	14.4
Fenntartási költség . . .	15.79	23.7	9.24	20.2
Általános költség . . .	38.91	58.4	26.69	58.3
Összesen :	66.65	100	45.78	100

ügyességével, szakértelmével, kitartó munkájával sem képes csökkenteni. A gazda kiadásai között ez a legnagyobb tétel, egyben veszély nélkül halaszthatatlan és a gazdasági év minden szakában visszatér. Tehát az üzemnek szervezésénél, az akadémikus gazdálkodás érdekében ez a tétel nagy megfontolást kíván.

Bizalommal várjuk, hogy ez a nagyhorderejű birtokpolitikai akció a bölcs, előrelátó vezetéssel a magyar nemzet megerősödését hozza.

Egy év alatt közel hatezer ember lett öngyilkos Magyarországon

A Központi Statisztikai Hivatal most tette közzé az elmúlt esztendő öngyilkossági statisztikáját. Közel hatezer, pontosan 5938 öngyilkossági eset fordult elő az elmúlt esztendőben Magyarországon s ezek közül 2941, tehát a kísérleteknek majdnem a fele halállal végződött. Mindennél szomorúbb azonban a statisztikának az a szinte hihetetlen megállapítása, hogy az öngyilkosok közül 61 olyan volt, aki még nem érte el 15. életévét, 613 esetben pedig 15—19 év közötti életkorban lévő fiatalok követtek el öngyilkosságot. Micsoda szörnyű erkölcsi lecsúszás és milyen borzalmas tragédiák húzódtak meg ezek mögött a gyerek-öngyilkosságok mögött!

Kötél és mérge — ezek azok az eszközök, amelyekhez az erkölcsi ellenállásukban elernyedő boldogtalanok a legtöbb esetben nyulnak. A múlt évben 1722-en akasztották fel magukat s 2427-en nyultak a mérgező pohárhoz. Lőfegyverrel 451-en, vágó- és szűrőszerszámmal 396-an, vízbeugrással 124-en, leugrással 152-en, egyéb eszközzel 21-en követtek egy öngyilkosságot, illetve öngyilkossági kísérletet. Az öngyilkosok 76.7 százaléka vagyonfalan volt. 18.9 százaléka rendezett viszonyok között élt és csak 4.4 százaléka mondotta magát vagyonosnak. Az öngyilkosok túlnyomó többsége tehát a szegény emberek sorából kerül ki.

Izgalmas hajszja egy 70 év körüli asszony holtteste után a Sajón

Miskolc, május 18.

Pénteken délelőtt 10 óra tájban Paul Jenő MÁV vízműtelepi főgépész arra lett figyelmes, hogy a Sajó hullámai között fel-felbukkan egy sötét tömeg. Csónokiába ült és odaevetett. Ekkor látta, hogy egy női holttestet vonszolnak a hullámok. Csák-

lyájával nyomban az úszó holttest után nyúlt. A sodró víztömegek azonban elkapták a szeme elől és csak több méter távolságban vetették fel újból. Mire újból utána evezett a főgépész, már megint eltűnt szeme elől az úszó test.

Végre is, hosszú küzdelem után sikerült elfognia az úszó testet és kivonszolni a partra, ahol — miután az életrekelési kísérletek hiábavalónak bizonyultak — értesítette a mentőket és a rendőrséget. A mentők és a bizottság kiszállva, a halott asszony személyazonosságának megállapításához fogtak.

Az egyik mentő az asszonyban egy három év előtti öngyilkosielőltre ismert rá, aki akkor az Arany János utcán lakott. Felismerése szerint ugyanis ez az asszony már beugrott egyszer a Sajóba öngyilkossági szándékból, de akkor még idejében ki mentették.

Mivel a személyazonosságot pénteken még nem tudták megállapítani,

ezért felvették a holttest felismerésére vonatkozó adatokat, amelyek a következők:

70 év körüli nő, ősz, kontyba csavart hajjal. Fehér mintás, fekete karton ruha, fekete harisnya, kék kötő van rajta, fekete vászon cipőt viselt. A cipőket a sajióhídtól alig 16 lépésre találták meg, ugyancsak a kötőt is. Ebből arra lehet következtetni, hogy itt vetkőzött meg és utána beugrott a vízbe. Még alig félóraig lehetett azonban a Sajó hullámai kö-

zött, mert a partra való vonszolása után még meleg volt a teste.

Paul Jenő ez egyszer tehát nem élő emberért közdött a hullámokkal. Pedig 20 évi szolgálata alatt már több mint 50 embert mentett ki a vízből, akik részben öngyilkossági szándékból kerültek a vízbe, részben pedig könnyelműségüknek lehettek volna áldozatal, ha a főgépész önfeláldozó készségével meg nem menti az életnek.

Ma van a teológusok „Bocskay” Bajtársi Egyesületének zászlóavatása

Minden új zászló megújulást jelent. Megújul az eszme, mely zászló alá hívogat. Megújul a sereg, mely az új eszméért küzdelmére indul és megújul a társadalom, melyben új eszméért újult erővel, új sereg indul harcba új zászló alatt.

Minden zászlóavatás egyben zászló bontás is. Amikor az először kibomló zászlónak a selyme megsuhan a szélben az nem egyébb, mint a lélek a történelem szelétől érintve az eszme selyembogóit emeli magasra, ezért van az, hogy zászlót bontani, zászlót avatni csak történelmi időkben lehet.

A református teológusok „Bocskay” Bajtársi Egyesülete zászlót avat, mert megérezte azt, hogy a történelmi idők, mely napjaink vizét borzolja az számára is van üzenete, új, nagy és szent eszmére. Megértették az idők üzenetét, hogy amidőn a történelem formálódik, akkor formálókra is szükség van, akik életüknek minden erejével, minden tehetségükkel azon fáradoznak, azon munkálkodnak, hogy a régi, bomló világ helyén zületni akaró új élet ne torzulás, hanem tökéletesedés legyen. Az új idők születése megkívánja az új kor emberétől, hogy higyen a megújulásban, a megújulás tökéletesebb voltában, higyen az emberiség nemeseítésében. Nemesebb társadalomnak új nemességre van szüksége. Az új nemességnek új sereg gyűl most az új zászló alá.

Az új idők születése nem jelenti a régi összeomlását, mint ahogy a gyermek születése nem jelentheti az anyja halálát. Az új életnek a régi alapokon kell felépülni, nem a fertőbe jutott „mont”-on, hanem a kristályosodott sziklává merevedett multon. Ennek az igazságnak a megérzését mutatja az Egyesület új zászlója.

Bethlen Gábor, midőn az új Erdélyt kiformalja a református papságot közös nemesi levéllel és közös címmel nemesi rangra emeli, mert tudja, hogy az új nemesség sorából nem hiányozhatnak az Ige katonái.

Krisztus katonái az Urnak szolgálói. Ezt a Bethlen Gábor által adott nemesi címert hímeltette zászlóira az új Magyarország megeremtéséért küzdő ifjú református papnemzedék, mint egy hitet tévén arról, hogy a nagy multaknak nagy tanulságai és nagy hithűsége jelenti számára azt az alapot, amelyen mint új nemesség felépülhet.

„Arte et marte dimicandum” „Si Deus pro nobis quis contra nos”. Ezek a jelmondatok ragvoznak a régi prédikátorok utódainak zászlóin. Vértanúsággal megpecsételt jelszavak ezek, tehát igazak is. Ezért a zászló a jobb jövő bizonyos ígéretét jelenti egyben azt is, hogy akik ez alatt a lobogó alatt sorakoznak hitvalló élettel készek a jelmondatban foglalt, címmel is kifejezett eszmékért küzdeni s ha Isten úgy akarja vértanúságot is szenvedni.

A zászlóavatás ma d. e. 10 órakor lesz a Kistemplomban, ahol az Ige hirdetőt dr. Kállay Kálmán hittudományi dékán, az Egyesület Magistere végzi. Az avatás után 11 órakor a Déri-múzeum előadói termében fényes keretek között adia át a zászlót az Egyesületnek Maklár Károlyné zászlóanva. A zászlóavató ünnepségen belépődít vagy műsor megváltás nincsen.

A zászlóavatás műsora :

1. Liszt: II. magyar rapszódia, előadja Rác János és zenekara. 2. Megnyitó beszéd: mondja dr. Végváry József orsz. gyűl. képviselő a Turul szövetség fővezére. 3. Málcsav Bocskay emléke: éneklő a Kollégiumi Kántus, vezénvel Szigethy Gyula főiskolai zenetanár az Egyesület t. dominusa. 4. Ünnepi beszédet mond dr. Vasady Béla egy. ny. rk. tanár. 5. Énekel K. Voith Ilona operabénekesnő, Rác János és zenekara kíséretével. 6. Szavalt Tömörny Ödön alvezér. 7. A Zászlót átadja Maklár Károlyné urasszony, átveszi D. dr. Kállay Kálmán Magister B. S. A zászlószegnek beverése. 9. Zárószót mond Rác István vezér. 10. Hizek egy . . . éneklő a Kollégiumi Kántus.

Vádelejtéssel végződött az apa és fia lopási bűnténye

A debreceni ügyészség a Vég Gyula szőlősgazda feljelentése alapján megindított csendőri nyomozás adatai alapján lopás bűntette miatt vádat emelt Gellért Sándor mikepércsi földműves és fia, Gellért András ellen. A vád szerint Gellérték a múlt év novemberében álkulccsal felnyitották Vég Gyula pajtáját és onnan elloptak összesen nyolcvanöt liter kadarka bort és egy lopót. A bort állítólag egyrészt megitták, másrészt pedig eladták egy debreceni kertésznek olesó áron. A nyomozás során a csendőrök a hordót meg is találták üresen az öreg Gellért Sándor házában. Gellért és fia a tegnapi tárgyaláson tagadták a bűnösségüket. Azt adták elő, hogy a hordót, amely

valóban a Vég Gyuláé, kölcsön kapták egy Lénárt nevű gazdálkodótól. Egyébként mind a két vádlott csősz volt valamikor és méltatlankodva jelentették ki, hogy soha még nem voltak törvényben. Ugyanekkor Gellért András szemben kiderült, hogy bizony Debrecenben már elítéltek hét esztendővel ezelőtt húsz pengő pénzbüntetésre. A régi ítélet felolvasása alkalmával már maga Gellért is kezdett „homályosan” visszaemlékezni a dologra. A lopási ügyben több tanút hallgatott ki a törvényszék, végül is a tanúk vallomása alapján a királyi ügyész vádat ejtett a vádlottakkal szemben, mire a törvényszék a további eljárást megszüntette.

**Van nagymama
de van
kismama is!
Találja ki, hogy
ki a
kismama?**

Alma Máter Isten veled!

Ballagó társaimnak szeretettel

Felcsendült az ősi ének, öreg hangjai felbúgtak az ajkainkon. Az Alma Máter sirat bennünk. Minden akkord távolodást, minden dallam fájo sóhaját szakít ki áldott nevelő anyánk kebléből. Mennyi aggodalommal kísért bennünket eddigi útinkban az öreg kollégium és most útnak eresztett. Férfivá izmosodó gyermekesreged kiszáll melengető öledből, hogy a belécsepegtetett szent eszményekkel, vallásos, hazafias, erkölcsös pajzsokkal az élet kemény küzdő terére lépjen, harcolni a magyar eszmékért, a fennmaradásért. Mennyi gondot okoztunk neked, míg ősi falaidban szívtuk a krisztusi hittől megszentelt tudományt. Mennyi hálaérzés hasad ma ki szívünkéből, mikor elbúcsúztunk tőled. Még apró kis diákok voltunk, mikor eljöttünk melengető karjaidhoz a magyar őserők és értékek kifogyhatatlan gazdagságú tárházából, a megvetett, kismizmizett és lenézett magyar falvakból, hogy emberséget, szeretetet, hitet, tudományt szerezzünk. Küldtek bennünket kiskendős, jólelkű, magyar anyák. Küldtek bennünket a magyar szabadság daliás hősei, a munkás magyar apák, hogy becsületben, tudományban és hitben meggyarapodva visszatérjünk a faluba, a nádfedeleles, fehér kunyhók közé. Milyen rég volt, amikor kis falunk harangja búcsúztatót zengett a fülünkbe. Édesanyánk csókja azóta már leszáradt homlokunkról és a hit, tudomány fényes koszorúja csillog helyette ma rajta. Most is búcsúznunk kellett. Az Alma Máter öreg kapui becsukódnak mögöttünk. Ez a búcsúzás is fájo. Fájo, mert itt kellett hagyni minden kedves emlékét a szeretetnek, minden sarkát, zegét-zugát a kollégiumnak. Csengő-bongó szelidszavú hangját a Rákóczi kisharangjának. Itt kellett hagyni a nevelőinket, akik az ősi szellem küldöttel, hogy annak a nagy szellemnek, mely ebben a kollégiumban örködött, nevelt és oktatott apró kis szikráit bennünk is elhelyezzék. Ezért kell mennünk. — Megvan az ősi szellem parányi szikrája keblünkben. Ezt akarta az Alma Máter. Mi megértettük akarátát, a gyújtó szikrával elindulunk a messzi kődbe, hogy hatalmas pásztortüzeket fakasszunk. Pásztortüzeket gyújtunk künn a magyar rónákban és a magyar gyermekek kristályos lelkében, hogy fényességben ragyogjanak a magyar erények és ebben a szent tűzben elhamvadjanak a posványos, átkozott ősi bűnök. Ezekből a szikrákból keletkezett tüzekben akarjuk mi megéptíteni a lelkek-

ben azt az új magyarságot, mely mindent elsöpörve újra nagyga lesz ebben a reménytelennek tetsző hatalmas világban. Ezért küldtek bennünket ebbe a kollégiumba a kiskendős, féltő szeretetű magyar anyák és daliás hősök leszármazott ivadékaik. Bennünk a szikra, meggyünk tüzre lobbantani azt, Alma Máter megkaptuk munkánk célját, kiszakadtunk kebledről. Ne fájjon neked

az elválás, mert hűséggel zártunk szívünkbe és akaratódnak eleget teszünk. Kigyújtjuk a magyarság lelkében a szent tüzet és akkor visszajövünk hozzád beszámolni végzett dolgainkról. Minden időközord szelével bátran dacoló Alma Máter Isten veled! Vén diákjaid szemében megcsillantak a könnyek, felzengett ajkukon az ősi ének... Ballag már a vén diák... NAGY GABOR.

Állítólag a büntetéstől való félelmében a vonat elé vetette magát egy templomrablással gyanúsított téglási földműves

(A Debreczeni Ujság tudósítójától.)
A haidúhadházi csendőrség még 1932-ben gyanúba vette Lehoza Imre fiatal téglási földművest egy templomrablási ügyben kapcsolatban. Egyes adatok ugyanis amellet szö-löttek, hogy a templomrablásban Lehoza Imrénének is aktív szerepe volt. Hosszú ideig tartott a nyomozás az ügyben, amelynek során Lehozával szemben sikerült konkrét bizonyítékokat produkálni. Az egész ügy már elhallgatott, amikor a múlt napokban megint sugdosni kezdtek a templomrablásról, sőt olyan értesítés érkezett a haidúhadházi csendőrséghez, amely állítólag bizonyítékot szolgáltatott volna arra, hogy Lehoza valóban résztvett a templomrablásban. A csendőrök ekkor ismét elővették Lehoza Imrét, akit többször is kihallgatták. A 21 éves legény ekkor is mindent tagadott. Az újabb nyomozásra pénteken délután az a trágikus eset tett pontot, hogy a

gyanúsított Lehoza Imre a nyiregházi vonat elé vetette magát, amely kilenc darabra szelte szét a szerencsétlen fiatalembert. Az öngyilkosságról a csendőrség értesítette a debreceni királyi ügyészséget is. A jelentés szerint Lehoza a büntetéstől való félelmében követte el az öngyilkosságot.
Mielőtt azonban az ügyészség megadta volna a temetési engedélyt, Lehoza Imre édesapja a debreceni csendőrkerülethez olyan értelmű feljelentést tett, amely szerint fiának halála körül gyanús momentumok voltak. A feljelentés szerint Lehoza Imrét valóságos halálba kergettek. A csendőrkerület azonnal áttette a feljelentést az ügyészségre, amelynek indítványára dr. Preinesberger Jenő táblabíró, a központi vizsgálóbírószék vezetője elrendelte a holttest felboncolását és egyúttal bevezette a vizsgálatot a rejtélyes öngyilkosság hátterének kiderítésére.

Keresik a csontjait egy három évvel ezelőtt elásott csecsemőnek

(A Debreczeni Ujság tudósítójától.)
Érdekes jelenet játszódott le a minap a törvényszék vizsgálóbírói hivatalában. Megjelent egy Szabó Piros nevű 21 éves cselédleány, aki önmaga ellen tett feljelentést. Sírya mondotta el, hogy 1932-ben tiltott műtét után csecsemőjét elásta és most bűnhődni akar tetteért.
A vizsgálóbíró előtt a leány már nem volt ismeretlen, mert több bűncselekmény miatt már folytatott ellene vizsgálatot és így több ízben is volt büntetve. Mindenesetre a

leányt azonnal előzetes letartóztatásba helyezték.
Pénteken azonban érdekes fordulathoz jutott az ügy. Az önmagát feljelentő Szabó Piros visszavonta eddigi vallomását és most már tagadta, hogy ezt a bűncselekményt elkövette volna. A vizsgálóbíró azonban ennek ellenére is elrendelte az esetleg bűnülkötően szolgáló csontrészek kiásását és a bizottság ki is száll a leány által előzőleg megjelölt helyre, hogy feltárlják az esetleg valóban elásott hulla maradványait.

Nyolcméteres hó a Szentbernát-hegyen, lavina a Brennerhágón

Grenobleból jelentik: Az Alpokban sűrűn havazik. A 2200 méter magas Szentbernát-hegyet nyolc méter vastag új hóréteg borítja. A hótömegbe alagutat kellett vágni, hogy meg lehessen

közelíteni a Szentbernát-kolostort.

Bécs, május 8.

Ausztria egész területén nagy hideg uralkodik és a nyugati részekben erős hóesések is vannak.

- IZSAK JÓZSEF R.T.**
- Csapó-u. 17. Tel. 26-55
- 1 drb. borotváló ké-szülék nikkelezett P —.64
 - 1 drb. konkurrens borotvapenge P —.06
 - 1 drb. borotvatál P —.22
 - 1 drb. borotvaecset P —.48.tól
 - 1 drb. „IZSAK“ borotvakocka P —.16
 - 1 drb. „IZSAK“ rúd. borotvaszappan 60 gramos P —.38
 - 1 üveg „IZSAK“ borotvakölni 50 gr.-os P —.98
 - 1 dkg. „IZSAK“ kölnivíz kimerve P —.16
 - 1 drb. timsókocka k.csi P —.18

40 fiékunk kötelezi cégünket egységes olcsó áron jó áru kiszolgálására

IZSAK JÓZSEF R.T.
Csapó-u. 17. Tel. 26-55

Az osztrák-svájci határon Feldkirchben egy fokra süllyedt a hőmérséklet, Gassteinben pedig 0 fokot mutat a hőmérő. Innsbruckban olyan sok hó esett tegnap és ma éjjel, hogy a hó magassága 11 centiméter, Gassteinben pedig 30 centiméter magas a hó, úgy hogy ez a gyógyfürdő teljesen téli benyomást kelt. A stájerországi Admondban is 7 centiméter magasságú havat mértek.

Az osztrák hegyekben mindegyik friss hó van. Bécsben hideg és ködös az idő erős széllel. A hőmérséklet 4 fok. Innsbruckból katasztrófális hóesést jelentenek. A Brennerhágón lavina zuhant a vasúti sínekre. Ennek következtében a vasúti forgalom megakadt. A havat hóékekkel távolítják el.

Masaryk súlyos beteg

Prága, május 18.

Masaryk elnök Lanyból érkező jelentések szerint az utóbbi időben sokat gyengékedik. Gyakran szédül és általában agykori jelenségeket lehet tapasztalni az elnökön. Fia, Csehország londoni követe, aki a jubileumi ünnepségek előkészítésére most Prágában tartózkodik, naponta telefonon érdeklődik apjának hogyléte felől.

**Szövetek,
selymek,
mosóárak**

**A korszó közepén
hétfőn nyílik meg**
uri és női divatáru üzletünk
Kőrösi és Nagy
Debrecen, Ferenc József-ut 38 szám.

**Olcsó
szabott
árak!**

Elítélték a kisújszállási tolvajszövetkezet tagjait

A múlt esztendő őszén egymást érték Kisújszállás környékén a besurranó tolvajlások és betörések. Kétségtelenül megállapította a rendőrség, hogy valamennyi cselekményt ugyanazok az egyének követték el. Több heti nyomozás után végre sikerült ártalmatlanná tenni a tolvajszövetkezetet, melynek tagjai Nagy Ferenc, Szilágyi Emil, B. Kovács Lajos és Sas Lajos számosak voltak.

A tolvajszövetkezetet a minap vonta felelősségre a törvényszék. Valamennyien beismerték vallo-mást tettek s azzal védekeztek, hogy a nélkülözés és a nyomor hajtotta őket a bűn útjára.

A törvényszék Nagy Ferencet és Szilágyi Emilt 1—1 évi, Sas Lajos 6 havi börtönre, B. Kovács Lajost pedig két hónapi fogházra ítélte.

A Népművelési Egyesület közgyűlése

I. Meghívó A Haidúvármegyei és Debreceni Népművelési Egyesület 1935. évi rendes közgyűlését f. évi június 6-án (csütörtök) pontosan d. e. 9 órakor tartja a vármegyei háza dísztermében, melyre az egyesület alapító és rendes tagjait, valamint a tanszemélyzet minden tagját és az egyesület iránt érdeklődőket tisztelettel meghívjuk. Tárgysorozat: 1. A gyűlés megnyitása és jegyzőkönyv hitelesítő kiküldése. 2. A választmány jelentése az egyesület 1934. évi működéséről. 3. A választmány jelentése az egyesület 1934. évi zárószámáról. 4. A választmány jelentése az 1935. évtől kezdődőleg három évenként 50 (ötven) pengő tanítói segély, illetve jutalom megállapítása tárgyában. 5. Az 1935. évi költségvetés megállapítása. 6. Az 1929. évben választott tizenhét választmányi tag helyébe hat évre új választmányi tagok választása. 7. Az 1935. évi számvizsgáló bizottság tagjainak megválasztása. 8. Választmány jelentése az ének és tornaversenyek megszüntetése tárgyában. 9. Esetleges indítványok, melyek írásban a közgyűlés előtt legalább nyolc nappal az elnökségnél nyújtandók be. Kelt Debrecenben, 1935. évi április 18-án az egyesület választmányának határozatából. Elnökség.

II. Meghívó. A Haidúvármegyei és Debreceni Népművelési Egyesület az alapszabályok 19. 20., 39. szakaszainak előírt címen és módokatokkal 1935. évi június hó 6-án (csütörtök) d. e. 9 és fél órakor a vármegyei háza dísztermében rendkívüli közgyűlést tart, melyre az egyesület alapító és rendes tagjait azzal hívjuk meg, hogy ezen gyűlés határozatképeségéhez legalább kétszáz (200) tagnak a jelenléte és a hozott határozat érvényességéhez legalább a jelenlévők kétharmadának hozzájárulása szükséges. Tárgysorozat: 1. A gyűlés megnyitása és a jelenlévő egyesületi tagok létszámának megállapítása. 2. Választmány javaslata a Népművelési Egyesületnek 19. 20., 39. szakaszai alapján a Haidúvármegyei Tanítók Általános Gönczy Egyesületébe való beolvadása tárgyában. 3. A gyűlés bezárása. Kelt Debrecenben a Népművelési Egyesület választmányának 1935. április 18-án tartott rendes üléséből. Elnökség.

LAPUNKAT TAMOGATJA,
HA HIRDETŐINKNÉL VÁSÁROL

Vasárnapi írások

Disszertáció a régi jó szokásokhoz

Európában volt már korszaka a verekedő és vedelő diákoknak, volt korszaka a minden mértéket túlhaladó durvaságoknak, volt korszaka a minden tisztességet megvető életfelfogásnak. Így volt ez a 30 éves háború után és így volt ez 1918. után is. Az emberek minden tekintetben bizonyos anarchiában éltek, megvetették minden hagyományos formát (a tudományokban, még inkább a művészetek terén, de leginkább a jó társaságokban.) Eszükvesztett embereknek volt izlésük az Őristent frakkban színpadra hozni, amerikai dómák apagyilkosság nélkül nem is voltak vonzóak, a regényírók úgy voltak érdekesekek, ha apacs-zsargonban írtak. A tisztelenség haladásnak számított, a leghülyebb sportrekordokat egészségápolásnak tekintették, a frivolitás és einizmus pedig „Übermenschum”-nak tetszett. Az expresszionisták kiabálása, akik egy tisztességes rimet vagy egy ritmikus verssort nem tudtak kiizzadni, a futuristák vad fantáziája, akik képtelenek egy egységes képet megszerkeszteni: ezeket mind zseniknek dicsőítették. Az ő üzemeiknek szóról-szóra megfelel a modortalan társaság. Senki sem akart többé „polgáris” lenni; ami egyszerű volt, azt filiszterinek mondták; ami hagyományos volt, azt giccesnek gúnyolták; a családnak élni — ez valami nagyon maradi dolog volt. „Reális” dolognak mondták, ha egy úr hölgyek jelenlétében mindkét kezét nadrágzsebbe dugta, vagy egy székre lovagló állásban helyezkedett el, vagy az operában színes, puha gálérrel jelent meg. Az udvariasság? Butaság! Ehhez nincs idő és az udvariasság ceremóniai időt igényelne. A ceremóniák mindig lassúak. Levelet egyáltalán nem írtak. Ezek abba az időbe valók, amikor még postakocsik jártak. És ha netán mégis kapott valaki levelet, arra nem válaszolt.

Ma ezek a parasztságok némely helyen, hála Istennek, megint unmodernek kezdenek lenni. Kezdi az udvariasságot megint értéke szerint becsülni. Bécsben a napokban adtak egy szindarabot, melyben egy hölgy eltévelyen így szól egy fiatal emberhez:

— Ön leül egy hölgy jelenlétében és a hölgyet állni hagyja! És a publikum tapsolt ennek a megjegyzésnek és azt kiáltotta:

— Igaza van!

Igazi „vox publica” volt ez! A józtlenségek hazatérésének első fecskéi közül valamelyik. Az emberek kezdik megérteni, hogy a társadalmi formák jótékony védelmét jelentenek ember és ember között. Még azok a nemrég annyira megvetett illemszabályok, amelyek bizonyos személyek iránt distanciát és tartózkodó magaviseletet írtak elő, azok sem származnak gögből, hanem a szív udvariasságából, a felebarát iránt való tiszteletteljes tapintatból, a privát szférák tiszteletben tartásából. A jó modor tehát nem annyira egy biztos izlés ügye, hanem végelemzésben az önzetlenségnek és a szeretetnek a kifejezője.

A 65 éves Goethe mindannyiszor felkelt székéből, mikor egy akutárius leánykaja valamilyen jelentéssel belépett hozzá.

Az első ember, akit reggelként mély kalapemeléssel szókolt köszönteni Gladstone, a minisztérium takarító asszonya volt.

Mussolini, akiről minden ember tudja, hogy nyakig van tele munkával, egy egyszerű munkásemberhez intézett levelét így kezdte el:

— Bocssáson meg, hogy csak ma szerdán jutok hozzá, hogy tegnapelőtt, hétfőn érkezett levelére válaszolok.

Három példa! Jobb lecke, mint hosszúleregeltű illemtanok.

Országos razián a szappankartel

Tömegesen feljelentik a szappanárúsító mézárásokat és hentéseket

A szappankartel titkos megbízottai országosan végigraziázzák a városokat és községeket. Felkeresik a szappanárúsítással foglalkozó mézárásokat és hentéseket, vevőnek tüntetik fel magukat és tulajdonképeni megbízásukat elplepelve, azt vizsgálják, hogy van-e valami, amibe a múlt év novemberében életbelépett szappanrendelet alapján belekötthetnének. Ha találnak ilyen alapot, akkor a magukkal hozott úrlapok kitöltésével feljelentést tesznek kihágás miatt a városi közigazgatási kihágási bíróságnál. A Magyar Vegyészeti Gyárosok Országos Egyesülete nevében nyújtják be a feljelentést, amelyben a leg-

szigorúbb megtorló eljárás folyamatbátételét kérik a feljelentettek ellen a szappanrendelet intézkedéseinek figyelmen kívül hagyása miatt.

Elsősorban azt kifogásolja a feljelentő Magyar Vegyészeti Gyárosok Országos Egyesülete, hogy nincsen feltüntetve az árúsításra szánt szappanokon a készítő neve, üzletének helye, az egyes szappandarabok súlya nem felel meg a rendeletileg megállapított súlyegységeknek.

Ezzel kapcsolatban tájékoztató-sul közöljük a kereskedelmi miniszter 26.612—1934. számú rendeletének főbb intézkedéseit a

mosószappan gyártásáról és forgalombahozataláról:

Az árúbabocsátott mosószappan meg kell jelölni a rendelet értelmében a készítő nevét vagy cégét (rövidített cégnevet), üzletének (telephelyének) helyét, a darabsúlyt, a „szappan”, illetőleg „házsappan” minőséget, végül a másodrendű szappanon a fent előírtakon kívül a zsírsav tartalom súlyszázalékában kifejezett mennyiségét. — A belföldön készített mosószappan az előbb említett adatokon kívül a forgalombahozó csak belföldön üzlettel (teleppel) bíró iparos vagy kereskedő lehet.

A mosószappanok megjelölésére mély-, vagy dombornyomás alakjában legalább 5 mm. magas, jól olvasható betűket, illetőleg számokat kell használni. Az üzlet (telep) helyeként az illető várost, vagy községet kell megjelölni.

A kötelező megjelöléseket olyképen kell alkalmazni, hogy az árusítás körében szokásos eldarabolás mellett minden darabon rajta maradjon a készítő neve és lakhelye.

Ezek a rendelet főbb intézkedései. De kívánatos, hogy az abban foglalt többi előírással is tisztában legyenek az érdekeltek, nehogy a kartel feljelentésére kénytelen legyen megbüntetni őket a kihágási bíróság.

A vasutas MANSZ juniálisa

A MANSZ debreceni vasutas csoportja június 1-én nagyszabású és nagysikerűnek ígérkező juniális rendezést a MAV műhelytelep színháztermében.

Az agilis vezetőség és a tagok fáradságot nem ismerő buzgalommal készülnek a vasutas MANSZ ezen első nagyszabású ünnepségére. Több, mint 40 kitűnően és szakszerűen betanított gyermekszínész ötletes előadása után, Csathó Kálmán „Új rokon”-át fogjuk látni a legkiválóbb fiatal gárda előadásában.

Az előadás nivója érdekében a vezetőség anyagi áldozatokat nem kímélve, a legkiválóbb rendezési munkát biztosította. Az előkészületek tempója a kiváló Kassai Károly rendező szakszerű irányító munkája mellett, teljes lélekkel dolgozó műkedvelő ifjúság biztosítja a tökéletes előadás legtejszebb sikerét. Biztosítja, hogy a megrendezendő mulatságon minden résztvevő felejtethetetlenül kellemes nyári szórakozásban részesül.

Az előadás este 7 órakor kezdődik. A műsort tánc követi a szabadban, kedvezőtlen időjárás esetén a nagyteremben. A vezetőség a közönség kényelme érdekében külön vonatok indítását eszközölte ki. A befolyó tiszta jövedelem a nyomorgó magyar vasutas családok és árvák segélyezésére fordítatik. A mindenkor hivatása magaslatán álló vasutas társadalom és a több, mint egy évtizede nemzeti szövetségbe tömörült és minden testvéregyesületi munkát támogató magyar vasutas asszonyok ezúton appellálnak a nagy publikum megértő pártfogásához, valamint kérik fel és várják el az összes társ, jótékony és kultúr-egyesületeket.

Legifjabb nemzedékünk egészségügyi védelme

Irta: dr. Neuber Ede, egyetemi ny. r. tanár, az O. K. E. Antiveneriás Bizottság elnöke, miniszeri biztos

Néhány szót akarok szólni azokról a vizsgálatokról, amelyeket a debreceni m. kir. Tiszta István Tudományegyetem orvoskari telephelyén már 5 éve végzünk s ma már kb. 8000 (nyolcezer) I. oszt. elemi iskolás tanuló részletes átvizsgálásáról számolhatunk be. E vizsgálatok első sorban a prevenciót kívánják szolgálni, noha a beteg gyermekek és családtagok gyógyításával is foglalkozhatunk (I. részletesebben e tárgy körre vonatkozó munkáimat). Utóbbiakban elsősorban súlyosabb természetű fertőző megbetegedések (szifilisz, gonorrhoea, tuberculosis, trachoma) és a fertőzőes góccal felkutatására és megelőzésére törekedtünk. Ezeket a vizsgálatokat a debreceni egyetemi klinikák és intézetek bevonásával már az első évben (1930—1931) széles alapokra fektettük.

A cél vizsgálatainkban kettős volt: 1. hogy az egészségeseket mindenképpen megvédjük a fertőzéstől (fertőző betegektől), 2. hogy a súlyosabb természetű fertőző betegségekben szenvedő gyermekeket kezeljük, vagy ha olyan súlyos volt a betegek állapota, hogy nem bizonyultak iskolaképesnek, akkor klinikai, vagy kórházi osztályra utaljuk.

E vizsgálatok megszervezését elsősorban az érlelte meg bennem, hogy a debreceni bőr- és nemibeteg klinika vezetésének átvétele után járóbetegrendelésünket 2—3 évenként elég tekintélyes számban — ugyanazok a szülők jelentek meg újabb és újabb, világrahozott szifiliszben szenvedő gyermekekkel. Kultuszminiszeri és belügyminiszeri rendelet alapján immár 5 éve sikerült Debrecen és környéki tanvai I. o. elemi iskolás gyermekeket egészségügyi szempontból átvizsgálni. Debrecenben e vizsgálatok kötelezőek a m. kir. tanfelügyelő csoportokban rendeli be a tanulókat (hétfőn és csütörtökön) egészségügyi vizsgálat céljából. A tanügyi és városi hatóságok munkáiban mindenképpen legelőször támogattak, amiért e helyen is őszinte köszönetet fejezek ki.

Mikor kell kezdeni az egészségügyi sorozást?

Igen természetes, hogy ezeket a vizsgálatokat nem az I. oszt. elemi iskolás tanulókon kellene végezni, hanem az iskola küszöbének átlépése előtt — „egészségügyi sorozás” alakjában — mert ez volna az igazi selektív prevenció munkája. Ha a súlyosabb természetű fertőző betegségekben szenvedő tanuló már egyszer bekerült az iskola padjaiba, akkor igazán minden lehetőség meg van adva, hogy társait fertőzze, s ezzel le is mondunk a fertőző betegségeknek céltudatos megelőzéséről.

Többek részéről elhangzott az óhaj, hogy ezek a vizsgálatok már az I. oszt. elemi iskolában megtörtént felvétel után az első hónap leforgása alatt végeztessek, mert utóbbi esetben az iskolaorvosoknak inkább állana módjában a gyermekek átvizsgálása. Erre csak azt felelhetem, hogy az I. oszt. elemi iskolába felveendő tanulók között egészségesek és betegek is vannak — akkor a főről lezárt almákat nem jogiuk egy közös kosárba helyezni, s várni addig, míg a férges az egészséges almákat is ellenik. Azt hiszem, hogy a gyermekvédelemben hasonlóképpen áll a helyzet, az „egészségügyi so-

rozás”-nak feltétlenül az iskola küszöbének átlépése előtt kell történnie, hogy a betegek ne fertőzzék az egészségeseket.

Visszatérve az előbb vitatott elgondolásokra, amelyek szerint rendkívül fontosnak, sőt a jövőben elengedhetetlenül szükségesnek tartom, hogy a korábbi korcsoportokban (3-6 év között) is ehhez hasonló egészség-

Országosan kötelező egészségügyi vizsgálat

Soha egy pillanatig sem gondoltam arra, hogy az iskola küszöbének átlépése előtt eszközözendő „egészségügyi sorozás”-sal a gyermek további egészségügyi gondozása el van intézve. A gyermek életében ez csak egy szakaszt jelentene, amelyben meggyőződés szerint a mai viszonyok között lehetséges és ki is vihető az országosan kötelező egészségügyi gyermekvizsgálat. Az iskola előtti „egészségügyi sorozás” lehetősége nemcsak leginkább kézzelfogható, hanem különösebb teherterítést sem jelentene az állami költségvetés számára. Véleményem szerint e téren esakis olyan megoldási formák jöhetnek szóba, amelyek megvalósíthatók, mert a legszebb és legideálisabb elgondolások is meddők maradnak, ha nem ültethetők át — legalább is egyelőre — az életbe. Örömmel állapíthatom meg, hogy ez az elgondolásom bel- és külföldi szakirodalomban rokonszenvet, sőt több helyen lelke-edést is váltott ki, nehézségek inkább abban az irányban támadtak, hogy kik végezzék ezeket a vizsgálatokat. Az első munkámban (1930—31) 1909 gyermek részletes átvizsgálásáról — „biológiai teletkönyv” — számoltam be, amely munkámban javaslatokat tettem, — hogy az „egészségügyi sorozás” milyen formában volna eszközölhető s kik végezzék azt. E vizsgálatok elvégzésében vándorbizottságokra, legközelebb jelekvő klinikákra, vagy kórházakra gondoltam. Ebben az időben — még ma is — az iskolaorvosi intézmény a vidéken a legsiralmasabb állapotban tengődött, s akkor még csak gondolni sem lehetett arra, hogy az iskolaorvosi intézmény megszervezése már a közeljövőben megindul, s hogy ezeket a vizsgálatokat a vidéken is iskolaorvosok végezhessék. Klebelsberg Kunó gróf kultuszministerségének utolsó éveiben az iskolaorvosi intézmény megszervezésével már komolyan kezdett foglal-

ságügyi vizsgálatok — országosan kötelező alakban — szerveztesse meg, mert akkor az I. oszt. elemi iskolába felveendő gyermekek „egészségügyi sorozás”-a kétségkívül előnyösebb statisztikát fog nyújtani, mint amilyent a debreceni vizsgálatokban (egybeitt is) 8000 gyermek átvizsgálása kapcsán megállapíthatunk.

közni, a hirtelen beállt gazdasági krízis következtében azonban ez a kérdés lekerült a napirendről. Az iskolás gyermekek egészségügyében ügyészolván történelmi jelentőségű az a lépés, amellyel Hóman Bálint valóságos és közoktatásügyi miniszter az iskolaorvosok képzését a 12.663—1933-IV. sz. rendeletével újjászervezte: most már remélhető, hogy az iskolaorvosi intézményt a vidéken is megfelelő módon szervezik meg, — amely a mai közegészségügyi kívánalmaknak eleget tud tenni. Igen természetes, hogy egy iskolaorvosi intézménynek megfelelő szervezése elsősorban anyagi kérdést jelent.

Az iskolaorvosi intézmény újjászervezése

Mindenesetre az volna az ideális elintézés, ha kinevezett „fulltime” iskolaorvosok látnák el a gyermekek egészségügyét, akik egész idejüket és munkájukat a rájuk bízott gyermekek egészségére fordíthatnák, iskolaorvosi állásukat nem tekintenek mellékfoglalkozásnak, s nemcsak az „egészségügyi sorozás”-t végeznék az I. oszt. küszöbének átlépése előtt hanem a gyermekek egészségügyét az iskolaévekben végig ellátnák. Ha ilyen iskolaorvosokkal rendelkezünk, akkor az iskolás gyermekeket évközben is többször át lehetne vizsgálni és ami talán még fontosabb, az iskolaorvos tulajdonképpen minden iskolás gyermeknek háziorsosa is lenne, aki minden tanulóknak ismerné a szervezetét, fogvatkozásait, sőt a gyermek úgyszintén a család betegségeinek körélményét is. Az iskolaorvosi intézmény újjászervezése gyermekvédelmi, ennél fogva fajúdelmi szempontból is redkivül nagy előnyt jelent, amint ezt már előbb kifejtettem. Darányi Gyula a gyermekvédelem szempontjából igen nagy érdemeket szerzett, hogy az iskolaorvosok kiképzését nagy sze-

- 1 drb. „IZSAK” mandulaszappan kicsi P —.16
- 1 drb. „IZSAK” fürdőszappan kicsi P —.16
- 1 drb. „IZSAK” tejszappan nagy P —.48
- 1 drb. „IZSAK” Ovál szappan különleges illatokban P —.48
- 1 drb. „IZSAK” Lanolin szappan arcfinomitó P —.48
- 1 kg. „IZSAK” fürdőszappan P 1.32
- 1 drb. „IZSAK” kölniszappan kiváló minőség 10. sz. P —.48
- 1 drb. „IZSAK” kézmosószappan P —.08
- 1 dkg. „IZSAK” kölnivíz minden illatban P —.16

40 fiókunk kötelezi cégünket egységes olcsó áron jó áru kiszolgálására

IZSAK JÓZSEF R.T.

Csápó-u. 17. Tel. 26-55

retettel, lankadatlan munkával és szakértelemmel új alapokra helyezte. Ha ezt a reorganizációt sikeresen befolyásolja, a gyermekvédelem rendkívül sokat köszönhet neki. *Nekem, mint klinikusnak e téren csak egy óhajom volna, látván a vidéki iskolákban az iskolaorvosoknak a pediatria terén nagy tájékozatlanságát, hogy az iskolaorvosképzés tanfolyamában lehetőleg csak gyermekorvos nyerhessen felvételt: ez legyen a felvétel egyik legfontosabb feltétele.* Meg vagyok győződve ugyanis arról, hogy az iskolás gyermekek egészségügyi igényeit csak a gyermekszakorvos tudja kielégíteni. Ezt immár 5 éven át folytatott gyermekvizsgálataimban olyan sokszor volt alkalmam megállapítani, mert a gyakorlati orvosból vagy egyéb szakorvosból képzett iskolaorvos is többnyire felfedi — legalább is többnyire — az iskolás gyermekek súlyosabb, előrehaladottabb (fertőző) betegségeinek tüneteit, míg a gyermekszakorvos többnyire már a betegségek kezdődő jelenségeit is meg tudja állapítani, azonkívül tisztában is van a pediatria körébe tartozó laboratoriumi vizsgálatokkal, amelyeket ha nem is maga végez, de adott esetben legalább tudja, milyen vizsgálatok eszközözendők. Ha tehát a szakorvos korán fedi fel a legsúlyosabb természetű betegségek kezdeti jelenségeit, akkor ezeket már csárjukban folythatja el, s a beteg gyermekből egészségügyi és fajúfenntartási szempontból inkább válik intakt ember, azonkívül a fertőzési lehetőségek is tetemesen javulnak, mert a fertőző betegségek egy része (főleg a nemibetegségek) a korai szakban fertőzőképesebbek, mint idült állapotukban. Ma, amikor a fiatal és jól képzett gyermekszakorvosok olyan nagyszámban állanak rendelkezésre, akkor ebben a nemzetvédő munkában igazán ezeknek a szaképzettségét kellene vennünk.

URANIA

Telefon: 32—51.

APOLLO

Telefon: 27—62.

Műsor:

2 nagy attrakció:
1. KÁLMÁN IMRE világhírt operettje:
Csárdáskirálynő
2
Vége jó, minden jó
Főszereplők: EGGERT MÁRTA, PAUL HÖRBIGER, IDA WÜST, LEO SLEZAK.

Előadások: ma vasárnap 3, 6 és 9 óra, de be lehet menni az egyes filmek kezdeténél: 3, fél 5, 6, fél 8, 9 órakor, hétfőn: fél 5, fél 8 és 9 órakor. A filmek kezdődnek: fél 5, 6, fél 8 és 9 ó.

Ma utoljára
az izgalom és vidámság műsora:
1. KEN MAYNARD és TARZAN főszereplésével
A vasöklű lovag
2. Zoro—Huru mulatságos bohózata:
Szerelmes bakák
Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9.15 órakor.

BRISTOL...
BRISTOL...
BRISTOL
SZÁLLODA
BUDAPEST
DUNAPART

Arban és szolgál-
tatásban vezet!

S Z O B A

teljes
ellátással
személyenként
napj.....

12

pengőért.

A debreceni vizsgálatok

Debreceni vizsgálataink talán azért is érdemelnek különösebb figyelmet és méltánylást, mert kitűnően képzett (gyermek- és evéb) szakorvosok, egyetemi klinikáink és intézeteink magántanárai, tanársegédei vettek részt ebben a munkában, s ezért vált lehetségessé, hogy pl. a syphilis, tuberculosos és evéb súlyosabb természetű betegségek legkézdetibb jelenségeit sikerült felkutatnunk s ezáltal a betegségek súlyosbodását és a fertőzés propagálását megakadályozni. Így pl. minden egyes gyermeknél 4 különböző metodussal végeztünk sororeaktiót syphilisre, minden gyermekben allergias reakciót gümőkórra, továbbá klinikai, röntgen- és laboratóriumi vizsgálatokat minden evéb szobaiható fertőző betegségre. Ezért mutat ki a mi statisztikánk nagyobb %-ban syphilis s evéb fertőző betegségeket, mint a legtöbb ilyenirányú adatfelvétel. *Csak ilyen átfogó klinikai és laboratóriumi vizsgálatokkal kutat-hatjuk fel az utóbbi betegségek korai szálait, ami azonban a prevenció szempontjából a legfontosabb.* A középiskolában a tanulók egészségügye természetszerűleg szintén az iskola-orvosok hatáskörébe tartozik. Az egyetemen, a főiskolákban szintén kívánatos volna „az iskolaorvos” mintájára „egyetemi orvos”-t szerződtetni, vagy kinevezni az egyetemi polgárok egészségügyének az ellenőrzésére, különös tekintettel a fertőző, főleg pedig a nemibetegségekre. Az „egyetemi orvos” szerepe elsősorban betegségek megállapításában (főleg fertőző betegségek) nverne kifejezést, s ő irányítaná az egyetemi hallgatókat megfelelő klinikai rendelésre, vagy megfelelő magán-szakorvoshoz. Tehát még itt sokat lehetne a közegészségügy terén alkotni és ez talán annál fontosabb és sürgősebb volna, mert épen egyetemi hallgatóink abban a korban és helyzetben vannak, hogy monogam életet nem folytathatnak, ennél fogva minden ok meze van adva arra, hogy a nemibetegségeket nagy mértékben teriesszék.

Meg vagyok győződve arról, hogy e munkában fektetett elgondolásoknak megvalósulásával a fiatal nemzedékünk egészségügyi védelme rendkívül sokat fejlődne, különböző betegségekre vonatkozó statisztikai adataik is tetemesen megjavulnának és bizonyára legnagyobb élő magyar frónknak Herczeg Ferencnek sem kellene a jövőben gyermekvizsgálati statisztikai könyvünket a „Magyar-ság fekete könyve”-nek nevezni.

Székely ország

(A debreceni Székely matiné elé)

A Székely ügy meleg szívű vezérének: dr. Darkó Jenőnek ajánlom

Székely ország!... Székely ország!...
Meddig könnyes még az orcád?...
Meddig kell még láncha' járnai,
— Megszülető virradatra, —
Kétségeknék éjén várnai?!

... Székely ország!... Székely ország!...
Megerzed.e, hogy Tehozzád
Száll ma itten minden lélek...
És templomi zsolozsmává
Épül minden szó — és ének!

... Székely ország!... Székely ország!...
Ősi jogod elkobozták;...
Rongy pribékül lánca vertek:
... Isten fia vitte egyszer
A vérező, Szent Keresztet!...

... És mi hisszük... és mi hisszük:
Bús keresztünk, — csak ma visszük!...
Vér-rózsázott porban élünk,
De azzal a Szent Kereszttel
A nagy hajnal elé érünk!

Csak szeressük egymást forrón:
Hittel, tettel... megbocsátón:
Nagy, — krisztusi szeretettel!...
S az igazság: a nagy Isten
Tekintete ránk lel egyszer!

S a „Szent Anna-tó” vizére
Tükröződő mennybolt képe,
Mint lehajló égi sátor, —
— Összefogva minden szépet, —
Karol át egy büszke, bátor,
Maga-bizó, — Isten féltő:
Föltámadó, újra élő:
Ezeréves — szabad népet!

ZIVUSKA ANDOR.

Megjelentek a debreceni tornász olimpiász plakátjai

Valamikor a sport szerényen egy-egy terem négy fala között zailott le, ma már kiemelte a közönség, a nézősereg a neki való helyre. Ezelőtt 8-10 fiatalemberé, diáké volt a sport, ma már nő-férfi, ifjú és felnőtt egyaránt. Ezelőtt egy pár érdekelt ember nézte meg a sport eredményeit, ma már a felsőbb tízezrek sem csinálnak abból titkot, hogy a szép sport, a nemesítő sport komoly szórakoztató látvány.

Egy ilyen nagy megindulásnak a jelei, felhívásai jelentek meg ma reggelre a város hirdető oszlopain. Ez a hirdető jel jelenti, hogy Debrecen a magyar női és férfi tornászoknak nagy találkozó helye lesz.

Ez a hirdető jel — ez a plakát azt jelenti, hogy Debrecen városát elsőül becsülik akkor, mikor ide tették át az ország legjobb tornászainak találkozóhelyét, Debrecen városát tüntette ki a magyar sportélet azzal, hogy a magyar tornász-olimpiát itt, kebelében rendezi meg. De a tornászok is osztozkodnak e sikeren, kik pár évi komoly készülődésük és megszívlelési munkájuk után Debrecenre irányították az ország sportvezetőinek a figyelmét.

Megmozdul az egész ország. Soprontól—Ujfalug. Miskolctól—Szegedig itt lesz pünkösdkor minden tornász találkozóhelye. Pünkösöd első napján a Stadionban Magyarország

ezévi női evéni és másod- harmad-osztályú tornászcsapatbajnokái lesznek. Délután 4 órakor a Stadionban XIII. országos tornaünnepély hölgyes napja, ahol a debreceni lányok is nagy tömegben kapcsolódnak a mozgalomban. Pünkösöd másodnapján a Stadionban ez évi szenior férfi első másod és harmad osztályú csapatbajnokságot és szövetségi díjas csapatversenve és az ötven éven felüli tornászok versenve. Nem kell külön említenünk, hogy úgy a férfi, mint a női bajnokságokba a debreceni csapatok erősen beleszólnak. Délután 4 órakor záróünnepély a Stadionban. Este 8 órakor rossz idő esetén a Bikában dűkiosztás.

Ime a két nap országos megmozdulása, mely a MOTESZ 50 éves jubiláris ünnepségét jelenti, melyre Debrecen és a debreceni tornászok büszkéek lehetnek. Erre az ünnepségre a Kormányzó úr kabinet-irodájától a MOTESZ vezetősége gróf Teleki Sándorral az élen kihallgatást kért és ezúttal akarja megszerni a Kormányzó urat részvételre, illetve a legfőbb védnökségre.

Erre a kis olimpiára külön kultúr- vonat fogja ontani Debrecenbe a tornászokat és az érdeklődők seregét, mely idegenek megjelenésükkel csak növelni fogják a tornaünnep iránt érdeklődők számát és a pünkösdi szíves fogadtatást.

Családirház építésére újra folyósítanak LAB-kölcsönt

A legközelebbi napokban újra megindul a családirházépítő akció, amely a múlt évben azért akadt meg, mert elfogyott a Lakásépítő Állandó Bizottság rendelkezésére álló tőke.

Miután az Országos Lakásépítő Hitelszövetkezet alapszabályai értelmében csak 30 millió pengő erejéig bocsáthatott ki kötvényeket, a múlt hónap elején meg- egyezés jött létre a szövetkezet és a pénzügyminisztérium között az alapszabályok olyan megváltoztatása érdekében, hogy a kölcsönkeretet 35 millióra emelik fel.

A szövetkezet ennek alapján rendkívüli közgyűlésen módosított alapszabályait, mi által lehetővé vált, hogy további 5 millió pengő névértékű kötvényt bocsásson ki. Az OTI-val meg is állapodtak már abban, hogy átveszi az egész új kötvénykibocsátást, amikor a MABI is jelentkezett, hogy hajlandó 2 millió pengő névértékű kötvényt átvenni.

Miután már a tőke is rendelkezésre áll, újra megkezdte a családirházépítő akciót és a Lakásépítő Állandó Bizottság neki- tógott a hitelkérdések besorozásának.

Ezentúl a LAB hetenkint többször fog ülésezni, hogy a kérelmeket minél gyorsabban elintézhesse és minél hamarabb megindulhasson az új építkezés. Az első ülést a napokban megtartják. A LAB döntése alapján a Lakásépítő Hitelszövetkezet már a jövő héten megkezdheti az új kölcsönök folyósítását.

LAPUNKAT TAMOGATJA, HA HIRDETŐINKNÉL VASAROL

A mezőgazdasági munkanélküliség gyógyszerei

Irta: zsarolyáni Szekeres Endre dr.

A mezőgazdasági munkanélküliség nagy problémája ma ott kísért minden nemzet gazdálkodó társadalmában. A különbség e tekintetben abban nyilvánul, hogy az egyik nemzetnél nagyobb erővel jelentkeznek, mint a másiknál. A magyar mezőgazdasági élet is már régóta nem tudja megfélemlő keresettel ellátni munkáit. Jelenleg a mezőgazdasági munkanélküliek száma hazánkban: 300—350.000 emberre tehető. Ezeknek az év jórésztében nincs állandó vagy rendszeres munkájuk, mert az, hogy hetenként egy-két napon egy pár pengőt keres, nem nevezhető rendszeres munkaviszonynak.

Nemzetünk e nagyszámú rétegének munkátlanlansága világosan mutatja a magyar mezőgazdaság kiálló sebeit és nyomorúságait. A gazdálkodó társadalom e nagy tömegének elátlása, megélhetésének biztosítása, amíg nem késő — el nem hanyagolható kötelessége: államnak, társadalomnak és önkormányzatnak egyaránt. E közlemény keretében főképp azon eszközökkel akarunk foglalkozni, amelyek a mezőgazdasági munkanélküliség megelőzésére és gyógyítására alkalmasak.

Kétszázézerrel több a mezőgazdasági munkás

A mezőgazdasági munkás viszonyok már Nagymagyarországon is teljesen zilált és rendezetlen állapotban voltak. Ezt fokozza még az a körülmény, hogy míg Nagymagyarország jelenlegi területén a mezőgazdasági napszámok száma: 460.000 ember volt, addig a megcsonkítás folytán ugyanezen a területen: 660.000 mezőgazdasági munkás él. A mezőgazdasági munkások száma tehát Csonkamagyarországon a trianoni béke óta: 200.000-rel több, mint amennyi Magyarországnek csonkaországi területén volt. Így nem osoda, ha hazánk jelenlegi kedvezőtlen mezőgazdasági viszonyai között a mezőgazdasági munkanélküliség egy állandóan visszatérő, az év bizonyos szakában okvetlenül fellépő epidémia, amelyet csak többféle segítőeszközzel lehet megelőzni és enyhíteni.

A mezőgazdasági munkanélküliségen elsősorban is ideiglenes segélyezéssel lehet könnyíteni. Ennek eszközei lehetnek: utak, vízi munkálatok, vasutak, valamint különböző építkezési munkák elrendelése és végzetése az egyes vidékeken.

A munkapiac megerősítése

Hathatós segítőeszköz a mezőgazdasági munkanélküliség ellen is a munkaközvetítés, a munkapiacnak megerősítése országos és helyi szervek útján. E téren feladatunkat csakis állami, illetve önkormányzati szervek útján. E téren feladatunkat teni. Ily szervekként kiválóan alkalmazhatók volnának az általam külön tanulmányban és törvénytervezetben proponált: községi gazdasági felügyelők a jegyzők mellett, illetve városokban a körzeti gazdasági felügyelőségek, mint önkormányzati szakszervek.

A mezőgazdasági munkanélküliség elleni segítőeszköz: a munkanélküliség esetére szóló biztosítás — is. Minthogy hazánkban a mezőgazdasági munkásbiztosításnak a kiépítése el van hanyagolva úgy annyira, hogy meglevő ágai is, mint betegség, baleset biztosítás csak hiányosan működnek, továbbá ma maga a me-

zőgazdálkodás is nagy válsággal küzd: szó se lehet a munkanélküliség elleni biztosításról.

Ki kell építeni a mezőgazdasági szakoktatást

Egy nagyjelentőségű eszköze a mezőgazdasági munkanélküliség elleni küzdelemnek a mezőgazdasági szakoktatásnak korszerű és célszerű kiépítése. E téren rendkívül fontos a falusi népoktatásnak mezőgazdasági irányban való átszervezése és kifejlesztése. Sajnos, hogy mindeddig még elméletben sem foglalkoztunk: a gazdasági munkásképző szakiskolával. Pedig a nagyobb gazdasági tudás, a szélesebb látókör, jobban képesíti a munkást saját sorsának korszerűbb intézésére és kedvezőbb érvényesülésére. A nagyobb kulturális és gazdasági ismertetéssel a legbiztosabb út a hirtokos és nincstelen munkás között levő tátonzó ür áthidalására vagy legalább is enyhítésére.

Nagvszabású mezőgazdasági politikát

A legnagyobb jelentőségű eszköz azonban a mezőgazdasági munkanélküliség elleni küzdelemben: egy nagvszabású mezőgazdasági politikának megteremtése és megvalósítása. E téren ma egyik igen fontos teendőnk: a belső telepítések megoldása és a szétszórt tanyák községe-sítése. Itt ma nagy hivatás vár azokra a városokra, amelyek mint Debrecen, Szeged, Hódmezővásárhely stb. nagy agrárproletáriátussal, de egyúttal hatalmas ingatlanbirtokokkal is rendelkeznek. E városok nagy határának jobb gazdasági kihasználását csakis azok benépesítése, valamint a szétszórt tanyák községe-sítése által lehet megvalósítani. Jelenleg a 41.901 négyzetkilométert kitevő Alföldön összesen csak: 697 község van, míg a 36.842 négyzetkilométer területű Dunántúlon, amely 5059 négyzetkilométerrel kisebb:

Ha tűzhelye lassan forral
Cserélje ki „Petrofor“-ral.
Kérjen díjtalan prospektust
a most megjelent 1935 típusu

PETROFOR

„Hökötlanos“ petroleumgázkészülékről. Gazdaságos, gyors, veszélytelen.
Eladás: Budapest, Andrassy-ut 50. (Oktogon-tér.)

2024 község, tehát kerekén háromszorannyi van, mint az Alföldön. Bátran mondhatjuk, hogy eddig e téren az Alföld elhanyagolt gazdasági viszonyainknak megváltoztatására s általa a mezőgazdasági munkanélküliség csökkentésére igen keveset tettünk.

Belterjesebb művelés

A mezőgazdasági politika eszközei: a mezőgazdálkodás belterjesebb művelése, a több és állandó munkásfoglalkoztató termelési ágak, mint: telgazdaság, baromfitenyésztés, állattudás, kertészet gyümölcsészet, mezőgazdasági iparok, valamint a különböző háziiparok, nagobbmértvű felkarolása és elterjesztése. Mindezeknek a problémáknak eredményes megoldása is csak egy nagvszabású szakoktatási szervezettel és tevékenységgel oldható meg. Mert ma a mi kisbirtokos és munkásosztályunk ezeknek a kisebb termelési ágaknak termelési technikáiban csak igen hézagos ismeretekkel rendelkezik.

A mezőgazdasági termelés fokozása megkívánja továbbá: a gazdálkodás rendezését és oloszobódását, valamint a ma elhanyagolt mezőgazdasági termények értékesítésének jobb megszervezését, hogy általa a gazdasági termények jövedelmezőbb értékesítése elérhető legyen.

A monarchia felbomlása folytán előállott új közgazdasági viszonyokhoz mezőgazdaságunk termelési rendjének is alkalmazkodnia kell s így azokat a termelési ágakat kell felkarolnia, amelyeknek termékeit a tengerparti államok nagy versenyre nem veszélyeztetni. Ezért kell ma a gazdának is termelésében a társadalom fogyasztó igényeihez jobban alkalmazkodnia és nagvobb figyelemmel lennie a társadalmi szükségletek rangsorának követésére.

Mezőgazdálkodásunk korszerű átszervezése és kifejlesztése — szempontióból kell a mezőgazdasági

közgazdálkodást is kiépítenünk és szakirányúvá fejlesztenünk. A gazdasági közgazdálkodásnak feletlensége és szakszerűtlensége sok tekintetben oka ma a gazdák határtalan szervezatlenségeinek és súlytalanságának. Közgazdálkodásunknak ezen égető hiányait csak úgy tudjuk kiküszöbölni, ha megalkotjuk, mint teljesen új mezőgazdasági hivatal és hatósági szerveket: a községi gazdasági felügyelőségeket, járási gazdasági főfelügyelőségeket és a vármegyei gazdasági igazgatóságokat. Mert mezőgazdálkodásunk szükséges reformjait csakis a mezőgazdasági közgazdálkodás ezen új szerveinek önfelelődoző tetterős munkássága által tudjuk keresztülvinni. Így válhatik azután a mezőgazdasági termelésünk többoldalúvá, nagvobb jövedelmezőségűvé, ami által egyúttal sokkal több munkás-kéznek tud megélhetést biztosítani.

A gazdasági jólét tehát abban az arányban fog emelkedni, a mezőgazdasági munkanélküliség is abban az arányban fog csökkenni: amily mértékben vagyunk képesek célszerű mezőgazdasági politika alkalmazása által mezőgazdálkodásunk korszerű fejlesztését, — valamint tartósabb jövedelmezőségét megvalósítani.

Végül a mezőgazdasági munkanélküliség ellen egyik hatalmas eszköz a munkára való készségnek és kötelességérzetnek, az eredményes munkateljesítménynek a legszigorúbb betartása, sőt lehető fokozása. Mert az átelt zavaros állapotok után a mezőgazdasági munkásságnak is hatalmas etikai meggyógyulásra van szüksége, hogy az emberek ne a forradalmi robbantás szellemé telítse meg, hanem az eredményes munkateljesítést előhívó s a szellemi és technikai haladás szolgálatában álló világnézet. Ilyen lelki készséggel telített munkások, hirtokosok és intézmények szuggesztív ereje és munkássága lesz képes ugyanis arra, hogy mezőgazdálkodásunkat mai válságos helyzetéből kiemelje és felvirágozását megvalósítsa.

Vigjátékok királya

Onagysága ügyvédje

bájos, vidám, szórakoztató

akár egy magyar film

Játszák: Renale Müller, Adolf Wohlbrück, Adale Sandrock, Georg Alexander

Vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órakor. Hétfőn utoljára 5, 7 és 9 órakor. **Vigszinház**

Az S. M. S. „Zrinyi” tanyája

Írta: GYÖRI LAJOS*

Magyar ember nem tud megenni föld nélkül. A tengerészeink közt lévő magyar fiúk is nagyon nélkülözték a földmivelés ott-honra emlékeztető munkáját. — A tengerpart kopán és sziklás volt, azonban ennek dacára is felépült a magyar tengerészek keze munkája által az S. M. S. „Zrinyi” sorhajó tanyája.

Istria a trieszti és fiumei öblök között elterülő 4955 négyzet kilométer magasságú félsziget.

Talajképződés tekintetében a Karszt-vidékhez tartozik. Kopár mészköves félsziget, ahol elkényeszeredett földmivelést csak a mélyebben fekvő dolinákban lehet üzni s így meglehetősen visszamaradt mezőgazdasági életet él.

Póla határának nagy része ilyen kopár mészköves talajból áll. Valle-lungától nyugatra Stignano, még észak-nyugatabbra Dignanó községek fekszenek.

Mind a két község termőföldben szegény és vízben szűkölködő. A két község között dombos és lapályos mészköves terület fektült műveletlenül.

A háború első évében a hajók legénysége tiszték vezetése alatt hetenként többször szárazföldi gyakorlatot tartott s ilyen alkalmakkor Póla fentemlített körzetét is bejárták.

Tengerészek mint földmivelők

A gyakorlatozó katonák magyar tagjainak feltűnt ezeknek a földeknek elhagyatottsága és mindjárt eszükbe jutott, hogy megfelelő javítással és munkával milyen szép paradicsomot lehetne itt létesíteni. A szép elgondolást tett követte.

Több magyar fiú összeállott és a hajó parancsnokságnak jelentették az általuk elgondolt tervet.

Ez pedig nem volt más, mint a hajó élmezését friss zöldekkel javítani.

A parancsnokság a csoport jelentését jónak találva magáévá tette az ügyet. A kért területet bérbe vette Stignano és Dignanó községektől.

A zöldért rajongó kis magyar csapat álma ezzel valóra vált. Most rajtuk volt a sor megmutatni, hogy mire képesek.

Ásót, kapát, gereblyét a hajón maguk készítettek olyan hirtelen, hogy a kimenetelre szóló parancskor már mindegyik el volt látva a megfelelő kezdetleges földmivelő eszközökkel. Az isztriaiak mosolvogtak a vállalkozáson s gondolták: szalmaláng az egész.

A csoportnak, mely először kilenc emberből állott, a hajó magyar származású fegyvermestere a saját pénzéből két szamarat vásárolt.

Ez volt az egész felszerelése kezdetkor a tanyának.

A hajó egyik törzsaltisztnéjének a vezetése alatt ez a kis csapat kivonult a földre, hogy birtokba vegye a községektől és egyúttal a határokat, mint itthon, kijelöljék.

* Mutatvány a szerző június hó 1-én megjelenő nagy munkájából, melynek címe: „A császári és királyi haditengerészet békében és háborúban” 315 drb. eredeti fényképpel. Megrendelhető a szerzőnél: Győri Lajos Debrecen, Kálvintér 3. I. emelet.

A községek vezetői elég tekintélyes nagyságú földet adtak át a kis csapatnak, de ez csupa sziklás terület volt, melyen a szamárkóro is csak elvéve vert gyökeret.

A csoport az átvétel után kint maradt egész nap, több tagja a környéket barangolta be és csak estére tértek haza a hajóra.

Gazdálkodás Stignano mellett

A hajón megbeszéltek a másnapi munka beosztást, ez így folyt négy héten át, de ekkorra már a tanya háza és a két szamar számára az istálló is készen állt.

Felváltva 1—2 ember éjjelre is kint maradt felügyelni a földre és a házra.

El-elbeszélgettem a tanya egyik főintézőjével, aki nagyokat sóhajta emlegette a kezdet nehézségeit.

Amint elmondta, a jó földet, bizony lopni kellett a vizet és a két számmal kis kordén napszámra hordták 16 kilométer távolságról. Az itthon maradtak pedig a sziklás földet nagy kalapáccsokkal aprózták, hogy mélyebb gyökeret verhessen az elvetett mag. Négyzetméterről négyzetméterre haladtak; mellettünk állt a munkát bámulva Stignano egész lakossága, akik el nem tudták gondolni, hogyan képzelik el ezek a földmivelést. A munka eredménye meglett. Az első vetemény, borsó, bab és burgonya volt.

Három hónap múlva már új terménnyel kedveskedhettek a magyar fiúk a hajó tisztikarának.

Ekkor még nem volt sok termő földjük. Lassan azonban mindig gyarapodott, úgy, hogy a föld nagyságához a munkálkodó legénység számát is emelni kellett. Emberben nem volt hiány és a változatosságért sokan önként is vállalkoztak a tanvai munkára, még olvanok is, akiknek itthon más volt a mesterségük.

Zsalugáteres tanyai ház

A felépített zsalugáteres tanyai háznak muskátlis volt nemcsak az ablaka, hanem az udvara is, sőt a ház előtti kis kert is, mely a falu felé volt készítve.

A föld tudatos kihasználásával a gazdaság állatállománya is al-

landóan szaporodott. Voltak már lovak, tehenek, kecskék a szamarakon kívül, tyúkot ültettek, disznókat hizlaltak, egyszóval a tanyán mint itthon majorságot is létesítettek.

Három kútat fúrtak, melyekben mindig sok volt a víz még akkor is, amidőn a nagy meleg miatt a faluban minden kút kiszáradt.

A tanya nagysága 1918. év nyarán 8 holdnyi terület volt. A semmiből ezt a nagy területet előteremtteni elég nagy és fáradságos munka volt.

A két község vezetősége elismerését és köszönetét fejezte ki hajóparancsnokságunknak földjük termékenyebbé tételéért.

Primőrök a hadihajón

Kora tavasszal csirkepaprikás és rántott csirke volt egy-egy vasárnap a hajószemélyzet ebédje. Az új burgonya hamarabb került hajónkra, mint a városba. A zöld bab és spenót nagyon jól esett a száraz főzelék után, szinte felfrissült tőlük az ember.

Míg más hajókon reggel fekete kávé volt a reggeli, addig a „Zrinyi” hajón már 1916 májusától kezdve tejes kávé kapott a legénység. A tej tehén-, kecske- és szamártejéből volt keverve.

Disznóhizlalás versenyzési alapon

A disznóhizlalás egy egész új rendszere honosodott meg a Zrinyi-tanyán.

A földhordás alkalmával a magyar fiúk megfigyelték, hogy Dignanótól nyugatra erdő terül el. Ez az erdő tölgyes és igen bő a termése. Megint egy újabb terv adódott, amit csak jelenteni kellett és valóra vált.

Minden évben a hajók ősz felé kifutottak a fasanai öbölbe különféle lögyakorlatokat végezni. — A Zrinyi is kintjárt, de mindig akkor, amikor a makk már lehullott.

A lövés gyakorlatok elvégzése után egy-két napig még a fasanai öbölben tartózkodott a hajónk. Ezekben a szabad napokon a hajó parancsnoksága a hajólegénység nagyrészt kiszállította jókor reggel a fasanai tölgyes erdő közepébe. Mindenki munkaruhájában egy kis zsákkal jött ki és mint egy majális tűnt fel az embereknek a

jó levegőjű erdőben a tengerpart mellett egy napot eltölteni.

A tábori konyhát is kihozták, ahol a konzerv-gulyást melegítették meg ebédre, amely után mindég járt bor is.

Az élelem dupla volt, amiért meg kellett dolgozni. A kis sereg hozott a hajóról nagy mérleget és nagy zsákokat a gyűjtött makk számára.

Egy tisztást kiválasztva megállt a tengerész csapat és a vezető tiszt itten adta ki a munkára szóló parancsot. Elrendelte a makkszedési és gyűjtési versenyt. A verseny szabályait és díjazását ismertette.

Midőn a kürtös sorakozót fúj, az lesz a szedéshez való indulás jele, amikor lefúj, az lesz a vége. Tehát mindenki igyekezzék ez időn belül minél több makkot szedni, hogy a kifizető jutalomdíjakat elnyerhesse:

I-ső díj: 1 ezüst óra, II-ik díj: 1000 darab szivar, III-ik díj: 1000 Memphis cigarettá, IV-ik díj: 10 doboz Hercegovina dohány, V-ik díj: 5 doboz Hercegovina dohány, VI-ik díj: 100 darab szivar, VII., VIII., IX., X-ik díj: 2—2 doboz Hercegovina dohány.

Az adott jelre megindult a makkszedési verseny és folyt egész délután 5 óráig. Egy nap 80—90 mázsa makkot szedett így össze a tengerészcsapat, ami aztán a tanyán lévő disznóknak a hizlalását megkönnyítette.

Minden ősszel 2—2 napig tartott ez a makkszedési verseny, mely a magyar tengerésziük ötlete volt.

Az így összegyűjtött makk örzésére 2 fegyveres őr kint maradt, amíg székereken a tanya árt nem szállították az egész mennyiséget.

A téli hónapokban aztán a tanya látta el többször disznóhússal a hajó személyzetét, ami nem is volt kis munka, mert 1000 embernek a számára kellett a húsmennyiséget szállítani.

A tanya minden évben jobban és jobban gyarapodott lakóháza a Stignano község kultúrháza lett, mert a kintlakó felügyelők gramofont vettek sok lemezzel és estenként a ház előtt mulattatták az egész falu lakosságát.

Az esteli korzó a tanya előtt zajlott le és nem egy kis leány a stignanoi lányok közül vágyott a munkás magyar fiúk felesége lenni.

A „Zrinyi” magyar tengerészei így hódították meg nemcsak az isztriai földet, hanem az ottan lakók szívét is.

Ezután legyen emléke áldott Daublebszky Maximilián sorhajókapitánynak, a Zrinyi sorhajó melegsívű parancsnokának, akinek megértése lehetővé tette a magyar fiúk ötletének megvalósulását.

Éj a pusztán

Írta: GINO CUCCHETTI

Nincs hang és nincs egy árva lehelet,
csak egy hun ló, más se közel, se távol.
Nincs út, mely a bűvös éjen átvezet
s egy csillag se világol.

Ahogy a pej nyerft,
nincs visszhang rá se ott, se itt.
Előre! Vad sörényed lengedezve,
rohanj az örök végtelenbe, messze!

A kezdete, vajh merre van a földnek?
S a vége... az is hol lehet?
És mit határoznak? Tán a világot?
Mi rá a felelet?

Vagy egy tenger veszi körül határu,
amelybe a föld, mint mélysírba zárul?
Előre hun ló! A nagy éjbe, csendbe
lengő sörénnyel fuss a végtelenbe!

Fordította: Feleki Sándor.

**Autóját, traktorját,
motorkerékpárját
Pusztai-nál**

(Postarik)
javíttassa
Nyll-utca 15. sz. alatt.
Telefon 16-76

Az üzleti élet motora: a reklám! Jelentkezzék, míg hely van a TIKÁVra!

Debreceni gazdaifjak tanulmányutja Németországban

Mint jelentettük, több debreceni gazdaifjú a „Faluszövetség” csereakciójának eredményeképpen tanulmányútra ment Németországba. Köztük van Boldogh László, a fiatal debreceni gazdageneráció nagytehetségű tagja, aki a Debreceni Ujság-Hajdúföld-höz intézett levelében számol be tapasztalatairól. Első levelét, amely híven tükrözi vissza tanulmányútgó lelkületét, komolyságát és ambícióját, ez alkalommal közöljük.

Április 23-án huszonhat magyar gazdaifjú hagyta el a fővárost s utazott Németországba, hogy ott gazdasági tapasztalatait és tanulmányait tovább gyümölcsoztesse. Ezt a „Faluszövetség” minden évben megrendezi csereakció keretében, de sajnos, most a 26. magyar gazdaifjú helyett, csak 5 német fiú jött. Délután a „Faluszövetség” helyiségében nagyon szép beszéd kíséretében búcsúztatott el bennünket Krudi Ferenc képviselő, a „Faluszövetség” elnöke, majd dr. Tölgyes István ú. v. igazgató látott el bennünket atyai jótanácsokkal, akinek személyes vezetésével indult a csoport külön fenntartott kocsiiban este 8 órakor a Berlinbe induló nemzetközi gyorsal.

Berlinben

Ugy Csehszlovákiában, mint Németországban szebbnél szebb vidékben gyönyörködtünk. A német határt elhagyva végig kísért bennünket az Elba folyó, a hatalmas hegvek pedig gyönyörűen festettek Szászországban a szép üdezőld fenyesekkel. Utunkban érintettük Drezda városát, melynek megkapó rendezettsége és nagyon szép fásítása öltik legelőbb a szemünkbe. Berlinben az állomáson, a német földművesek birodalmi szervezetének kiküldöttjei fogadtak bennünket. Fogadtatás után a német „Hitler-ifjak” helyiségében lettünk elszállásolva, ahol este a lelkes német ifjak szeretetük jeléül zenekarral fogadtak bennünket. Mielőtt Berlinből tovább utazott volna a csoport, megtekintette a most megnyílt virág és egészségügyi kiállítást.

A virágkiállítás

Óriási nagy pavillonban, zászlódiszbe öltözve az egész épületben van a kiállítás. Ha belép z ember az „Ezeregyéjszaka” mesebeli tündérvirág táru szeme elé. Középen egy 30—40 méter hosszú benedemede tele aranyhallal és csobogó szökőkutakkal, míg a medence körül és más nagy helyiségekben 100 és 100 színű szinte elképzelhetetlen színezetben pompázik a sokféle virág. Nincs a világon talán olyan virág, ami itt fel ne lenne vonultatva. Csodás ciklámenek, kaktuszok, a rózsa min-

denféle válfaja látható itt. Berlin és környéke vezető kertészei itt termésük és tudományuk legajvát mutatták be. Gyönyörű volt. Innen az egészségügyi kiállításra mentünk át, ahol óriási szemléltető képekben volt látható az emberi test legapróbb része is. Ez igen szép és mindamellett nagyon tanulságos volt.

A szétosztás

Huszonhatodikán reggel több csoportra lettünk szétosztva. Mentek gazdaifjak a Rajna vidékére, Szászországba és Sziléziába, Hallé és Weimar környékére, hárman pedig, mi a hannoveri tartományba kerültünk. Reggel 8-kor ültünk ismét vonatra és délután fél 5-kor érkezünk szétosztási helyünkre. Verdenben kiszállottam, a barátaim még integetnek, a vonat mindig sebesebben, sebesebben halad, már csak mulóan hallik felém a magyar dal: „Tovább, tovább, tovább, fel búcsúcsókra, cimborák!”

Verdenben

Itt, Verden várostól 2 km-re kerültem egy igen csinos, szép és tiszta kis német faluba, Wahnerbergenben. Német gazdámék, Hermann Masenék, nagyon kedvesen fogadtak, a sokat emlegetett német koszt pedig a legjobbnak bizonyult. Nagyon művelt nép, kultúrájuk és gazdaságuk jóval fölülte áll a magyarokénál, hogy miért és miben, ezt majd következő cikkemben fogom megvilágítani. 29-és vasárnap voltam bent a verdeni kaszárnyában, ahol a német hadosztály egyik lovasezrede van. Lovaik legjavát az ittlévő 17 magyar ló képviseli, míg a német lovak szépek, nagyok mutatók mind, csak hiányzik belőlük az a rugalmasság, elevenség, ami a magyar lovakban megvan; általában véve — puhák. — Remek felszerelés, a legjobb ruházat, de az a szigorúság és fegyelem, ami nálunk van, a német katonánál nincs meg. Gyönyörű szép stadionja van a városnak, vasárnap 5-én itt hatalmas löverseny volt. Ha mi magyarok annyit áldoznánk a lönevelésre és tenyésztésre, mint a németek, a világ első helyét foglalnánk el kivitelben. Nagyon érdeklődnek a löversenyek iránt, most is 6—7000-en voltak a versenyen. Szenczió és óriási meglepetés volt számomra, hogy a legtöbb versenyszámot egy itt igen híres magyar zsoke,

Takács Béla

nyerte meg. Alacsony, kis sovány termetű férfi, 32 éves és Németországban már 12 éve tartózkodik. Hannoveri és rajnai tartományban úgy ismerik, mint otthon a Markos vagy Sárosi futballistákat. Elmondja, hogy odahaza nem tu-

dott megélni, kivándorolt ide és itt évente legkevesebb 4500—5000 márka tiszta jövedelme van. Nagyon örült, hogy összetalálkoztunk, ott volt még egy harmadik magyar is, Baán Dénes, ő velem jött Pestről a csoporttal, s 20 kilométerre van Verdentől. Takács igazi magyar szeretettel látott vendégül bennünket, s nem győzött eleget kérdezősködni, mi van odahaza?

Német ifjak nevelése

Németországban kimondottan három nagy szervezet működik; Az S. A., S. S. és a „Hitler ifjak”, akik itt olyanok, mint otthon a leventék. Minden héten egyszer van gyakorlatjuk, csak azzal a különbséggel, hogy nem a Polizei (rendőr) vezetgeti elő gyakorlatra az ifjakat, mint nálunk — otthon egy pár jó leventét — hanem neheze-

várják azt a percet, mikor menni kell. Tanulhatnak, a magyar ifjak a németektől, amilyen jókedvvel, szíjjel, lélekkel és kitartással végzik gyakorlataikat!

Most a héten csütörtökön délután végignézttem én is Verdenben a gyakorlataikat. Az Allerfolyó partján zöld pázsiton a feketeruhás S. S.-ek, a sárgaruhás S. A.-ok és a feketesárgaruhás „Hitler ifjak”. Festői kép. Itt van egy fenyes magaslat, innen nézem megszűröl a gyakorlatjukat. Ahol egy kicsit ritkul a fa, mint egy mesebeli tündérváros, úgy látszik Verden, amerre lenéztek a lemenő nap arany sugaraiban fürdik az Allerfolyó, előtte a zöld réten a tarka színpompában játszó gyermekek, ifjak és meglelt emberek gyakorlatoznak. Egyik csoport jön, a másik megy, s minduntalan hallani jellegzetes köszönésüket; Heil Hitler! Ez a mai Németország!

Letörik a libatoll- királyok hatalmát

A toll fontos cikke a magyar kivitelnek, hiszen néhány évvel ezelőtt még évente 20 millió pengő értékű tollat szállítottunk ki a külföldre. Időközben erősen visszafelé fordított a toll kivitelünk, de még mindig a valuta-szerző cikkek közé sorolják, amelynek exportja jelentős haszonnal jár a kiviteli cégek szempontjából is. Ezen az évről-évre visszatérő kiviteli nyereségen négy-öt cég osztozkodik, akiket az ország kereskedői tollkirályoknak szoktak nevezni.

A tollkirályok hatalmát a kiviteli szindikátus támasztja alá, a szindikátusnak olyan alkotmányva van, amely valóságilag kiszolgáltatja az ország több száz tollkereskedőjét néhány kiviteli cég akaratának. Az ellenléteket a szindikátuson kívül annyira kitélestedtek, hogy a budapesti kereskedelmi és inakmára legutóbb tanácskozára hívta össze az érdekelteket. A kamarai értekezlet azonban nem említhette a helyzetet.

A tollszindikátus hatalma egy szö-

vetkezetre támaszkodik, amelyben a nagyobb cégek tökérdeltségük alapján irányítják az ország tollkereskedelmét. Ha tehát a tollszindikátus hatalmát meg akarják nyírni, az csak a szövetkezeten keresztül képzelhető el. Ma döntő fordulathoz érkezett a tollszindikátus iövője, hétfőre ugyanis összehívták a szindikátus rendkívüli közgyűlést. A közgyűlés összehívását az úgvevezett ellenőrző bizottság sürgette, ezt az ellenőrző bizottságot a Külkereskedelmi hivatal létesítette, szerepel benne a kereskedelmi kamara is és a cél az, hogy a szindikátus működését szem előtt tartják.

A hétfői közgyűlésen módosítják a szindikátus alapszabályait olyan irányban, hogy a kisebbséget alkotó tollkereskedelem hathatós védelemhez iuthasson. Mindez azonban csak toldozás, a tollkivitel egészséges irányban csak a szabadkereskedelem visszaállítása terehleti. A kiviteli szindikátusra nincs szükség.

A mezőgazdasági összeírás során a belsőség hetvenöt százalékát elvégezték már a számláló biztosok

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A mezőgazdasági összeírás vezetőségéhez intézett kérdésekre, hogy egyes érdekelteknél még nem lártak a számlálóbiztosok. Csobán Endre főlevéltáros a következőket közli. Egyes utcák még tényleg nem vették munkába a számlálóbiztosok által mert megállapított terv szerint kell haladniok és ha voltak olyan utcák, amelyekkel kezdődött az összeírás, lenni kell olyannak is, amelyekkel befolyezódik. A belsőségen mindenestre el van végezve a munka hetvenöt százalékára. Sok esetben azonban maga az összeírandó fél az oka, ha még nem írták össze, mert némely házba négyszer-ötször is el kell menni a számlálóbiztosnak, amíg az adatszolgáltatót otthon találja.

Az összes belsőségi számlálóbiztosokat újból felhívja az összeírás vezetője, hogy hétfőn reggel nyolc órakor a városháza közgyűlési ter-

mében végzett munkájukkal együtt fontos megbeszélésre okvetlenül jelenjenek meg. E felhívás vonatkozik a szellemi szükségmunkásokra és külön díjért dolgozókra egyaránt.

A külsőségi számlálóbiztosokat arra figyelmezteti az összeírás vezetője, hogy az összeírásból senkinek sem szabad kimaradnia, de a dupla felvételeket is kerülni kell. Az összeírandóktól tehát minden esetben meg kell tudakolni, hogy bent a városi lakásukon nem szolgáltatott-e már adatokat tulajdonbírtokról „A”, gazdaságról „B” és „BB”, művelhető terület nélküli állataikról, mezőgazdasági gépeiről stb. „C” kérdőívet. Tulajdonbírtokról általában véve a mezőségen, erdőségen csak azokat az „A” lapokat kell kitölteni, amelyeket a számlálóbiztosok megkezdve megkaptak. Uj „A” lapot csak abban az esetben töltenek ki, ha kiderül, hogy az illető gazda tulajdonbírtokára vo-

natkozó adatokat a központban nem irták össze. Kétes esetekben ki kell tölteni az „A” lapot, mert inkább kétszer legyen összeírva valaki, mint egyszer sem. A tanváltan gazdaságok adatait is össze kell írni a szemmel látható tényállás szerint, esetleg a szomszédok bementése alapján.

Felhívás Önkéntes tűzoltó Jelentkezésre

Debrecen közönsége előtt — részben a megtartott ismeretterjesztő és szakelőadások, részben pedig a sajtó felvilágosításai alapján — már nem ismeretlen az a veszély, amely légitámadás lehetőségénél mindnyájunk életét és vagyonát fenyegeti. Az is köztudomású, hogy eme bizonyára fentálló súlyos veszély várható következményei ellen védekezni, illetve a légitámadás katasztrófális következményeit jelentős mértékben csökkenteni lehet és kell. Továbbmenőleg tudnunk kell, hogy e téren mindent az államhatalomtól, honvédelemtől várni nem lehet.

Parancsoló szükség tehát úgy saját, mint hozzátartozóink és polgártársaink érdekében, tehát felebaráti szempontból, de egyben hazafiúi kötelesség is, hogy: a valószínű légi és gáztámadás veszélyei ellen önmagunk, hozzátartozóink és városunk polgárságának életét, vagyonát, mindenki a maga körében és tehetsége szerint igyekezzék védeni és e védekezési munkában részt vállalni.

Nem vitás az a körülmény sem,

hogy a polgári védelem megoldandó legfontosabb feladatai között szerepel a tűzoltóság és mentőtisztviselői korszerű kiépítése is. — Minden magyar városban elengedhetetlenül szükséges a kislelétszámú hivatásos tűzoltóság mellett önkéntes tűzoltóság — mint kiegészítő csapat — szervezése.

Városunkban az önkéntes tűzoltói intézménynek tradicionális és a múltban is gyökerező alapja van; — gondoljunk csak a híres kollégiumi diák tűzoltóságra, majd annak szerepét átvevő és kb. 40

évig működött önkéntes tűzoltó testületre.

A fentebb vázolt feladatokra és a mult tradíciójára hivatkozással, ezúton is újólakítandó önkéntes tűzoltósághoz — felebaráti szeretet által vezéreltetve, önzetlenül és hazafiúi közelességből is — belépni óhajtanak, — szíveskedjenek a tűzoltóparancsnokságnál (Csapó utca 43.) a délelőtti órákban jelentkezni.

Dr. vitéz Roncsik Jenő
tűzoltóparancsnok.

Május 22-én és június 18-án lesz a nagyobb városi birtokok haszonbérleti árverése

Debrecen város tulajdonát képező több nagyobb birtok részben módosított árverési feltételek alapján nyilvános árverés útján bérbeadásra kerül és pedig:

1935 október 1-től kezdve vagylagosan 6. illetve 12 esztendőre a Beton-tanya nevű cca 502 k. hold.

1935 október 1-től kezdve vagylagosan 6. illetve 12 esztendőre a Sárkút-tanya nevű cca 430 k. hold palagibirtokok. Ezen ingatlanok a város központjától cca 11 km. távolságra részben közvetlenül a Debrecen—Hajdúhadház közötti kövesút mellett, részben a Sámsoni kövesút közelében fekszenek s egymással szomszédosok.

1935 október 1-től kezdve 6 évre a Nagyatömzug nevű cca 1104 Vajdala-po nevű cca 935 k. holdas és az Istenföldje nevű cca 135 k. holdas elepi szikes, illetve fekete földű birtokok.

Ezen utóbbi három ingatlan szűrtől közeli fekszik egymáshoz, a Deb-

recen—Tiszafüredi kövesúttól kb. 6 km. távolságra.

1935 október 1-től 6 esztendőre a Tamássy-kaszáló nevű 105 k. holdas guthi ingatlan a Debrecen—Hajdú-sámson, Adonyi kövesút közelében Nyírmártonfalva község határában.

1936 október 1-től 12 esztendőre a Belső-Ohat nevű cca 3790.

1936 október 1-től 12 esztendőre a Külső-Ohat (Ohattelekháza) nevű cca 2980 k. holdas ingatlanok, melyek a Debrecen—Balmazújvárosi, Tiszacsécséi és Egyek-i műúton közelíthetők meg, vasúti állomásuk Chatpusztaköcs, melyhez mindkét birtoktól szintén kövesút vezet.

Ezen utóbbi két birtok is szomszédos egymással.

Az 1935 október 1-től bérbeadandó ingatlanokra az árverés 1935 évi május hó 22-én, szerdán délelőtti 9 órakor, az 1936 október 1-től bérbeadásra kerülő ingatlanokra pedig 1935 évi június hó 18-án kedden délelőtti 9 óra-

kor a városháza kistermében lesz megtartva.

Az árverési feltételek a város II. gazdasági és erdészeti ügyosztályánál (Városháza fejelelet) megtekinthetők és egyenként 2 P bekerülési költség beküldése, vagy befizetése ellenében beszerezhetők.

Ugyancsak a II. gazdasági és erdészeti ügyosztály szolgál bármiféle közelebbi felvilágosítással. Debrecen, 1935. évi március hó 23-án. Dr. Vargha Elemér s. k. h. polgármester.

Gyümölcskereskedők pereskédése az elszállított ló és szekér miatt

(A Debreczeni Ujság tudósítójától.)
Bonyolult lopási bűnper foglalkoztatta tegnap a debreceni törvényszéket. Szücs Péter debreceni gyümölcskereskedő volt a vádlott, akit volt vadházastársa, özvegy Éles Károlyné jelentett fel lopás miatt. Szücs amikor elvált a feleségétől, összeköltözött Élesnével, aki szintén gyümölcskereskedéssel foglalkozott. Több mint két éven keresztül éltek együtt, azonban 1934 novemberében valami miatt összekülömböztek és a férfi otthagyta az asszonyt s magával vitte a lovat és szekeret. A tárgyaláson Élesné nem jelent meg. Szücs Péter azzal védekezett, hogy joga volt elvinni a lovat, mert az közös szerzemény volt s helyette készpénzt és más dolgokat hagyott Élesnének. Különben — szerinte az asszony tudtával és beleegyezésével történt a ló és szekér elvittele is. — A törvényszék Élesné kihallgatásáig elnapolta a főtárgyalást.

Novellák Szovjetország életéből

A bolsevizmus meghal,
de Oroszország élmi fog!

Szél a rózsák között

Írta: P. M.

Mult év decemberében egy Mirovics nevű katonai pilóta tért vissza Leningrádba (Szentpétervárra), pamirt kiküldetéséből, ahonnan a sok lerepült óra számláján kívül fiatal feleséget is hozott magával. Az ifjú pár Mirovics régi legényszállójában telepedett meg a Vöröshadsereg utca 8. szám alatt. A szépen induló idillt semmi sem zavarta volna meg, ha mindjárt az első napokban nem történnék valami, ami felborítja a fiatalok boldogságát.

Egy reggel a házfelügyelő bokavédővel, ukrán szabású ingben és ódivatú pelerinben, a mellén két hatalmas oroszánkörmöt utazó bronzgombokkal, arcán a régi tiszviselő fizionómiájából az új világ számára átídomított kifejezéssel (egy debreceni egyetemi professzor, aki tavaly Péterváron járt, uton-útfélen, gyönyörködhetett az ilyen európai szemnek szokatlan öltözéken és arckifejezésen), behívta magához Mirovicsot és szemrehányó hangon közölte vele, hogy az úgynevezett feleségét semmiképp sem tudja beírni a nyilvános társasba, mert a házi bejelentőhivatalnál nincs semmi bizonyíték a háztartási viszonyokról. E bizonyítékon, amint kislult, a házfelügyelő anyakönyvi kivonatot értett, azonban Mi-

rovicsék ilyenekkel nem rendelkezhetek, mert ott, a sötét Pamirban, annak egy kis falujában, Horacseban, mai napig sincs anyakönyvi hivatal.

Marszovicsék rögtön felszaladtak a helybeli anyakönyvvezetőhöz, de az azon a címen, hogy Pamirban esküdtek és Lenigradban nem jelentették be magukat, nem volt hajandó őket regisztrumba venni. Mivel dolgukat itt sem tudták elintézni, a rendőrségre siettek. A rendőrségen is tehetlenül állottak az ügyvel szemben, de egy tanácsot (abszolut komoly!) mégis adtak: utazzanak el Pamirba és várjanak addig türelemmel, míg a horocsebei anyakönyvi hivatal fel nem állítja. Mirovicsék megmagyarázták, hogy nincs mód a Pamirba való bejutásra, mert ősszel az autóforgalom is, meg repülőgépjárat is megszűnik. A rendőrség még sokáig résztvevően törte a felet, de semmi okosat nem tudott határozni a szokatlan feladatban.

Az élet valami bűvös kört talált ki, amelyből nem volt kiút a fiatal pár számára. Hiába mentek mindennap a házi bejelentőhivatalba, hiába bizonyították, hogy nem tudnak egymás nélkül élni, a hivatal süket maradt a legkétségbeesettebb könyörgésükre is és nem akart tudni az „anyakönyvvezetetlen” szerelemről.

Végre, mikor Mirovicsné határozottan kijelentette, hogy nem hagyja el a házat, az urala pedig ingven repüléssel fenyegetett meg mindenkit, ha beleavatkozik az ő holdóságukba, a házi hivatal megkegyelmezett és parancsot adott az udvarosnak, kémlélje ki, háztartási viszony van-e ezek között a gyanús lakók között?

Szergeics, az udvaros, beteges öreg, az igazságos emberek közé tartozott. Tulajdonosa volt két olyan hosszú kacskaringós bajusznak, hogy

nehézség nélkül a fülére tekerhette volna, de a természetnek ez a bőkezű adománya egyáltalán nem tette elbizakodottá s becsületesen teljesítette kötelességét az emberi társadalomban. A parancs vétele után azonnal éber szemmel látott hozzá a rábizott feladat végrehajtásához. Naponta többször is bement a Mirovicsék lakásába s teljes közönnyt mutatva szimatolt a vést hozó titok után. Mirovicsék, tudva, hogy a Szergeics kezébe van letéve a boidogságuk, a jelenlétébe leggyöngébb szavakkal hívták egymást, csokolóztak, turbékoláltak, mint szerelmes kis galambok, csakhogy bebizonyítsák, hogy házasságuk tiszta, mint a kristály...

De a furfangos Szergeics nem ment lépre és a házfelügyelőnek így tett jelentést:

— Csokolóztak... De ez nem esoda! Most mindenki, aki nem lusta, csokolózik...

— Az imént, a férfi galambocskának nevezte a feleségét: „Meni, galambocskám készítsd el a szamovárt...”

Tisztában vagyunk ezekkel... Nem lehet minket az orrunknál fogva vezetni...

Ki tudja mennyi idejig folyt volna ez az ellenőrzés, ha egy napon Szergeics belépve Mirovicsékhez, veszekedésen nem kapta volna őket. Abban a pillanatban, mikor Mirovics elvtársné férjét pulykának, vagy valami hasonlónak nevezte, betoppant Szergeics. A fiatal pár elsápadt. Mindennek vége! Minden reményük megsemmisült! Szergeics nyugodtan, mintha mit sem vett volna észre a fiatalok veszekedéséből, körülnézett a szobában, elkerülve pillantásával a veszekedők még morcos tekintetét s bajuszát pödörgetve, kilépett a szobából.

Este már határozottabban ment be a házfelügyelőhöz.

— Igazi házások ezek, — mondta meggyőződéssel, — nincs itt semmi kétség... Néhány nappal ezelőtt veszekedtek... Ma durva szavakkal illették egymást... Saját fülemmel hallottam... Biztos jele annak, kedves urameltársam, hogy valóban házások... Tisztában vagyunk ezekkel... Nem lehet minket az orrunknál fogva vezetni...

Mirovicsékát azonnal felcalták a házi bejelentőbe s elöttük Szergeics ünnepélyesen okíratba foglalta: „Minden biztonnal megérkeztek és együtt élnek valóságos házasságban, amit is igazol Avdomin udvaros” E nagyértékű és cáfolhatatlan cédula birtokában Mirovicsék a népbíróshoz folyamodtak, amely azt a határozatot hozta, hogy a házasság jogerős.

Igy szerencsésen véget ért a Mirovics-pár házassági komédiája, — amelyben az udvaros látszólag a legjelentősebb és legönállóbb szerepet s őt nem lehet másképpen elképzelni, mint seprővel és locsolóval a kezében s rózsaszínű angvilszárnyakkal a vállon.

Mi a szerelem? Susogó szél a rózsák között... Knut Hamsun így fejezi ki, valljuk meg kissé könnyelműen. Tessék nekem megmondani regisztrálva van-e ez a szél az anyakönyvi kivonatban? Van-e rajta pecsét és népbírósi aláírás?

Hála Avdomin Szergeics udvarosnak, e kis történet egyetlen olyan szereplőjének, aki nem félt nyilvánosan bizonyítani a Mirovicsék házasságát, mégha anyakönyvvezetetlen volt is! Dicsőség a bátorinak! Boldog, aki két szívet egymásba kapcsol, ahol a vallás csak opium a nép számára s ahol az egyházi házassági tanúsítvány csomagolópapír értékű — vagy még annál is kevesebb!

Vasárnapi istentiszteletek

A református templomban:

Nagytemplomban 10 órakor dr. Farkas Pál, délután 5 órakor Kiss Antal Jenő, Kistemplomban délelőtt 9 órakor Uray Sándor, 11 órakor Kolozsvári Kiss László, délután 5 órakor vallásos-estély: Kovács József, Kosuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután 5 órakor dr. Módis László, Árpád-téren délelőtt 10 órakor Mezős Károly, délután 3 órakor Márki Kálmán, Ispolyban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Dezső, Homokertben délelőtt 10 órakor Kálas Ferenc, délután 3 órakor Molnár Gy. h. Kerekes-télepen délelőtt 10 órakor vit. Szabó Endre, délután 3 órakor Böör József th. Wolafka-télepen délután 3 órakor Négyessy B. th. Nyilastelepen délután 3 órakor Papp Imre, Csapókerthben délelőtt 10 órakor Herczegh K. th., délután 3 órakor dr. Dancsházy Sándor, Nyúlason délelőtt 10 órakor Molnár Gyula th. Szegényházban délelőtt 10 órakor Kovács József, Egyeken délután 3 órakor Siposs Imre, Belsőhatán délelőtt 8 órakor Siposs Imre, Ebesen délelőtt 10 órakor Magyar Bertalan, Halápon délelőtt 9 órakor Bagdy Dániel, Kismacsón délután fél 3 órakor Bagdy Dániel, Ohat Telekházán délelőtt fél 11 órakor Siposs Imre, Nagyhegyesen délelőtt 10 órakor Halász András, Kunpálhalmon délután 2 órakor Halász András, Székfőn délután 3 órakor Kántor József, Téglaskertben délután 3 órakor Kántor József, Dombostanyán délelőtt 8 órakor Tóth Sándor.

A római katolikus templomban és az iskolakápolnában:

Rendcs vasárnapi szentmiserend. Misék a főoltárnánál 6, 7, 8, 9, fél 10, 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor, 8 órakor parista diákmise. Fél 10 órakor nagymiséét mond dr. Kompassz Árpád igazgató, Prédikál Novák Gyula kaplán. Utolsó mise fél 1 órakor. Délután 3-kor bérmentési oktatást tart Novák Gyula, 6-kor májusi ájtatosság. A szentbeszédet dr. Kori János parista házfőnöke igazgató mondja. A külsőségi kápolnában a szokotti időben szentmisék és prédikációk. A Homokertben dr. Rasovszky Kálmán kegyesrendi tanár, a Csapókerthben Kummergruber Emil kegyesrendi tanár, a Katolikus Otthon igazgatója, a Nyilastelepen Szabó Imre püspöki tanácsos, az Augustus-szombatgyűlésben Somogyi Ferenc kaplán, egyházmegyei levéltáros; a Magyarok Nagycsónya kápolnában Béres Endre káplánok lelkész, a Szent László kápolnában Huber-Hutav Ferenc szentszéki bíró, a Zita hádiárvaház kápolnában dr. Baljavary Jenő kegyesrendi tanár.

A görög szertartású róm. kath. templomban:

Réggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. Háromnegyed 12 órakor az egyetemi hallgatók miséje. — Délután fél 4 órakor rózsafüzérjátékoság, 4 órakor vacsernye, utána májusi ájtatosság szentbeszéd és szentsegímadással. — 23-án, csütörtökön májusi ájtatosság, délután 6 órakor rózsafüzér ájtatosság, fél 7 órakor szentbeszédet mond Papp Gyula szentszéki tanácsos, utána szentsegímadás.

Az evangélikus templomban

Vasárnap délelőtt 9 órakor liturgikus ifjúsági istentisztelet, Prédikál Labosa Lajos hitoktató-lelkész. Délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet, Prédikál Pass László lelkész. Este 6 órakor esti istentisztelet igehirdetéssel.

Husz Lajos 1863-1935.

(A Debreczeni Ujság tudósítójától.)
A „Debreczeni Ujság—Haiduföld” pénteki számában röviden jelentetük azt a szomorú hírt, hogy Husz Lajos ny. polgári iskolai igazgató meghalt. A kiváló pedagógus életrajzát közöljük:
Született 1863 november 4-én Debreczenben. Négyéves korában már apátlan-anyátlan árva, közelebbi rokonok nélkül. Hamarosan bekerül a Theresianum árvaházba s annak akkori igazgatójában, Szakszó Rezsőben, a későbbi prépostban atyai istápolóra és gondozóra talált, Debreczenben elvégezte az akkori négyosztályú kegyesrendi gimnáziumot. Ezután gondviselője a zilahi állami tanítóképzőbe küldte. Zilahon ismerkedett meg későbbi feleségével, sz. Éltető Rózával, akivel 47 évi igazán boldog, békés családi életet élt. Miután a képzőt kitűnő eredménnyel elvégezte, Szakszó Rezső Debreczenbe hozta tanítónak. Itt magán-szorgalomból hamarosan megszerezte a palgári iskolai tanári oklevélet. Amikor Wolafka püspök megszervezte előbb a hatosztályú felsőbb leányiskolát, majd a polgári leányiskolát és tanítónőképzőt, mind-ezekben az iskolákban őt is alkalmazta. Főképp az éneket tanította nagy kedvvel és sikerrel. Az ő elemi iskolás növendékei, amire a negyedik osztályt elérték, már biztosan énekeltek kottából első látásra. Ugyanennek az eredménynek előérére igyekezett képessé tenni tanítóképzős növendékeit is. Az akkor kibontakozó Szevités-intézetnek minden örömeiben, gondjaiban és vállalkozásaiban készséges munkásként állott Wolafka püspök és M. Margit főnöknő oldala mellett. Rengeteget dolgozott. Mind eközben még magánórákat is adott, volt ideje önképzésre, hosszú időn át volt tagja a Városi Dalárdának és állandó munkatársa volt a régi Debreceni Ellenőrnek, Wolafka püspök megbízásából megszervezte az egyházi vegyeskört, amely abban az időben még minden vasárnap zenés misét énekelt a templomban. Ez akkor hozzátartozott a nagy püspök terveihez, hogy minden eszközzel templomba csalogassa az onnan nagyon elidegenedett híveket. 1903-ban az akkor létesült kereskedőtársulati polgári főiskolához került tanárnak. A katolikus iskoláknál viselt állásaitól megvált és teljes buzgalmát az új iskola kifejlesztésének szentelte. A katolikus hitközséggel való kapcsolata azonban nem szűnt meg: tagja lett az iskolaszékeknek, a főgimnáziumi bizottságnak és Wolafka

püspökkel — majd az ő halála után Jászaj Rezsővel és Lóky Bélával —, Than Gyulával és Mihalovits Jenővel hosszú-hosszú éveken át rendezték az olyan nagyon népszerű „csütörtöki felolvasó esték”-et, amelyeknek jövedelméből sok-sok szegény ember kapott segítséget. Közben hosszú időn át karmestere volt az akkori Munkás Dalárdának, meg a zenede keretén belül alakult vegyeskarnak. Ez utóbbival ő adta elő Debreczenben az első oratóriumot, 1907-ben Mendelssohn: Paulus oratóriumát. Mindezek mellett számos felolvasást tartott, sok cikket írt különböző lapokba és tevékeny részt vett a legkülönbözőbb egyesületek életében. Sok éven át elnöke volt a polgári iskolai tanárok haidúmegyei körének. A Tisztviselőtölepen létesítésében szintén rengeteget fáradozott. A sok munka, amelytől soha nem hűzódott, mindkét lábának eltörése, amelyhez ismételt orbánc társult, a háborús gondok és izgalmak végül is lassan egészen meggyengítették egészségét. Betegkedni kezdett. S aki azelőtt annyit jött-ment, fáradt, sietett, kénytelen volt az utcán úrra meg úrra megállni, hogy szívét megpihentesse, levegőt kapjon, 1925-ben negyven évi hírséges és eredményes tanítói és tanári munka után nyugalmába vonult. Életének egyik legszebb napja volt az, amelyen volt tanítványai búcsúztak szigorúságában is szeretett mesteriktől. Őt évvel ezelőtt agyvérzés érte. A jobb karja teljesen, a jobb lába erősen megbénult. Példás türelemmel viselte baját, csak az fájt neki főképp, hogy családjának most sok munkát okoz, meg hogy kénytelen volt lemondani a mindennapos szentmise hallgatásáról. Amikor azonban egészsége megengedte, behevítette magát a templomba. Az utóbbi időben erősen hanyatlott már az ereje és kedve, de azért közvetlen baira senki sem gondolt. Csütörtökön mintha végét érezte volna, bevitette magát úrra a templomba s ott nagy áhítattal elvégezte immár szentvónását és áldozását. Pénteken reggel is még jókedvűen ébredt. Délelőtt még az udvaron sétálgatott. Ébred után rosszul lett s egy váratlanul jött szívgöres megállította ezt a sok munkában kimerült nemes szívet.

Szent László Dalkör figyelmébe
A Szent László Dalkör vezetősége felkéri tagjait, hogy Husz Lajos ny. polgári iskolai igazgató temetésén teljes számban jelenjenek meg ma délután egyenved 3 órakor a Köztemetőben.

IRODA: A DEBRECENI KERÜLETI KEREKEDELMELI ÉS IPARKAMARÁBAN VERBŐCZY U. 2. TELEFON 10-19.10-20.

A magyar textilipar impozáns részvétele a TIKAV-on

Ma már nemzetközi viszonylatban is jóhírneve van a magyar textilipar, és ha valaki a budapesti nemzetközi vásáron megnézte pl. a Goldberger-davillont, akkor örömmel és büszkén állapíthatja meg, hogy a magyar ipar termékei nemcsak itthon, hanem messze idegen-

ben is piacra találtak, ahol nagy kelendőségnek örvendenek. Minthogy azonban a mai viszonyok között igen sokan vannak, akiknek nem áll módjukban még kedvezménynek mellett sem utazni Budapestre, ezért a magyar gyáripar, itt is a legnagyobb mértékben a textilipar, felkeresi a

Filléres gyors Szegedre május 26-án
Jegy ára az iparkiallítási jeggyel együtt P 560
Menetjegyiroda.

vidéket és helyébe megy a vidék fogyasztóközönségének, hogy megmutassa termelvényeinek tökéletes kivitelét és gazdagságát.
A textilipar az I. sz. pavillonban nyer elhelyezést és a jelek szerint ezt az egész csarnokot teljesen lefoglalja magának. Eddig Budapestről a Goldberger Sámuel F. és Fiai rt., a Fillex textilművek rt., a Magyar Pamutipar rt., a Magyar Posztógyár rt. (Csepel), a Mechanikai Szövőgyár és a Perutz Testvérek gyára, amely két utóbbi gyár a debreceni Bernfeld Sámuel textilműgyároskereskedő, kamarai beltag társaságában állt ki. Győrből a Kammer Testvérek textilipar rt., Reichards Richard Győri Finomposztógyára rt., a Győri Textilművek rt. vesznek részt s kiállítanak még az I. sz. csarnokban a Kispesti Textilgyár, a Sorroni Selvemipar rt., s a hajai Ackermann Műszövő rt., Debreczenből a Zerkovitz Textilművek rt. vesz részt a TIKAV-on, amely vállalat az első között jelentkezett.
Bátran el lehet mondani, hogy a magyar textilipar termékei ma már a legkényesebb igényeket is kielégítik, miért is az I. sz. csarnok egészen biztosan egyik legkedveltebb tartózkodási helye lesz a szép írást lelkesedni és áldozni tudó közönségnek.
A TIKAV vezetősége most azon fáradozik, hogy a magyar textilipar által rendelkezésre bocsátandó anyagból a debreceni nőiszabó ipar által elkészített ruhák felhasználásával nagyvárosias jellegű divatbemutatót rendezzen a vásáron s az új területnek egyik igen alkalmas és nagy befogadóképességgel bíró helyét készséggel berendezni erre a célra. Remélhetőleg sikerülni fog ehhez a tervbe belekapcsolni a debreceni nőiszabó iparosok iavát, akik ilyen módon megfelelő keretek között fogják bemutatni magas színvonalon álló ízlésüket és szaktudásukat.
Ezzel kapcsolatban megemlítené, hogy területe van véve szabadtéri előadás is, amelyet a Stadionban rendeznének.
Egyébként a kedvezményes utazást biztosító helyi vasúti igazolványok már készen vannak, amelyek a TIKAV igazgatójára számban adott át a Menetjegyirodának.

Aquáriumok,
diszhalak, vizinövények kaphatók:
Kassal-ut 13. sz.

— **Versenyárgyalási hirdetés.**
A m. kir. 1. számú körzeti közéleti bizottság részére szállítandó kb. havi 3.500 liter tej szállítására — 1935 évi július hó 1-étől kezdődő egy év tartamára — június 18-án délelőtt 9 órakor a közéleti bizottság helyiségében (Debrecen, Hajdú-laktanya) versenyárgyalást fog tartani. A pályázók írásbeli ajánlatukat zárt birtékban a fent jelzett időre és helyre adják be, hol naponta 8—12 óráig a szállítási feltételek füzetét megtekinthető és bővebb felvilágosítás nyerhető. 1. számú körzeti KÉB.

Hírek

1935 május 19. Vasárnap.
Prot. Ivó. Kath. Bernandin.
1935 május 20. Hétfő.
Prot. Konst. Kath. B. András.

Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Kigyó”, Mihalovits Jenő, Piac-u. 33. a városházzal szemben. — „Magyar korona”, Sz. Tóth Béla, Péterfia-utca 10., a ref. gimnáziummal szemben. — „Csillag”, Beke Barna Árpád-tér 1., a templommal szemben. — „Sas”, Mandel József, Hetvan-u. 70., a kisállomás mellett. — „Szt. Háromság”, Bernáth M. örököse, Homokkert-Szabó Kálmán-u. 14.

Rendőrségi telefonszám: 20-45.
Mentők telefonszáma: 0-4.

A Közép-Európát biritó hűvös levegőtömegek jelentős mértékben veszítettek energiájukból és kelet felé való előrehaladásuk lassúbb lett, sőt csaknem teljesen megszűnt.

Felhőzet és csapadék szempontjából a helyzet bizonytalan. Nyugat-Európában, főként Franciaországban igen rossz, viharos és csapadékos az idő. Nálunk is lehet még vasárnap egyes helyeken zivatar és záporosó.

Prognózis: Délire forduló légáramlás. Záporosó és zivatar inkább csak keleten, vasárnap esetleg ismét nyugaton is. A hőmérséklet valószínűleg kissé emelkedik.

Szenczi Molnár Albert emléke a Tisza István Tudományegyetemen

A debreceni Tisza István Tudományegyetemen szombaton délben a következő doktorokat avatta fel dr. Tóth Lajos rektor: Vadászi Sándor jogtudományi, Meinhardt Sarolta orvos-tudományi, Szilágyi Imre bölcsészettudományi doktorra. Az avatás keretében Wallisch Oszkár lektor pedig bölcsészettudományi honosítási doktori esküt tett. Az új doktorokhoz dr. Tóth Lajos rektor az alábbi beszédet intézte.

Egyetemünk ifjú Doktorai!
Azok közül, kiknek szobra egyetemünk előtt állani fog Szenczi Molnár Albertet állítom most Önök elé. Szenczi Molnár Albert lelke telve van tudásvágygal: a német professzorság egyetemeket majd tíz éven át látogatja sok nélkülözés között. A harminc éves háború temérdek bajt és szenvedést zúdít reá. Bethlen Gábor hívására meglepszik idehaza, majd mindjobban elfeledve, mellőzve nagy szegénységben él, rendezési iratait — később nyoma vész és ma sem tudjuk hol, mikor halt meg.

Csudálatos, hogy ilyen hányatott élet mellett milyen gazdag irodalmi munkássága van. A legjelentősebb „Szent Dávid király százötven zsoltára” cím alatt 1607-ben kiadott zsoltárfordítása, mely a magyar református egyháznak hivatalos zsoltáros könyve lett, zsoltárai mai napig élnek a hívők aikain és dallamukkal hatással voltak a református templomi

Vagyunk sokan...

Vagyunk sokan, akiket mindig ütnek,
Akiket rúgnak, sokszor félrelöknek,
Akiket szernyel, sárral megdobálnak
És akik mégis emelt fővel állnak.

Vagyunk sokan, akiknek útján rózsák
Csak túskebekros ágakon terem,
A vánkusunk kemény, de álmunk esendes,
Akik segítünk minden emberen.

Vagyunk sokan, akik hiába irtunk,
A gaz, a burján mindig csak kinő,
S ha százezerszer gyűjtünk napvilágot,
A vaksötétség újra visszajő.

És mégis hisszük, hosszabb lett a nappa
Az éjjel kurtább, — akkor is dereng,
S ott fenn a felhők foszlado ködében
Egy messzehangú rabmadár kereng.

RADVANYNÉ RUTTKAY EMMA.

éneklésre, egyszerű, erős dictionukkal a magyar költői nyelvre. Hánytatott élete példája a szomorú magyar sorsnak, a magyar szenvedésnek, de példája annak is, hogy a lelki kincsek örökké élnek: ime a zsoltárait milliók és milliók éneklék áitatos lélekkel, ime a szobra állani fog a legmagyarabb város egyetemének előtt.

Ha a Szenczi Molnár Albert életére gondolnak önkök, jusson eszükbe, hogy a lelki kincsek az embernek a legdrágább kincsei, melyek bennünk vannak és nem rajtuk kívül léteznek, melyeket nem lehet senkinek készen adni, de amelyeket nem is lehet senkitől elvenni, melyeket kinek-kinek magának kell becsületes verei-tes munkával megszerezni.

Behelyettesítések a Városházán
Báró Vav László főispán a h. polgármester előterjesztésére az elmúlt napon három behelyettesítést eszközölt. A nyugdíjazás folytán megüresedett egyik végrehajtói állásra behelyettesítette a főispán vitéz Zétényi Gyula állandósított napidíjas írnokot, a másik hasonlóképpen megüresedett végrehajtói állásra pedig Borsi János állandósított napidíjast. Ezenkívül behelyettesítették az üresedésben levő irodaségdöntési állásra Lókody László ideiglenes napidíjast.

Az Országos Ügyvédszövetség debreceni osztálya május 21-én, kedden este hat órakor tartja az Arany Bika földszinti olvasótermében rendezes heti összejövetelét, melyen az országos vándorgyűlés előkészítő munkálatainak megbeszélését folytatják. Az elnökség ezúton kéri a kartársakat, hogy a megbeszélésnél minél nagyobb számban résztvenni szíveskedjenek.

Felhívás a Mansz leánykör tagjainhoz. Felkértemek a Mansz leánykör tagjai, hogy Lábass Béláné elnök nő édesanyja elhunyt alkalmából a délután négy órakor megtartandó emetetésén minél nagyobb számban jelenjenek meg. Elnök.

Fényvédő francia

arcpuder, száraz és zsiros arcbőrre legjobb minőségben, állandóan lerakásban kizárólagosan PAPP LAJOS illatszertáráiban Kossuth-u. 1., Csapó-u. 58.

Sylvia coldcrém

szappan, érzékeny, száraz arcbőrre legjobb. Minőségét utólag is garantáljuk.

Ára: 40—80 fillér.

Kizárólagos főlerakat: PAPP LAJOS illatszertáráiban Kossuth-u. 1. Csapó-u. 58.

A Vasúti Mansz-csoport május 20-án, hétfőn délután fél-négytől félötig választmányi gyűlést tart. Főtárgy: előadás. Kérjük a tagokat, hogy pontosan és minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Dr. Fábry Árpád orvos rendelőjét Bocskaytelep, Keresztessitca 5. sz. alatt megnyitja.

Filléres gyorsvonat indul Szegedre május 26-án a Szegedi Ipari Kiállításra. A menettérítijegy ára a kiállításra szóló belépőjeggyel együtt P 5.60. Menetrend: Debrecen indul 6.07. Szegedre érkezik 11.18, Szeged ind. 23.18 Debrecen érkezik 4.36. Jegyek kaphatók hétfő reggeltől a MÁV Menetjegyirodában, Ferenc József-út 56. Telefon 32-03.

Daán Ilona szerzői estje. — Daán Ilona ezidei szerzői estjét június 2-án, vasárnap este nyolc órai kezdettel tartja meg a Kereskedő Társulat dísztermében. (Piac-u. 8.) Az író nő már ismert műveiből is elő fog adni és most bemutatja legújabb szerzeményeit, amelyekkel már Budapestben is nagy sikert és elismerést szerzett magának.

Ruhacsereakció

Viselt ruhát gyapjuszövetre vagy tropikálra cserél

Róth Posztóüz'et

PIAC-UTCA 77. SZAM.

969 Gróf Csáki Imre bibóros-cserkészcsapat, (Varga-utca 4.) most vasárnap délután félhét órai kezdettel műsorral egybekötött fogadalomtételi és táborúzi ünnepélyt rendez, melyre minden cserkészlet iránt érdeklődőt szeretettel hív és vár a parancsnokság.

A Székeslővárosi m. kir. Pénzügyigazgatóság felkéri az igen tisztelt közönséget arra, hogy a címükre küldött állami sorsjegyeket ha megtartják úgy a mellékelt postatakarékpénztári befizetési lap felhasználásával annak árát mielőbb fizessék ki. Akik a részükre küldött sorsjegyet nem kívánják megtartani, szíveskedjenek azt a küldött visszboríték felhasználásával visszaküldeni ahhoz, akitől kapták. Az állami sorsjáték jótékonycélú szolgál és akik a sorsjegyet nem küldik vissza, a jótékonycélú károsítják meg. A sorsjegyek visszaküldése díjtalan.

özv. Isépy Istvánné, Jassik Jolán élt 75 évet. Temetése vasárnap délután négy órakor lesz Köztemető díszravatalozójából. A temetést Fehértói temetkezési vállalata rendezi, Dégenfeld-tér 4.

Czegléd József nyugalmazott MÁV s. tiszt életének 84. évében elhunyt. Temetése Köztemető II/a ravatalozójából vasárnap délután öt órakor lesz. A temetést Fehértói temetkezési vállalata rendezi, Dégenfeld-tér 4.

Linczinger Margit életének 70. évében elhunyt. Temetése hétfőn délután négy órakor lesz Köztemetőben. A temetést Fehértói temetkezési vállalata végzi, Dégenfeld-tér 4.

Paliga Károly temetése vasárnap négy órakor lesz a Köztemetőben. Gebauer-cég rendezi.

özv. Zöld Sámuelné temetése vasárnap félhat órakor lesz a Köztemetőben. Gebauer-cég rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Hálás köszönetemet nyilvánítom ezúton is mindazon kedves rokonaimnak, barátaimnak, feletteseimnek, kartársaimnak és jó ismerősöknek, akik megboldogult jó atyám, Fischer Rudolf elhunyt alkalmából részvételükkel fájdalommal enyhíteni szívesek voltak.

Dr. vitéz Füzesy Rudolf.

SOOS ADRAS uriszabó üzletét az iparkamara épületéből Szent Anna-u. 6. alá áthelyezte.

A Mansz leánykör június 5-én tartja fagyalt délutánját a nagyerdei vígadó terraszán. — A Mansz leánykör tagjai kéri a vezetőség, hogy szerdán délután félöt órakor a Piac-utcai helyiségben a fagyalt délután érdekében teljes számban megjelenjenek. Az elnökség.

Renato Fleri előadása. A debreceni olasz barátok Monti Köré egyetemi osztályával karöltve 25-én, szombaton este az Angol Királynő zöldtermében nagyszabású sicíliai estet rendez. Előadónak sikerült megnyerni Renato Fleri egyetemi olasz lektort, aki ez alkalommal Sicília szépségeit fogja vetített képes előadás keretében ismertetni.

Fontos: Önmagának ellensége, ha személyesen nem győződik meg, hogy milyen olcsón vásárolhat női és férfi divat, egészségügyi maradványok és kilós árukat **Bíró és Sugár üzletében.** Piac-u. 10. Kereskedelmi iskola mellett.

Van nagymama de van

kismama is!

Találja ki, hogy ki a

kismama?

(Folytatás a 4. oldalról.)

sánál feszélyezve érezték magukat. A fegyelmi választmány véleménye szerint már maga a Vásáry-tesztvéreknél a városi való bérleti viszonya kétségesre teszi azt, hogy az ebből folyó szobeszed. gyanúsítások és tényként megállapított közreműködésük alkalmassá teszik-e még dr. Vásáry Istvánt arra, hogy Debrecen város polgármesteri székét a jövőben is betöltse. A fegyelmi választmány ezt a véleményét még inkább alátámasztják a dr. Vásáry István terhére megállapított egyéb, a külsőhatárral összefüggő fegyelmi vétségek.

Ha nem is állapítja meg a fegyelmi választmány, hogy dr. Vásáry István a külsőhatárral összefüggő ügyekben befolyását minden egyes esetben tevékenyen érvényesítette, kénytelen megállapítani, hogy a másik kedvezményezett birtokkal, amelyek haszonbérletit a Vásáry-tesztvérek eskü alatt tett tanuvallomásából megállapíthatólag saját érdekében való eljárásra használták fel, nevezetesen a helyi hatóságok által felnevezett olyan eljárás, amely igazolná azt, hogy a város érdekeit a helyi hatóságok elébe helyezte s ezzel az eljárásval még csak inkább tápot adott annak a véleménynek, hogy a város haszonbérletit nem szívesen elhárításban részesíti.

Súlyos fegyelmi vétségek

Különösen súlyos fegyelmi vétségnek tekintik a fegyelmi választmány és dr. Vásáry István polgármesteri állása alkalmasságának kétséges voltát látja ebben a fegyelmi vétségben, amely a Kovács Gyula és Török Tibor fakitermelők tartozásának ügyével áll kapcsolatban. Ebben a kérdésben dr. Vásáry István kényelmes ál-

laspontot foglalva el, azzal védekezik, hogy a kérdéses határozat meghozatala idején szabadságon volt.

Ismétli a fegyelmi választmány. — Folytatja dr. Mikecz Ödön a véghatározat indokolásának felvételét. — hogy az itt és előbb felsorolt fegyelmi vétségek elkövetésével dr. Vásáry István okot szolgáltatott volna arra, hogy vele szemben a fegyelmi hatóság súlyosabb büntetési tételt szabjon ki, azonban egy súlyosabb büntetési tétel kiszabásától a fegyelmi választmány mégis eltekintett, mert tekintetbe vette azt, hogy dr. Vásáry István polgármester egyébként odaadón teljesítette munkásságát és ezért úgy látja, hogy fegyelmi vétség a rendelkezés részben kiszabott büntetéssel és visszatartott illetményekkel ki nem adásával kellően megtorolja.

A fegyelmi választmány azt a kérdést, hogy Vásáry István polgármester ama ténykedése után, amelyek fegyelmi vétség tényálladéka merítik ki, alkalmassá teszik-e polgármesteri működésének további folytatására, nem vizsgálta, hanem a büntetés mértékének megállapításánál határozatát kizárólag a megállapított tényekért való felelősség anyagi mértékéhez szabta annak is inkább, mivel az 1914. évi I. tc. alapján létesült eljárás és az arra illetékes más nem fegyelmi hanem felügyeleti hatóságok jogkörébe tartozik a megállapított tényállás alapján ezen utóbbi következtetés levonása, vagy annak mellőzése.

A fegyelmi választmány ítéletének indokolása a továbbiakban dr. Vargha Elemér, dr. Mészai Károly, Zöld József, Ary Lajos, Veress Géza ügyében hozott döntés súlyosbító és enyhítő körülményeit ismerteti.

Debrecen közgyűlése megjelebbézi az ítéletet, hogy Vásáry Istvánt a második fórumon állásától való felmentésre marasztalják el

A Nemzeti Egység debreceni szervezetének intéző bizottsága szombaton délután 6 órai kezdettel ülést tartott, amelyen foglalkozott dr. Vásáry István és a város vezető tisztviselőinek fegyelmi ügyében hozott ítélettel. Az intézőbizottsági ülésen részt vettek báró Vay László főispán, törvényhatósági elnök, dr. Ruffy-Varga Kálmán elnök, dr. Tervény Tamás, dr. T. Szűcs Géza és dr. Rásó Sándor kerületi elnökök, Bessenyei Gyula, Steinfeld István, dr. Böszörményi Béla, dr. Nagy István és Horváth András városrészi elnökök, dr. S. Keszyi Lajos, dr. Gergely Jenő, Suhajda Béla, Versényi Tibor, dr. Sz. Nagy Samu, dr. Markovits Elemér, Félgyázy János, dr. Nyiri Ernő, Zöld László, Balogh István, Bakóczy Gábor, vitéz Poroszlav János, Jakab Zsigmond, dr. Kertész Kálmán, Megyeri Gábor, dr. Barts Jenő, Veréb Lajos, Cheh-Czegledy András, dr. vitéz Szily Tibor dr. Diószeghy János, dr. Jankó András, dr. Csáthy Dezső, Desombes Henrik és sokan mások a törvényhatósági bizottság tagjai közül, valamint vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály törvényhatósági titkár és a városrészi vezető titkári kar.

Az ítélet ismertetése után több egybehangzó felszólalás történt, amelynek eredményeképpen ki-mondotta az intézőbizottság, hogy a Nemzeti Egység szervezetét nem vezették soha a fegyelmi ügy során sem pártpolitikai, sem személyi szempontok, hanem tisztán Debrecen polgárságának közérdeke, éppen ezért a fegyelmi ügy-

ben a törvény értelmében megtartandó rendkívüli közgyűlésen a dr. Vásáry Istvánra vonatkozó ítéletet súlyosbítás céljából megjelebbézi. A közgyűlési többségnek ugyanis egyöntetű felfogása az, hogy a fegyelmi vizsgálat által és az ítéletben megállapított szabálytalanságok oly súlyosak, hogy ezek után dr. Vásáry István polgármesteri székét be nem töltheti. Helyesléssel vette tudomásul az értekezlet, hogy báró Vay László főispán a maga részéről is megjelebbézi az ítéletet, a közgyűlés fellebbezésével pedig, amelyet a belügyminiszterium fegyelmi bíróságának fog felterjeszteni a törvényhatósági bizottság, annak az álláspontnak fog kifejezést adni, hogy Vásáry István a második fórumon állásától való felmentésre marasztalassék el.

A Nemzeti Egység intéző bizottsága impozáns egyhangúsággal ki-mondott határozata után lelkes ünneplésben részesítette báró Vay László törvényhatósági elnököt és a párt vezetését.

— Orvosi hír. Dr. Rugonfalvi Kiss István egyetemes orvos fogorvos rendelését újból megkezdte. Rendel. délután 4—7-ig. Hatvan-
u. (Főpostával szemben.)

— Ami természetes, abban lehet bízni, ki „Igmándi“-t használ, nem fog csalatkozni.

— Felkérjük Husz Lajos ny. polgári iskolai igazgató volt tanítványait, hogy temetésén testületileg jelenjenek meg. Gyüle-kezés a ravatalozó előtt vasárnap délután egy negyed 3 órakor.

Gázzal megmérgezte magát egy klinikai alkalmazott

Megdöbbentő öngyilkosság történt szombaton délután a debreceni klinikai ágyúójában, ahol a gázzagra figyelmessé lett alkalmazottok hosszas kutatás után az egyik gázterápiájattal cselemlenül találták meg Fazekas István 16 éves klinikai alkalmazottját, aki már negyedik hónapja volt a klinika szolgálatában. Azonnal értesítették az orvosokat, akik megállapították, hogy a halált gázmérgezés okozta. Az eset-ről jelentést tettek a rendőrségre, ahonnan bizottság szállított ki. A vizsgálat során azt állapították meg, hogy Fazekas István délután az egyik tanársegéd a szülészeti klinikáról be-küldötte a városba, hogy a gallériáját a tisztítóból vigye ki hozzá. A fiú fél-kézrel fogta az utcán a kormányt és ezért a rendőrség megállította és mivel nem tudta igazolni magát, be-kísérte a központi ügyeletre. A fiú csak a késő délutáni órákban ment vissza a klinikára, ahol fejeztessé a késedelemért szigorúan felelősségre vonták. Fazekas István, aki egyébként is érzékeny természetű fiú volt, annyira lelkére vette a dorgálást, hogy órákon keresztül bolyongott a klinika ágyúójában, majd a szülészeti klinikát alagútjában a főigazgatókat kinyitotta alá feküdt és a gáz pár-perc alatt megölte. Este hat órakor vették észre a tragikus öngyilkossá-got, amellyel kapcsolatban holnap fog intézkedni a kir. ügyészség.

AZ OSZTALYSORSJÁTEK HÚZÁSA

20.000 pengőt nyert: 46945. —
4000 pengőt nyert: 16722. 3000 pengőt nyert: 71678. 1000 pengőt nyertek: 16762 65140. 500 pengőt nyertek: 19996 49049 79599 81874. 300 pengőt nyertek: 1176 3118 6094 14154 29645 35494 43561 45569 55667 68656 69271 78496. 200 pengőt nyertek: 7803 8161 9523 9959 11855 14743 17548 23046 29286 30835 31041 33166 34186 41152 41412 43068 45882 49868 50777 52350 53791 55257 59557 63787 64485 68256 73040 75609 76904 77920 78874 81259 82435 82502 82876

— A Svetits-intézet ünnepi előadása. A Svetits-intézet elemi iskola, polgári iskola, leányliceum, és tanítóképző énekkara ma, 19. é. délután félöt órakor az édesanyák iránt érzett hálából az intézet udvarán dalos ünnepséget rendeznek. Az ünnepi beszédet dr. Mellau Márton igazgató mondja, majd a tanulók köszönik édesanyjukat. A műsoron igen sok és kiváló szerzők száma szerepelnek, melyet szavaltok egészítenek ki. Belépődíj nincs, csak a műsört kell megváltani tíz filléres árban.

Olcsó rekamiet,

SZABÓ kárpitos, Varga-
utca 1. szám.

— Ma délelőtt iparos nagygyűlés lesz a Vármegyeháza dísztermében. Az iparos társadalom impozáns megmozdulását készítette elő ma délelőtt fél tizenegy órára a Magy Jövő Szövetség kisiparos érdekképviselete. A vármegyeháza dísztermében se-regszemlére gyűl ma össze Debrecen iparossága, hogy a leg-utóbbi iparos problémák megoldását sürgesse és hallassa szavát, megmutassa egységes akaratát a sorsdöntő kérdésekkel kapcsolatban. Az ipartörvény 4. és 47-es szakaszának eltörlése, a kereskedelmi és iparkamarák szétválasztása, sürgős munkaalkalmak teremtése szerepelnek a nagygyűlés napirendjén.

— Halálozás. Linczinger Margit néhai Linczinger Ede cs. kir. esendőr főhadnagy leánya 70 éves korában elhunyt a halotti szentségek ajátos felvételét után.

— Az Uri Casino közgyűlése. A debreceni Uri Casino június elsején d. u. 6 órakor tartja évi rendes közgyűlését Olchváry Zoltán királyi ítélettel elnök vezetésével saját helyiségében.

— A Kereskedő Ifjak Dalköre és a Mácsai Dalkör együttes házi hangversenyét ma este 8 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében tartja meg.

— Köztudomású, hogy a most lezajlott budapesti Nemzetközi Vásáron a hazai selyemgyáraink által kiállított csodás szépségű és versenyképes minőségű divatanyagok minden látogató előtt meglepetés erejével hatottak. A fővárosi hölgyközönség valóság-gal elbűvölve szemlélte a kiállított divatanyagokat, melyeknek minden darabja valóságos esemény a selyemgyártás történetében. Mint értesülnük az itteni Klein Divatház agilis tulajdonosa néhány vezető selyemgyár kiállítási anyagát megvásárolta és azokat rendkívül olcsó áron bocsátja a közönség rendelkezésére. Hölgyeink tehát azon kivételes helyzetbe jutottak, hogy a leg-újabb divatu selyemanyagokból válogathatnak a Tiszántúl egyik legnagyobb választékkal rendelkező és kitérő üzletéről ismert divatházban, mely áruház immár fővárosi nivón áll.

— Ipartestületi hírek. A kárpitosok háttérn este 6 órakor az ipartestületen fontos ügyben értekezletet tartanak.

— Turistaság. A magyar turista egyesület debreceni osztálya 21-én választmányi gyűlést tart az Angol Királynő Buda-helyiségében, este nyolc órakor.

Csoda fényképezőgéppel

felnőtt vagy gyermek minden gyakorlat nélkül a legszebb képet készíti Baby Brownie 4x6.5 fényképezőgéppel. 3. tek. filmmel ára 10 P. Berzéli fotószaküzlet, Piac u. 38. és „Fotó” Piac 16.

ANYAKÖNYVI HÍREK

Házasság: Nagy Gusztáv faesztergályos m.—Kosztin Júlia, Szilágyi Lajos szabós.—Bordás Ilona, Böszörményi István fm.—Szinesák Vera, Tornás Imre fm.—Gál Irén, Tóth Béla cipész.—Barta Jozsef, Kutasi József ker. seg.—Pfeilmayer Etelka, Behabetz Péter MÁV asztalos.—Reiter Etelka, Kovács Sándor ker. seg.—Posta Júlia, Nagy Sándor kocsis—Darú Erzsébet.

Születések: Somogyi Gyula leány Magda, Sz. Molnár Balázs fm. fiú Gyula, Pászti Ferenc npsz. leány Katalin, Csehák András szabó m. (iker) Ilona és Imre, Bencze László gymt. tanár leány Gabika, Tóth Sándor MÁV lakatos leány Ilona.

Halálozások: Faragó László ref. 20 napos, Csittag u. 91. Szitás Júlia ref. 25 éves, Kossuth u. 26. Czeglédi József ref. 92 éves, Déli sor 9. Özv. Fleischer Hermína izr. 84. éves, Burgundia u. 4. Özv. Isépy Istvánné ref. 75 éves, Komlóssy ut 8/b. Nagy Istvánné r. kath. 40 éves, Ohat P. Kócs, Paliga Károly r. kath. 15 éves, Epreskert u. 21. szám.

CSURKA temetkezési vállalat át Dégenfeld-tér 2 sz. alá áthelyezte. Ára a régebben kiadott ársap szerint. Költségvetés és felvilágosítás díjtalan.

A kollégiumi polgári fiúiskola hangversenye

A református kollégiumi polgári fiúiskola ma, vasárnap délután fél 5 órai kezdettel hangversenyt ad a kollégium dísztermében. A hangverseny igazán értékes és változatos műsorát az alábbiakban közöljük:

1. Himnusz, Éneklő a polgári fiúiskola énekkara. 2. Megnyitót mondó vitéz Csánky Adorján igazgató. 3. Geszter: Hej, Rákóczy, Bercsényi... Éneklő a polgári fiúiskola énekkara. 4. Bach J. S.: a) Alázattal. b) Uram a töredelmes... Éneklő a Szenczi Molnár Albrecht vegyeskar. Vezényel Szizgethy Gyula karnagy. 5. Csokonai-Hoppa-Lavotta: A reményhez... Husz Lajos: Magyar dalok. Éneklő a polg. fiúiskola énekkara. 6. Schubert: A Teremtőhöz. Éneklő a Szenczi Molnár Albert vegyeskar. Vezényel Csósz László karnagy. 7. Zongorázik Besse nyei Erzsébet zongoratanárnő. 8. Bárdos Lajos: a) Jó dolga van... b) Esik eső... Éneklő a polg. fiúiskola a) osztályának vegyeskara. 9. Berlioz a-moll hegedűverseny. Játssza Nagy Endre tanítójelölt. Zongorán kíséri Horváth Géza tanítójelölt. 10. Kodály Zoltán: Lengyel László játék. Éneklő a polg. fiúiskola énekkara. 11. Bárdos Lajos: a) Ablak alatt... b) János bácsi... Éneklő a polgári fiúiskola b) osztályának vegyeskara. 12. Abt Ferenc: Induló. Éneklő a polg. fiúiskola énekkara. A polgári fiúiskola énekkarát vezényli Csósz László tanár.

A DEAC 1934-35. ÉVI KARD-BAJNOKSÁGA

Mint ismeretes, a DEAC-ban a vívás vezetését Ferenczy Pál vívómester vette át és munkájának gyümölcse már is mutatkozott, amikor a DEAC legyőzte a DGASE csapatát, sőt a Bekessy Béla II. csapatától is csak tussarannyal kapott ki. Most pedig megrendezi az egyetem bajnokságát, melyet május 21-én tartanak a központi egyetem diszudvarán. Belépődíj nincs.

KETTŐS AMATŐR MÉRKŐZÉS A VASUTAS PÁLYÁN

Vasárnap a következő amatőr bajnoki mérkőzések lesznek a Diószegi-úti pályán: 3 órakor a Textilgyár-DKASE, majd 5 órakor a Villanygyár-KMOVE csapatai mérkőznek. A helyárok igen olcsók sűrű villamos közlekedés.

Érembajnoki mérkőzések. DEAC-pályán negyed 1 órakor. Klinikai-Tégláskert. Egyetkerti-utcai pálya fél 2 órakor: Fodrász-Nyomdász 11. fél 4 órakor: Vargakerti-Nyúlas, negyed 6 órakor: Boldogkerti-Foto.

KERULETI KÖZÉPISKOLAI ATLETIKAI VERSENY

A reáliskola sportköre vasárnap fél 3 órai kezdettel az egyetem sporttelepén körösportok szerinti atletikai versenyt rendez. Nevezés személyenként és számonként 30 fillér.

Felhívás. A volt korneibergeri és kir. vasuti és táviró-ezred tagjainak magyar bajtársi szövetsége a honvédelmi miniszter engedélyje alapján alapszabályszerűen működik. Az ezredtársaknak bővebb felvilágosítással szolgál Horváth Kálmán alelnök Piac utca 36.

RÁDIO MŰSOR

Vasárnap, május 19.

BUDAPEST I.

- 9.15: Hírek.
10: Egyházi ének és szentbeszéd az Egyetemi templomból. A szentbeszédet mise után Tóth Tihamér dr. mondja.
11.15: Evangélikus istentisztelet, a Bécsi-kapu-téri templomból. Prédikál dr. Jánossy Lajos egyetemi tanár.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és víz-állásjelentés.
12.30: Károlyi Árpád és cigányzenekara muzsikál.
1.40: „Világhíradó”. Máté Elek dr. előadása.
2: Hanglemezek.
3: „A legelők jóvedelmessége”. Világhy Károly gazdasági akadémiai tanár előadása.
3.50: Friss Antal gondolkodik (zongorakísérettel).
4.30: „Fadrusz János, a nagy magyar szobrász”. Farkas Zoltán előadása.
5: „Májusjárás”. Néprajzi közvetítés Cigándról. Vezeti Paulini Béla. — Beszélő Dallos Sándor.
5.55: Ferenczy Ilonka énekel (zongorakísérettel).
6.25: „Iró és társadalom”. Kosztolányi Dezső csevegése.
7: Hangjátékelőadás a Studióból. „Május kisasszony”. Zenés hangjáték három részben.

9: Hírek, sport- és löversenyeredmények.
9.30: Nemzeti hangverseny. — Stefániai Imre Liszt X. és XV. rapszódiaját zongorázza.
10.05: Kurina Simi és cigányzenekara muzsikál.
11: Roosz Emil jazz-zenekarának műsora.
0.05: Hírek.

Csak a bécsi rádióállomás részére 24 órától éjjel 1 óráig Farkas Jenő és cigányzenekara muzsikál.

BUDAPEST II.

- 12.40: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Ferencsik János.
3: Budapesti Hangverseny Zenekar.
5.45: Budapesti Koncert Szalonzenekar.
7.05: „Hogyan ismertük meg a termőföldet”. Ballenegger Róbert dr. egy. magántanár előadása.
7.48: Magyar trió.
8.45: A „Száz könyv” sorozatban Stendhal „Vörös és fekete” c. művéről beszél Benedek Marcell.
9.05: Lakatos Gyula és Lakatos Vince cigányzenekara muzsikál. — Orbán Sándor énekel.
10.05: Hírek, sporteredmények

Hétfő, május 20.

BUDAPEST I.

- 6.45: Torna. Utána: Hanglemezek.
10: Hírek.
10.20: „Vászonkészítés a múlt század elején”. (Felolvasás).
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangzó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés.
12.05: Országos Postászenekar. Vezényel ifi. Raubal Vilmos.
12.30: Hírek.
1.15: Pontos időjelzés, időjárás- és víz-állásjelentés.
1.40: Székely István hegedül (zongorakísérettel).
2.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.
4.10: A rádió diáklérelője „Rembrandt”.
4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
5: „Nyelvtisztaság”. — Halász Gyula előadása.
5.35: Horváth Gyula és cigányzenekara.
6: Német nyelvtanítás. (Szentgyörgyi Ede dr.).

- 7: „Régi színház, új mozi”. Kárpáti Aurél előadása.
7.30: Ismertetés.
7.40: A Zeneművészeti Főiskola operai tanszakos növendékeinek jubiláris előadása az Operaházban az intézet 60 éves fennállása alkalmából.
9: „A főiskolai világbajnokságok és a magyar egyetemi ifjúság”. Králik Lajos dr., a Magyar Nemzeti Diák-szövetség elnökeinek előadása.
10.10: Hírek, időjárásjelentés.
10.30: Kertész Miklós jazz-zenekarának műsora.
11.20: Hanglemezek.
0.05: Hírek.

BUDAPEST II.

- 6.05: Faragó György zongorázik.
7.35: A „Budapest” útja Budapestről Alexandriába. Mladiata János műszaki főkapitány előadása.
8.10: Bertha István szalonzenekara.
9.25: Hírek.
9.50: Rác József és cigányzenekara muzsikál.

Egyhavi fogházbüntetés lopás miatt

Ifjú Bodnár István nyírбатыori munkanélküli földművest már több ízben elítélte a bíróság vagyron elleni bűncselekmény miatt. Bodnár ennek ellenére sem javult meg, hanem tovább folytatta a csavargást az országban. Ez év januárban elvetődött Hajdúhadháza is, ahol éjszaka bemászott Molnár Gábor udvarára és ott pulykákat akart lopni. A tyúkolban azonban nem talált pulykát s már épen kifelé igyekezett, amikor észrevette, hogy a kerítés te- tején három pulyka alszik. Egyet-

len mozdulattal magához ölelte a mit sem sejtő baromfiakat és nagy diadallal vitte magával. Másnap már el is adta mind a hármat összesen nyolc pengő tíz fillérért, amit részben ételre költött, nagyrészt azonban megivott. Lopás büntette miatt vonta tegnap felelősségre a debreceni törvényszéken dr. Tóth János egyesbíró. A tárgyaláson Bodnár részben beismerő vallomást tett, amit a törvényszék enyhítő körülménynek tudott be és ezért öt egyhónapi fogházbüntetésre ítélte. Az ítéletben úgy a királyi ügyész, mint a vádlott megnyugodott.

— Ifj. Kovács János festő. művész műtermében állandó képkiállítás. Portrékat természet után és fénykép után. Grafikát (ceruza és toll rajzot), akvarellt, freskó- és falfestményt, üveg mozaik, kompozíciók, plakát tervezések, régi képek restorálása. — Olcsón részletfizetésre adok és készítek el. Műterem: az ref. püspöki palota, IV. kapu, IV. emelet 28. ajtó. Lift a III. emeletig járt.

Színház Mozi

— Hajós Klári táncestje. Hajós Klári, a debreceni származású kiváló táncművész szombaton este baroita táncestjét a Csokonai-színházban óriási siker mellett. Az estről részletes tudósítást anyagtorlódás miatt a Debreceni Ujság-Hajdúföld keddi számában fogunk adni.

Vasárnap:

VIKTOR VAGY VIKTORIA?

Renata Müller, Hermann Thimig szenzációs világfilmje. — Megjelenik: LEGI ORSZÁGÚTAK. — Előadások: 3. 5. 7. 9 órakor.

KÖZGAZDASÁG

Debreceni termény- és takarmány- piaci árak: Búza 15.50—15.30, rozs 11.50—11. árpa 13.—, zab nem volt, ten ger 12.50—12.30, lucernamag 5.50—4—3.60 széna, lőhere, búkkönyv felhozatal nem volt, alomszalma 2.50—2.20, rozsszalma 2.80.

Szerkesztő:
DR. LISZT NÁNDOR

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

Margit-szálloda

Pensio a Hajász-féle vendéglő udvarán (Margit-fürdő mellett). Kényelmes, tiszta szobák, Bőséges étkezés. Olcsó árak. Nvaralóknak fürdőzőknek, sportolóknak kedvezmény. Közel a gyógyfürdőkhöz, klinikákhoz, kórházhoz, sporttelepekhez, vilámos megállónál. Telefon 10—24.

Kató

4x6.5 Baby Brownie fényképezőgép 3 filmmel 10 P. Berzéki foto szaküzletében kapható Piac 38. és 16. Ird meg hányat vigyek. 1962

Magános

úrjasszony 40—45 éves, korrekt úriember ismeretségét keresi. „Erdeknélküli” jelgőre. 1985

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS NŐKNEK

Becsületes
szerény, jól főzőnő felvételt Széchenyi-utca 100. Német előnyben. 840

Bejárónőt
megbízható, ügyes kérések eljérére. Jelentkezni délután 4 órakor Szent Anna 4. sz. 829

Deutsches
Fraulein sucht Stelle zu Kindern. Für 1. juni. Piac-u. 81. II. rechts. 1989

Manikűrös
kísasszonyt keres Kovács Lajos fodrászüzlete József kir. herceg-utca 2.

Dívatbemutatóhoz
csinos, magas, fiatal hölgyek jelentkezését kérjük. Jelentkezés délelőtt 11-től 1-ig. — Nagy József szücsmesternél, Szent Anna-u. 3. 2010

Magános
úrnál takarítáért állandó munkást nyerne szolid, intelligens magános úrnő. Ajtó-u. 802

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS FÉRFIAKNAK

Jómegejelenség.
faeladáshoz járatos megbízható fiatalember felvételt. — Miklós-u. 45. Bíró Gyula. 2013

Gyermektelen
háaspár házmesternek felvételt. Magoss György-tér 29. 1956

Fűtők
cséplésre és javításhoz felvételek. Ehrenreich Sámuel Arany János-u. 37. 264

Csővezetők
szakmai elárúitók és elárúitónők felvételek. Ajánlatokat „Elárúító” jellegre a kiadóba. 816

Gyors- és gépiró
jogászt és kezdő jelöltet alkalmazunk. Dr. Pécsi és Pap ügyvédek Werbőczy 4. 1960

ÁLLÁST KERESŐ NŐK

Gyermek mellé
Vagy idős párhoz mindenkinek eljérére állást keresek. Gyermekszertető jellegre. 1994

BUTOROZOTT SZOBA

Különbejárattú.
zárt folyosóról nyíló szép utcai butorozott szoba 1 vagy 2 személy részére teljes ellátással június 1-re kiadó. — Batthyány-u. 9. 1969

Kiadó
egy kapualatti különbejárattú utcai szoba előszobával. Baross-u. 15. sz. 2008

Nyaralóknak
butorozott szoba kiadó. Simonyi-út 9. 2011

Elegánsan
butorozott szoba különbejárattal kiadó. Csokonai-utca 32. 856

KIADÓ LAKÁS

5 szobás
2. emeleti modern lakás nov. elsajere továbbá több üzlethelyiség azonnal kiadó. Király-u. 4. sz. 33

Kiadó
azonnal teljesen egy. vagy kétszobás lakás kerttel. Értekezhetni Gazdak Bankja. Kossuth-utca. 2004

Püspöki palotában
2. 4. 5 szobás lakások. Kálvin tér 5. sz. alatt 6 szobás. Hatvan-u. 12. sz. alatt 3 szobás lakás augusztus hó 1-től kiadó. Ertekezni lehet Kálvin-tér 17. sz. alatt a gazdasági gondnok hivatalban. 2001

Egy
szoba konyha, speiz kiadó június 1-re. Péterfia 26. 838

Kétszoba.
konyha, egyszerűbb kiadó. Vendég-u. 79. sz. 839

Kossuth-u. 11.
alatt 2 szobás, előszobás lakás rendelkeznek. Irodának stb. kiadó. 2006

Tőhőtöm.u. 36.
szoba, konyha, speiz sertés-, baromfitartással kiadó. Köntöskert. 814

Egy
szoba konyha, speiz június 1-re kiadó. Loránffy-utca 24. 2005

Központban
utcai két szoba konyha, éléskamra kiadó. Zápolya-utca 3. 1993

Kiadó
3 szoba, előszoba, fürdőszoba utcai lakás aug. hó 1-re. József kir. herceg-utca 30. sz. alatt, 2 szobás, előszobás udvari lakás Piac-utca 70. szám alatt. Azonnal beköltözhető. Érdeklődni lehet Piac-utca 70 házfelügyelőnél. 834

Kiadó
egy szoba, konyha, speiz Postakert, Gyár-u. 61—b. 1998

Két
udvari szoba, konyha kiadó Kossuth-utca 58. 845

Kiadó
1 szoba, konyha, Ispotály-u. 11. 841

4 szobás
komfortos úri lakás november 1-re kiadó. Alföldi Takarékok, Ferenc József-út 16. 2017

Utcai
3 szobás lakás augusztus hó 1-re kiadó. 861

Háromszobás
utcai, teljesen rendbehozott fürdőszobás lakás augusztusra kiadó. Szent Anna 29. 858

Háromszobás
modern lakás kerttel augusztusra kiadó. Vénkert, Domokos a Lajos 15. 856

Szép
egyszoba, konyha, speiz tiszt. virágos udvarban kiadó. Zúzó 4. Reáliskolánál. 855

Utcai
szép nagy szoba konyha, speiz június 1-re kiadó. Beresényi utca 30. 2007

Tőhőtöm.u. 36.
szoba, konyha, speiz sertés-, baromfitartással kiadó. Köntöskert. 304

Négy szobás
komfortos lakás Hungáriapalotában. I. emeleten, két bejárattal, irodának és lakásnak alkalmas, azonnalra vagy augusztusra kiadó. 301

Kétszobás
udvari lakás mellékhelyiségekkel (főrecmentes) esendes, virágos udvarban kiadó. Gáz főzővel ellátva. Szent Anna 34. 827

Kettő.
vagy háromszobás komplett lakást keresek Nagyerdőben. Kárpáthy. Hitelbank. Telefon 23—70. 161

Kiadó
egy szoba, konyha Dobó-u. 33 317

Háromszobás
udvari emeleti modern lakás augusztus 1-re kiadó. Arany János 19. 316

Kiadó
kettő nagy szoba mellékhelyiségekkel azonnal nagyaljalmánál. Hid-u. 2. 1973

Kétszoba.
előszoba minden mellékhelyiséggel júniusra kiadó. Csokonai-utca 15. 322

Kiadó
utcai 2 szoba, előszoba, ház eladó. Péterfia 56. 826

Ispotály 7.
utcai kétszobás és egyszobás, komfortos lakás kiadó azonnalra. 1986

Pince lakás
kiadó Kálvin-tér 14. Megtekinthető délután 3—5-ig. 820

Kiadó
4 szobás főrecmentes utcai lakás. Varga-utca 29. 1979

Különbejárattú.
déli fekvésű utcai szoba előszoba teljes ellátással kiadó. Rendelőnek. Irodának is alkalmas. Szt. Anna 34. 828

Kiadó
modern 3 szobás utcai és udvari lakás. Csapó 59. szám. 1992

Kiadó
három- és kétszobás modern lakások. Hunyadi-u. 17. 1991

Kiadó
udvari szoba, konyha, speiz és mellékhelyiség. Utcai szoba, konyha, mellékhelyiség Zöldfa-utca 8. sz. 819

Simonffy-u. 7.
számú bérházban I. és II. emeleti négy szobás, hálós lakások november 1-re kiadók. 240

Egy
szoba, konyha június 1-re kiadó. Garay-u. 26. 814

Kollégium
középen 3 szoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel álló kertes lakás november 1-től. — esetleg augusztustól kiadó. — Rothermere-u. 16. 807

Modern kétszobás
lakás a Poroszlay-út 24. szám alatti teljesen új házban minden mellékhelyiséggel, esszenciákkal, vízvezeték, csatornázással gázzal, parkettával és cserépkályhakkal kiadó. Ertekezni a helyszínen vagy Tóth és Sebestyén Fürdő-u. 2. számú irodájában. 1877

Kettő
szoba, előszoba, fürdőszobás konyha nélküli garzon lakás kiadó május 1-re Miklós-utca 41. 326

Kétszoba
előszoba, konyha, kamara egyetem közelében azonnalra kiadó Bözörményi-út 79. 112

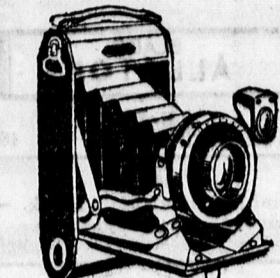
Egy
szép világos utcai szoba, konyha, kamara mosóházzal fűs udvarban június 1-re. kiadó Apafi-utca 20. 662

HANGSZER

Igan
jókabban levő zongora eladó. Hunyadi-u. 24. délelőtti órákban megtekinthető. Ugyanott 2 világos ág és márványos éjjeli szekrény eladó. 320

AJANLAT

HOMOK
ingyen elfordítható Andrassy-út 18. alól. 750

FÉNYKÉPEZŐGÉPET
Takarékosági könyvre is vásárolható
U N G A A R
lészerezés és foto szak. üzletében
SZÉCHENYI-UTCA 1.

VILLAMOS ÓTON
HORGANYOZOTT

HORTOBÁGY
SODRONYKERÍTÉSEK
NEUBAUERNÉL
MAGOSS GYÖRGY TÉR.

és Kétszalom-utca sárok.

Fekete
erdőbenyei andesit sírkövek csak a Debreceni Működővárnál (Fürdő-u. 2.) kaphatók. 1515

Függönyök.
ágyterítők, párnák készen kaphatók. Gépészüzem gépendlítés, plüssözés. Varroda. Ferenc József-út 40. 859

Paplanokat
minden tekintetben megbízható olcsón készíti Debrecenben Lajosné. Kossuth 11. 835

Nyugagyak.
vendégházak, fürdőházak, kerítések, gummicsovek, madárházak, akváriumok, halak Nagy vasútiúthoz. Csapó-konyar. 1921

Német
délutáni gyermekkirándulás, szórakoztatás a Nagyerdőben naponként. Szülőket értekezhetnek. Cím a kiadóban. 1982

Üzletem
megszűnik, raktáron levő bútorokat minden elfogadható áron árúsítom ki. Pényeszi bútorüzlet, Kistemplomköz. 272

Bíró
hölgyfodrász szalon modernül berendezett úri fodrászattal olcsó árak mellett megnyit Piac 58. 533

Költöztetést
teherautóval az ország bármely részébe elvállalunk. — Debreceni Autóforgalmi Rt. Hatvan-u. 53. Telefon 15—12. 1615

RÁDIO

Standard
3+1 esőves rádió, dinamikus hangszóróval eladó. Széchenyi-u. 35. keresztpület. 07

Rádó.
hálózati, 3 lámpás, egybeépített hangszóróval 40 pengőért eladó. Csapó 86. műszerész. Telefon: 17—99. 2015

3+1 rádió
Budapest II. vétére is jó eladó. Janossy-u. 12. 276

Napi
20 liter tejet házhoz szállított vagy üzletbe. Mester-u. 31. 2016

ÉLELMISZER ITAL

Fajborok
magasfokú és új, alacsony áron Arany János 30. Bt. zsek termelő. 1959

Husz hektoliter
újlettai bor egy tételben vagy kisebb tételekben is eladó. — Bethlen-u. 41. jobboldali utcái lakás. 1971

ÖZLET-MŰHELY RAKTAR

Négy utcára
nyíló fűszerüzlet 25 pengőért kiadó Dávidnál. Hatvan-u. 11. 253

Megjelhetést
biztosító étkezde család ügy miatt ojasón eladó. Cím a kiadóban. 05

Koroshelyiség
kiadó lakással forgalmas helyen, más célra is alkalmas. Csapó 72. Érdeklődni Vendég 27. 264

Helyiség.
világos, 12x6 méteres, irodának raktárnak, műhelynek, egyesületnek kiadó. Széchenyi 24. 314

Raktárnak
vagy műhelynek alkalmas szép világos pince kiadó. Piac utca 73. 395

Üzlethelyiség
főtér mellett mőtányos áron kiadó. Szent Anna 6. 850

Kiadó
hentes és mészáros üzlet. — esetleg fűszerüzletnek. Szoboszlói-út 19. 846

Püspöki palotában
több üzlethelyiség kiadó aug. hó 1-től. Ertekezni lehet Kálvin-tér 17. sz. alatt a gazdasági gondnok hivatalban. 2002

LAKÁS ÉS SZOBA KERESLET

Központban
ny. MAV főtisztviselő aug. elsajere földszintes, összkomfortos kétszobás lakást keres. Ajánlatokat bérösszeg megjelölésével „MAV” jellegre a kiadóba kérek. 720

Butorozott
szobát keresek kapualatti bejárattal Kossuth-utca közelében. Címét „Pontos fizető” jellegre kérem a kiadóba. 1907

Keresek
négy szobás, komfortos lakást augusztus 1-re. Ajánlatokat hétértéig kiadóba kérek. 312

Keresek
ötszobás lakást. Gyórv alezredes. Thaly 11. 1988

Keresek
a központban katonatisztnak augusztus 1-re komfortos lakást. Atalkitáshoz lakbért előlegezek. Batthyány 16. sz. 836

Háromszobás
modern parkettes lakást keres fiatal pár központban aug. 1-re. Cím: Domb-u. 10. 837

2 szoba.
előszoba komfortos lakást keres augusztus egyre tisztviselő házaspár. Cím a kiadóba. K. K. jellegre. 832

Piac-utcán
vagy közelében kétszobás, garzon lakást keres Piac 30. ügyvéd. 821

KERESLET

Fényképezőgépet.
kifogástalan, 6x9 méretű keresek megvételre. Árpád-tér 26. 252

Tejet
keresek állandó szállításra. — Szatmári, Vigkedvő Mihály-utca 34. 852

Jégszekrényt
középmagyságú keres megvételre Nagy Benőné, Rákóczi-utca 35. 310

Kenyérhaját
veszek. Kar-u. 13. 833

Megvételeire
keresek 8—10 hold fekete földet várostól 5—6 km-re, lehetőleg lakással. Dr. Kun Miklós ügyvéd, Werbőczy-u. 2. 290

AUTÓ—MOTOR KERÉKPÁR

Kisfogyasztású.
generál javított, csukott, 80 P adójú autó eladó. Cím a kiadóban. 1943

350 köbcentis
motorkerékpár kifogástalan, eladó. Ecsegvár, Széchenyi-u. 13. 308

Eladó
egy 250 kbc. üzembépes motorkerékpár 140 P-ért Léfal-út Betegező 133. 1999

Királylancos
A. J. S. motorkerékpár, nagyon jókarban lévő eladó. — Tóth gumivulkanizáló üzem. Király-u. 5. sz. 745

Kifogástalan
állapotban lévő csukott Chevrollet autó eladó. Megtekinthető délután 3—4 között Bujdosó-u. 19. sz. alatt. 735

Autóját,
traktorját, motorkerékpárját javíttassa Pusztainál (Posta-rik) Nyíl-utca 15 szám alatt. Telefon 16—76. 808

BUTOROK

GYERMEKKOCSIK.
biciklik modern esőbutorok, kerti butorok, ágybetétek, matraccpárnák stb. legjobb minőségben, avári árban kedvező fizetési feltételek mellett a Vas-és Rézbútorgyár Rt.-nél Ispotály-u. 5. és városi jerakutában Royal-épület szereshetők be.

Egy világos
puhafa félfáló, hencser, tornyos spherherd jutányosan eladó. Zöldfa-utca 8. 1. aító.

Használt
jókarban lévő szekrények, ágyak, íróasztal eladók. Széchenyi-u. 24. 313

Többrendbeli
bútor és egy takaréktűzhely eladó. Értekezni Mester-u. 3. 851

Complett
háló, ebédlő roletták, cégtáblák, sörparat, ajtók, fonott székek eladók. Csapó 13. 1995

Ebédlő-
futó, és összekötő szőnyegek, szép íróasztalok, könyvszekrények, recamiék, hencserek, vitrinek, könyvtárlányok, háromaitós szekrények, antik asztalok, fecsillárak, faliképek, orvosi műszerszekrény, székek fotelok, mindenféle magános bútorok eladók. Ingóságközpontban. 1920

Ebédlőszekrény.
asztal, divány jutányosan eladó. Rákóczi 21., utcai lakás. 831

Hálószoba
edények spór, rézüst, képek, szőnyegek konyhaberendezés, falóra, befőttes üvegek stb. eladók Rothermere-u. 21. 285

ELADÓ ÁLLATOK

Kotló
eladó. Apafi-utca 20. 469

Vájasztott
yorshirj malacok eladók. Csapókert, Apponyi-u. 25. 1996

Bőtejelő
swejzi fajkecske eladó. Károly Ferenc József 52. 1983

Méhek
kitűnő állapotban eladók. — Nyúlás, Doberdó 3., Veressné 17 órától. 1987

Levágásra
tehén eladó. Értekezni pénzügyi palota, II. em. 8. szám. 2012

Helyszűke
miatt eladók egyhetes kelésű tiszta faj bántám csirkék, kóly. 5 drb tiszta fekete, 6 drb hófehér, Apaffi-u. 20.

Máltai
és pávafarkú fajgalambok eladók. Méhrajokért cserélnek. Homokkert, Harsányi-utca 2. szám. 954

BIRTOKBÉRELET

Bérbeadó
a nádudvari határban, a szoboszlói kőút mellett hetvenhat kat. hold feketeföldi tanya birtok. Értekezni a Köszélszegen a Csáki-tanyán. 2018

Ondódon
20 hold szántó bérbeadó. Értekezni Paver ügyvédnél, Svec-tits bérház. 849

Kiadó
180 holdas birtok Tiszadorozsmán hat évre. Péterfia 8. 318

Bérbeadó
9 hold magyar szántóföld. Értekezni Görbe-utca 9. szám. 267

Kiadó
Ondód, Veréb-dűlőn, a Látó-képhez közel 12 hold föld tanyaival. Értekezni Rákóczi 38. 892

ELADÓ FÖLD

SAMU JÁNOS
OFB. engedélyes hirdetésel. Irodá: Hunyadi-utca 24. Eladó ingatlanok:

Házak: Pest-utca 39. Mélyusz tér 7. Kerti utca 3. rész. Itré is. Károly Ferenc József út 13. és 23. mindkettő gyönyörű villa. Simonyi út 5. sz. 4 szobás úrvilla 600 öf területtel. Késes utca 42. 6000 P. 3000 P-vel is megvehető. Kül. ső Budaj Ezsaiás utca 16. nagyon olcsón kevés pénzzel megvehető. Báthori utca 48. számú olcsón. Kisfaludi-utca 8. Hargita utca 6., pékséggel; Bujdosó utca 23. és Budaj Ezsaiás utca 49., Búsi-utca 3. el is cserélendő. Lónyai utca 27. Szávay Gyula utca 23. olcsón és részletre. Kút utca 54. és 7. Homok utca 112. 2000 P-ért. Nap utca 13. olcsón. — Eprekerti utca 11—b. adómentes.

A fenti címre kérem figyelni!

HOMOKKERTBEN

600 négyszögöl házhely szőlővej és gyümölcsfával beültetve kedvező részletfizetés mellett is eladó. Értekezni Andrassy-út 18. sz. 67

Gyümölcsösnek.
konyhakertésznek alkalmas 2 hold föld föld lakóházzal jutányosan eladó. Értekezni ni Piac-utca 73. emelet. 306

Központi egyetem
közeli. Poroszlai-úton villetelek eladó 1100 négyszögöl 3 parcellában igen olcsóért. Guhaná, Piac 59. 2014

2 hold
homok föld és 50 hold fekete föld eladó. Dr. Réthi László. ügyvédnél. Piac-u. 9. 1990

Eladó
Hadházon vasutállomásnál levő vénkerti szőlőkertben egy nyilas szép gyümölcsös, másodéves palánt szőlő 350 pengőért. Értekezni Hadházi, Szily utca 3. 201

Eladó
egy kis hold szőlő daráló, prés, minden felszereléssel. Erdőkölöni Dobó-utca 15. 825

Gyümölcsös.
ötezer négyszögölös, szép úri lakással, épületekkel olcsón eladó. Cím a kiadóban. 1963

Házhelyek
Kerekes-telepen, Szávay-utca 2. szám alatt olcsón eladók. 719

GAZDASÁGI ESZKÖZÖK

Egy
könnyű jó szekér, egy lóra való komplett kitűnő löszerszám eladó. Miklós utca 51. 1978

ELADÓ HÁZ

A VÁROSI TAKARÉK- ÉS HITELINTÉZET Rt.

tulajdonát képező ajább felsorolt házak eladók; Érdeklődni lehet Csapó-u. 4.

Keleti-sor 19. sz. 607 négyszögöl területen fekvő ház, egy kétszoba, konyhas lakással 7000 pengőért.
Eötvös-utca 75. sz. 107 négyszögöl területen fekvő ház, kettő kétszobás konyhas és egyszoba konyhas lakással 5000 pengőért.

Rujter-utca 76. sz. 222 négy szögöl területen fekvő ház, három egyszoba, konyhas és három egy pincszoba, konyhas lakással 9000 pengőért.

Szabó Kálmán-utca 22. sz. 657 négyszögöl területen fekvő ház kettő 2 szoba, konyhas, egy 1 szoba, konyhas lakás és kettő üzlethelyiséggel 13000 pengőért.

Bihari-utca 4. sz. 205 négyszögöl területen fekvő ház egy szoba, konyhas lakással és parkárhelyiséggel 8000 pengőért.

Jánossy-utca 79. sz. 432 négyszögöl területen fekvő ház négy egyszoba, konyhas lakással 3000 pengőért.

Böszörményi-út 19. sz. 257 négyszögöl területen fekvő ház négy egyszoba konyhas lakással 6000 pengőért.

Ovoda-utca 5. sz. 692 négyszögöl területen fekvő ház négy egyszoba, konyhas lakással 4000 pengőért.

Déval-utca 17. sz. 300 négy szögöl területen fekvő ház kettő egyszoba, konyhas lakással 1500 pengőért.

Andrassy-út 3. sz. 1035 négyszögöl területen fekvő ház és szőlőkert kétszoba, előszoba, konyhas verandás lakással 9500 pengőért.

Bakóczy László

ingatlanforgalmi irodáj, Piac-utca 61.

Hajó-utca 16. többlakásos jövedelmező ház, mivel a tulajdonosa elköltözött Debrecenből, nagyon jutányosan megvehető.

Szent Anna- és Kandia sarkán hatalmas utcai frontú ház mint örökség alkalmi vétel.

Ugyancsak örökösök adiak el a Honvéd. és Csetete-utca sarkán levő nagytelekű házat sürgősen nagyon olcsóért.

Árpád-téren pékműhely két kemencével, üzlethelyi, séggel lakással.

Görög templom mögött adómentes új villa kétlakásos.

Csillag 108. modernizált szép kis családi ház a legkedvezőbb fizetési feltételekkel.

Ondódi állomásnál a kővesút mellett 6 hold és külön 3 hold.

Földek, házak, telkek, szőlők.

Vasutasoknak!

Egytelekterben állomás mellett kettő szobás, nagytelekű ház eladó lakbértörlesztésre. Hitelszövetkezet, Szent Anna 10. 1967

Eladó
ház nagytelekű, vagyoneosztás miatt minden elfogadható áron. Varga-utca 29. 1980

Eladó
Eröss Lajos-utca 2. sz. alatti modern minden kényelem, meg-ellátott ötszobás hallos, villaszerű családi ház szép parkkal. Értekezhetni a helyszínen. 1782

Szép
kényelmes családi ház jakbértörlesztésre eladó, esetleg városival ejeserélem. Bozzai-telep. Új utca 11. sz. 274

Emeletes
bérház Széchenyi-utcaiban, a templom közelében, déli fekvésű, eladó. Automata 19—94. délután 2—6 között. 282

Eladó
bérház, esetleg ráfizetéssel családi házzal vagy földért elcsereplém. Cím a kiadóban. 795

KÜLÖNFÉLE

AGYAGOS
Farga föld tapasztásra és vályogvetésre alkalmas, szeker számpa ingyen elhordható. Andrassy-út 18. sz. 818

Művészi
festmények nagyon olcsón eladók. Cím a kiadóban. 853

Árpa
eladó. Homok-utca 72. 863

Sárgaföld
eladó 1—2 szekérrel, száraz, pehelyes tiszta. Nagyvárad-u. 3. 822

Tiszti körgallér
alig használt, eladó Kovács szabónál. Rákosi Jenő 7. sz. 1945

Fagyaltáparátot
Kölcsön adok. Nyakkendőfordítást olcsón vállalkoz. Csapó harminckettő. 35

Elcsereplém
110 voltos villanykörtéjmet 220 voltosra. Széchenyi-u. 31. Borkereskedelmi. 06

ELADÓ INGÓSÁG

Gyermekkosci,
modern, süllyszettelt, olcsón eladó. Dr. Varga, Böszörményi-út 5—c. 823

Eladó
3 darab cégtábla nagyon jó állapotban van. Nagyvárad-utca 10. sz. 2. aító. 830

Petrofor
petróleumgázfűző fűtővel, — alig használt, 40 pengő. Csapó 77. 1966

Eladó

betegtoló kocsi, régi ebédlőszekrény, vas mangurlo, Magoss György-tér 29. 1957

Fegyvertartó

kifogástalan állapotban és egy tengeridaráló eladó. Vörösmarthy 18. 824

Bontásból

kikerült ajtók, ablakok, üzleti görredőnyös ajtók kirakatok eladók. Csapó 23. 2000

Jókarbn

levő tennisz rakett eladó. Simonyi-út 18. sz. 847

Gummicső

6 és fél méteres, locsoláshoz alig használt olcsón eladó. — Varga-u. 4. sz. 843

Parkettkefélő gép

alig használt olcsón eladó. — Nagy Benőné, Rákóczi 35. 309

Ikerablak

tizenkét rámas, kifelé nyitó, 150x160 Füvészkert-u. 11. eladó 315

Eladó

50 fm. 3 colos, jókarban lévő kovácsolt vascső, kútfúrás, hoz is alkalmas. Czegléd-u. 11. szám. 2069

Írógép.

látható írású olcsón eladó. Rákosi Jenő-u. 7. fűszerüzlet. 299

Akáé szőlőkarók

5 kerítéses szőlőt 70 fillértől drb-ként. "Turul" fatelepen Böszörményi-út 2.

Fűszerberendezések.

pultok, irodai üveges berendezés, petróleumos tartály eladó. Lindenfeld, Simonffy-u. 7. 262

Nemesi címerek

családfák, ősfák, mindenféle heraldikai munkák festése székeszerűen, művészi kivitelben. Magoss György-tér 20. 1316

Eladók

női új és használt cipők. Racket angol verseny gyártmányú, hibátlan. Különféle bútorok, függönyrudak, réz gázszilárók, vívő felszerelések Miklós-utca 41. szám udvari lakásban, Megtekinthető délután 2 órától 4 óráig. 728

Egy

nagy beüvegezett hirdetés tábla eladó. Megtekinthető József királyi herceg-utca 16. 664

Tereplítésre

alkalmas nagy Meldinger-rendszerű kályha olcsón eladó. Cím a kiadóban. 646

Nagy

üzleti stélajzi 36 nyitott fiókkal, 2x3 méter nagyságban olcsón eladó. József kir. herceg-u. 16.

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv. és Lapkiadó.